

TÜRKİYE ELEKTRONİK HABERLEŞME SEKTÖRÜ

Üç Aylık Pazar Verileri Raporu

BİLGİ
TEKNOLOJİLERİ
VE İLETİŞİM
KURUMU

2024

3.
ÇEYREK

İÇİNDEKİLER

ŞEKİLLER LİSTESİ	4
ÇİZELGELER LİSTESİ	6
ÖNSÖZ	7

YÖNETİCİ ÖZETİ	
2024-3. ÇEYREK ÖZET BİLGİLERİ	9
Genel Pazar Verileri	10
Sabit Pazar	11
Genişbant Pazarı	13
Mobil Pazar	15
Diğer Hizmetler	17

KISALTMALAR	18
1. GENEL PAZAR VERİLERİ	19
1.1 Yetkilendirme ve Hizmet Türlerine Göre İşletmeciler Sayıları	20
1.2 İşletmecilerin Gelirleri	21
1.3 İşletmeciler Yatırımları	24
1.4 Toplam Trafik	25
1.5 Tüketici Şikâyetleri	27

2. SABİT PAZAR VERİLERİ	31
2.1 Sabit Pazarda Gelirler	34
2.2 Sabitten Arama Gelirleri	35
2.3 Sabit Pazarda Trafik Hacmi	37
2.4 Kısa Numaralar	41
2.5 En Çok Trafik Gönderilen ve Alınan Ülkeler	42
2.6 Aylık Kullanım Miktarı (MoU)	42
2.7 Abone Başına Ortalama Çağrı Başlatma	43
2.8 Abone Başına Aylık Gelir (ARPU)	43
2.9 Sabit Numara Taşınabilirliği	43

3. GENİŞBANT PAZAR VERİLERİ	44
3.1 Abone Sayıları	45
3.2 Pazar Payları ve Gelirler	47
3.3 OECD Ülkeleri Yaygınlık Oranları	48
3.4 Kullanım Miktarları	48
3.5 Abonelerin Hızlara ve Kullanımlara Göre Dağılımı	49
3.6 Mobil İnternet Hız Ölçümleri	51
3.7 Abonelerin Teknoloji Bazlı Dağılımı	51
3.8 Alan Adları	52
3.9 Elektronik ve Mobil İmza	53
3.10 Kayıtlı Elektronik Posta	54

4. MOBİL PAZAR VERİLERİ	55
4.1 Abone Sayısı ve Yaygınlık	56
4.2 Mobil Abone Profili	59
4.3 Mobil Trafik Hacmi	64
4.4 En Çok Trafik Gönderilen ve Alınan Ülkeler	66
4.5 Kısa Numaralar	67
4.6 SMS ve MMS	68
4.7 Mobil Gelir	69
4.8 Abone Başına Aylık Gelir (ARPU)	72
4.9 Aylık Kullanım Miktarı (MoU)	74
4.10 Mobil Yatırım	75
4.11 Mobil Cihaz Sistemi	76

5. DİĞER HİZMETLER	77
5.1 Altyapı İşletmeciliği Hizmeti	78
5.2 Kablolu Yayın Hizmeti	80
5.3 Uydu Haberleşme Hizmeti	81
5.4 Uydu Platform Hizmeti	82
5.5 GMPCS Hizmeti	83
5.6 Rehberlik Hizmeti	84
5.7 Ortak Kullanımlı Telsiz Hizmeti (OKTH)	85

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1-1 Toplam Gelirin İşletmeciler Arasında Dağılımı, 2023, Milyar ₺	21
Şekil 1-2 İşletmecilerin Toplam Gelirden Aldığı Pay, 2023, %	22
Şekil 1-3 Toplam Yıllık Arama Trafik Miktarları, Milyar Dakika.....	25
Şekil 1-4 Toplam Üç Aylık Arama Trafik Miktarları, Milyar Dakika	26
Şekil 1-5 Trafik Dağılımı, Milyar Dakika.....	26
Şekil 1-6 Trafik Dağılımı, %.....	27
Şekil 1-7 Sektör Bazında Üç Aylık Tüketici Şikâyeti Sayıları	28
Şekil 1-8 Milyon Abone Başına Tüketici Şikâyeti Sayısı (Adet)	29
Şekil 1-9 Mobil Sektörde Tüketici Şikâyetlerinin Konularına Göre Dağılımı	29
Şekil 1-10 ISS Sektöründe Tüketici Şikâyetlerinin Konularına Göre Dağılımı	29
Şekil 1-11 Uydu Platform Hizmetinde Tüketici Şikâyetlerinin Konularına Göre Dağılımı	30
Şekil 1-12 Sabit Telefon Hizmetinde Tüketici Şikâyetlerinin Konularına Göre Dağılımı.....	30
Şekil 2-1 Sabit Abone Sayısı ve Yaygınlık.....	32
Şekil 2-2 Türk Telekom'un Yıllık Gelirinin Dağılımı, %	34
Şekil 2-3 Türk Telekom'un Üç Aylık Gelirinin Dağılımı, %.....	35
Şekil 2-4 Türk Telekom Arama Gelirleri, Milyon ₺	35
Şekil 2-5 STH–TT Telefon Hizmetleri Gelirlerine Göre Pazar Payları, %	36
Şekil 2-6 Türk Telekom Trafik Dağılımı, %	37
Şekil 2-7 STH–TT Çağrı Başlatma (Şehir içi) Trafiği Kıyaslaması, %.....	38
Şekil 2-8 STH–TT Çağrı Başlatma (Şehirlerarası) Trafiği Kıyaslaması, %	38
Şekil 2-9 STH–TT Çağrı Başlatma (Mobile doğru) Trafiği Kıyaslaması, %	39
Şekil 2-10 STH–TT Çağrı Başlatma (Yurtdışına doğru) Trafiği Kıyaslaması, %.....	39
Şekil 2-11 STH–TT Sabitte Sonlandırılan Uluslararası Çağrı Trafiği Kıyaslaması, %	40
Şekil 2-12 STH–TT Mobilde Sonlandırılan Uluslararası Çağrı Trafiği Kıyaslaması, %	40
Şekil 2-13 STH-TT Sabitten Başlatılan Toplam Trafikteki Payları, %.....	41
Şekil 2-14 Sabit MoU, Dakika	42
Şekil 2-15 Çağrı Başlatan Abonelerin Ortalama Arama Süresi, Dakika	43
Şekil 2-16 Sabit ARPU, ₺	43
Şekil 3-1 Genişbant İnternet Abone Sayısı	45
Şekil 3-2 OECD Ülkelerine Göre Son Yılda Sabit Genişbant Yaygınlık Artış Oranları,%.....	48
Şekil 3-3 Abone Başı Aylık Ortalama Kullanım Miktarı, GByte.....	49
Şekil 3-4 Hızlara Göre Sabit Genişbant İnternet Abonelerinin Dağılımı, %	49
Şekil 3-5 Mobil Bilgisayardan İnternet Abonelerinin Kullanıma Göre Dağılımı, %.....	50
Şekil 3-6 Mobil Cepten İnternet Abonelerinin Kullanıma Göre Dağılımı, %	50
Şekil 3-7 Mobil Veri İndirme ve Gönderme Hızları (Mbps).....	51
Şekil 3-8 Sabit Genişbant Abonelerinin Teknoloji ve İşletmeci Bazında Dağılımı, %.....	51
Şekil 3-9 “.tr” Uzantılı Alan Adlarının Dağılımı (adet)	52
Şekil 3-10 IP Adresi Ülke Bilgisi.....	52
Şekil 4-1 Toplam Mobil Abone Sayısı ve Nüfusa Göre Yaygınlık	56
Şekil 4-2 Aktif 4.5G Mobil Abone ve Uyumlu Cihaz Sayısı	57
Şekil 4-3 Mobil Abone Sayısı ve 0-9 Yaş Hariç Nüfusa Göre Yaygınlık.....	57
Şekil 4-4 Ön Ödemeli ve Faturalı Mobil Genişbant Abone Sayıları, Bin.....	58
Şekil 4-5 Türkiye ve Bazı Avrupa Ülkelerinin Mobil Yaygınlık Oranları, %	59
Şekil 4-6 Ön Ödemeli ve Faturalı Mobil Abone Oranları, %.....	59
Şekil 4-7 Bazı Avrupa Ülkeleri ve Türkiye’de Ön Ödemeli/Faturalı Abone Oranları, %	60
Şekil 4-8 3G ve 4.5G Ön Ödemeli ve Faturalı Mobil Abone Oranları, %	60
Şekil 4-9 Mobil İşletmeci Bazında Toplam Abone Sayıları, Milyon	61
Şekil 4-10 Toplam Mobil Numara Taşıma Sayıları.....	61
Şekil 4-11 MNT Kapsamında Mobil İşletmecilerin Net Gelen Abone Sayıları, Bin.....	62
Şekil 4-12 Mobil İşletmecilerin Abone Sayısına Göre Pazar Payları, %	62
Şekil 4-13 Mobil İşletmecilerin Abone Kayıp Oranları (Churn Rate), %	62
Şekil 4-14 Mobil İşletmeci Bazında Ön Ödemeli / Faturalı Abonelerin Dağılımı, %	63
Şekil 4-15 Ön Ödemeli Abonelerin Dağılımı, %	63
Şekil 4-16 Faturalı Abonelerin Dağılımı, %.....	64
Şekil 4-17 Mobil Abonelerin Bireysel-Kurumsal Bazda Ayrımı, %.....	64

Şekil 4-18 Mobil İşletmecilerin Dönemlere göre Toplam Trafikleri, Milyar Dakika	65
Şekil 4-19 Mobil İşletmecilerin Trafiğe Göre Pazar Payları, %.....	65
Şekil 4-20 Mobil Trafik Dağılımı, %	66
Şekil 4-21 Mobil Trafik Dağılımı, Milyon Dakika	66
Şekil 4-22 Dönemlere Göre SMS ve MMS Miktarı, Milyon Adet	68
Şekil 4-23 Yıllar İtibarıyla Mobil Hizmetlerden Elde Edilen Gelir, Milyar ₺.....	69
Şekil 4-24 Mobil Hizmetlerden Elde Edilen Üç Aylık Gelirler, Milyar ₺	70
Şekil 4-25 Mobil İşletmecilerin Toplam Gelire Göre Pazar Payları, %	70
Şekil 4-26 Mobil İşletmecilerin Abonelerden Elde Ettikleri Gelire Göre Pazar Payları, %*	71
Şekil 4-27 Mobil İşletmecilerin Gelir Dağılımı, %.....	71
Şekil 4-28 Mobil İşletmecilerin İşletmeci Bazında Gelir Dağılımı, %.....	72
Şekil 4-29 Mobil ARPU, ₺.....	72
Şekil 4-30 Ön Ödemeli Mobil ARPU, ₺.....	73
Şekil 4-31 Faturalı Mobil ARPU, ₺.....	73
Şekil 4-32 Türkiye ve AB'de Mobil ARPU, €*.....	73
Şekil 4-33 Mobil İşletmeci Bazında MoU Değerleri, dk/ay*	74
Şekil 4-34 AB ve Türkiye'de Mobil Abone Başına Ortalama Görüşme, dk/ay*	74
Şekil 4-35 Yıllık Mobil Yatırım, Milyon ₺.....	75
Şekil 4-36 İşletmeci Bazında Yıllık Mobil Yatırım, Milyon ₺.....	75
Şekil 4-37 Üç Aylık Mobil Yatırım, Milyon ₺.....	76
Şekil 4-38 Markalara Göre IMEI Kaydı Yapılan Mobil Cihaz Adedi (Bin)	76
Şekil 4-39 IMEI Kaydı Yapılan Akıllı Telefon ve Diğer Cihaz Adedi (Milyon)	76
Şekil 5-1 İşletmecilerin Fiber Uzunluklarının Bir Önceki Döneme Göre Artışı, (km).....	79
Şekil 5-2 Kablo İnternet Abone Sayısı.....	81
Şekil 5-3 IPTV Abone Sayısı.....	81

ÇİZELGELER LİSTESİ

Çizelge 1-1 Hizmet Türlerine göre Yetkilendirme Sayıları	20
Çizelge 1-2 Türk Telekom ve Mobil İşletmecilerin Yıllık Net Satış Gelirleri, ₺.....	21
Çizelge 1-3 Türk Telekom ve Mobil İşletmecilerin Üç Aylık Net Satış Gelirleri, ₺	22
Çizelge 1-4 Diğer İşletmecilerin Üç Aylık Gelir Bilgileri, ₺	23
Çizelge 1-5 Diğer İşletmecilerin Yıllık Gelir Bilgileri, ₺.....	23
Çizelge 1-6 Türk Telekom ve Mobil Şebeke İşletmecilerinin Üç Aylık Yatırımları, ₺	24
Çizelge 1-7 Türk Telekom ve Mobil İşletmecilerin Toplam Yıllık Yatırımı, ₺.....	24
Çizelge 1-8 Diğer İşletmecilerin Üç Aylık Yatırım Bilgileri, ₺.....	25
Çizelge 1-9 Diğer İşletmecilerin Toplam Yıllık Yatırımı, ₺.....	25
Çizelge 1-10 Sektör Bazında Üç Aylık Tüketici Şikâyeti Sayıları	27
Çizelge 1-11 Tüketici Şikâyetlerinin Konusu İtibariyle Dağılımı.....	28
Çizelge 2-1 Abone Sayılarının Teknoloji Bazında Dağılımı.....	32
Çizelge 2-2 STH İşletmecilerinin Taşıyıcı Seçimi/Önseçimi Kullanıcı Sayıları.....	33
Çizelge 2-3 STH İşletmecilerinin Abone Sayısına Göre Pazar Payları	33
Çizelge 2-4 STH İşletmecilerinin Net Satış Gelirine Göre Pazar Payları.....	34
Çizelge 2-5 STH İşletmecilerinin Net Satış Gelirleri.....	36
Çizelge 2-6: Türk Telekom Trafik Dağılımı, Milyon Dakika.....	37
Çizelge 2-7: Sabit Telefonlardan En Sık Aranan Kısa Numaralar	41
Çizelge 2-8: En Çok Trafik Gönderilen ve Alınan Ülkeler.....	42
Çizelge 3-1 Toplam İnternet Abone Sayıları.....	46
Çizelge 3-2 İSS Pazar Payları	47
Çizelge 3-3 İSS Yıllık Hizmet Gelirleri, ₺.....	47
Çizelge 3-4 Sabit Genişbant Dönemsel Hizmet Gelirleri, ₺.....	47
Çizelge 3-5 Nitelikli Elektronik Sertifika Sayıları	53
Çizelge 3-6 Toplam Oluşturulan Kayıtlı Elektronik Posta Hesabı Sayısı	54
Çizelge 4-1 3G ve 4.5G Hizmeti Kullanıcı Verileri.....	58
Çizelge 4-2 En Fazla Trafik Gönderilen ve Alınan Ülkeler.....	67
Çizelge 4-3 TT MOBİL, En Sık Aranan Kısa Numaralar	67
Çizelge 4-4 VODAFONE, En Sık Aranan Kısa Numaralar.....	67
Çizelge 4-5 TURKCELL, En Sık Aranan Kısa Numaralar	68
Çizelge 4-6 İşletmeci bazında SMS ve MMS Miktarı, Milyon Adet	69
Çizelge 5-1 Alternatif İşletmecilerin Fiber Uzunlukları	78
Çizelge 5-2 Alternatif Altyapı İşletmecilerinin Pazar Payları	79
Çizelge 5-3 Alternatif Altyapı İşletmeciliği Hizmetlerine İlişkin Gelirler.....	80
Çizelge 5-4 Kablolu Yayın Hizmetleri.....	80
Çizelge 5-5 Uydu Haberleşme Hizmetlerine İlişkin Abone Sayısı ve Gelir.....	82
Çizelge 5-6 Uydu Haberleşme Hizmeti İşletmecilerinin Abone Sayısına Göre Pazar Payları, %.....	82
Çizelge 5-7 Abone ve Kullanıcı Sayıları*	82
Çizelge 5-8 Uydu Platform Hizmeti Gelirleri, ₺	83
Çizelge 5-9 GMPCS Hizmetine İlişkin Abone Sayısı ve Gelirler	83
Çizelge 5-10 GMPCS İşletmecilerinin Pazar Payları, %	83
Çizelge 5-11 Rehberlik Hizmetleri	84
Çizelge 5-12 Rehberlik Hizmeti İşletmecilerinin Pazar Payları.....	84
Çizelge 5-13 OKTH Hizmetleri.....	85

ÖNSÖZ

Dijitalleşme, günümüzde sektör ayırt etmeksizin tüm ekonomik aktivitelerin en büyük amaçlarından biri. İster üretimde ister hizmet sektöründe, teknolojinin getirdiği kolaylıkları iş yapış süreçlerine adapte etmek en büyük amaç olmuştur. Kamu sektörünü bu gidişatın dışında düşünmek mümkün değildir. İnsanların aldıkları hizmetlerin azınsanmayacak bir kısmı devlet kurumlardan olduğundan verimlilik, hizmete her yerden ve kolaylıkla erişim, kırtasiye ve bürokrasinin azaltılması çok büyük önem taşımaktadır. Geniş bir coğrafyası olan ülkemizde hizmetlerin internete taşınması elzemdir.

Ülkemiz e-devlet hizmetlerini kullanan vatandaş sayısı ve verilen hizmetlerin çeşitliliği bakımından birçok ülkenin ilerisindedir. Kurumumuzda doğrudan kendisi sağladığı hizmetlerin veya düzenlediği alanlardaki hizmet sağlayıcılarla ilgili hizmetlerin mümkün olduğunca dijital ortamda erişilebilir olması için çalışmaktadır.

2024 yılı üçüncü çeyreği sonunda elektronik haberleşme sektöründe oluşan verileri içeren bu raporumuzun özeti şu şekildedir:

- Sektörde faaliyet gösteren işletmecilerimizin 2024 yılının üçüncü çeyreğinde net satış gelirleri toplamı yaklaşık 113,9 milyar ₺ olarak gerçekleşmiştir.
- Bu dönemde sabit telefon abone sayısı 9,2 milyona yaklaşmış, mobil abone sayısı ise 94,5 milyon olmuştur. Mobil yaygınlık oranı %110,7 olurken makineler arası iletişim (M2M) abone sayısı ve 0-9 yaş aralığındaki nüfusu çıkardığımızda, mobil yaygınlık oranı %115 olmaktadır. 2024 yılı üçüncü çeyreğinde, 502 dakikalık ortalama aylık mobil kullanım süresi ile Türkiye, önceki dönemde olduğu gibi incelenebilen Avrupa ülkeleri arasında ilk sırada yer almıştır. Bu dönemde yaklaşık 3,5 milyon mobil abone numarasını taşımış olup 30 Eylül 2024 tarihine kadar taşınan mobil numara sayısı toplamda 185,6 milyonu aşmıştır.

- Genişbant verilerine bakıldığında, yaklaşık 20,06 milyonu sabit abone, 76,37 milyonu mobil abone olmak üzere toplam 96,43 milyon genişbant internet abone sayısına ulaşılmış, internet abone sayısına ulaşılmış, internet abone sayısı bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla %2,2 artmıştır. En yüksek artış %30,2'lik bir oranla “Kablosuz Telsiz İnternet (Sabit)” abone sayısında, müteakiben %21,6'lık bir oranla da “Eve Kadar Fiber” abone sayısında gerçekleşmiştir. Sabit genişbant abonelerinin bu çeyrekte aylık ortalama data kullanımını 279,5 GByte olmuştur.
- 1 Nisan 2016 tarihinde ülkemizde kullanılmaya başlanan 4.5G hizmetinin abone sayısı, 2024 yılı Eylül ayı sonunda 87,5 milyon olmuştur. Ancak bazı vatandaşlarımızın cihazı veya SIM kartının 4.5G hizmetine uyumlu olmaması nedeni ile aktif olarak bu hizmeti kullanabilenlerin sayısı ise yaklaşık 72,5 milyon olarak gerçekleşmiştir. Mobil genişbant internet abonelerinin aylık ortalama kullanımını 17,5 GByte seviyesinde gerçekleşmiştir.
- Fiber altyapı açısından ise, bir önceki yılın aynı döneminde yaklaşık 549 bin km olan fiber uzunluğu, 2024 yılı üçüncü çeyreğinde 588 bin km'ye yaklaşmış ve %7 oranında artış gerçekleşmiştir.

Elektronik haberleşme sektörümüzde yaşanan gelişmeleri ve sektörel verileri içeren bu Raporu kamuoyunun bilgilerine sunuyoruz.

Saygılarımla,

Ömer Abdullah KARAGÖZOęLU

Kurul Başkanı

YÖNETİCİ ÖZETİ

2024-3. ÇEYREK

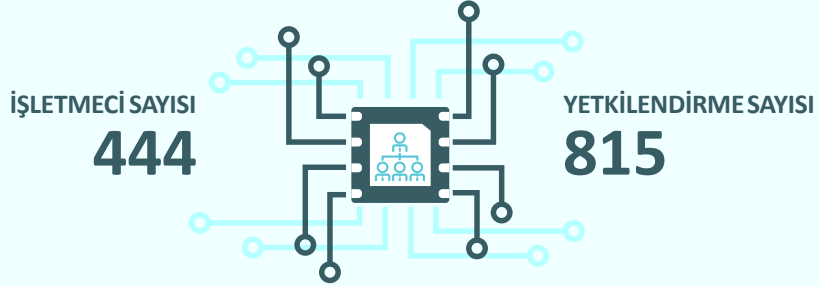
ÖZET BİLGİLERİ

2024 yılı üçüncü üç aylık dönem (Temmuz-Ağustos-Eylül) sonu itibarıyla Türkiye elektronik haberleşme pazarında yaşanan gelişmeler aşağıda özetlenmektedir. ¹

¹ Bu raporda yer alan rakamlar virgülden sonra bir hane yuvarlanmıştır. Yuvarlamaya bağlı olarak raporda yer alan pazar payı bilgisi vb. bazı grafikler tam olarak %100'e ulaşmayabilmektedir. İstatistiki amaçlarla hazırlanan bu rapordaki veri ve istatistiki analizler yöntem değişikliği ve işletmecilerden kaynaklanan düzeltmeler nedeni ile dönemsel olarak revize edilebilmektedir.

Genel Pazar Verileri

2024 yılının üçüncü çeyreği sonunda elektronik haberleşme sektöründe faaliyet gösteren işletmeci sayısı **444** olup bu işletmecilere verilen yetkilendirme sayısı **815**'tir.

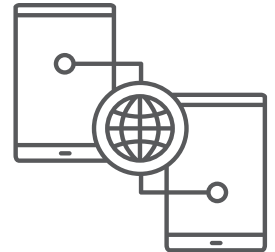
2024 yılı üçüncü üç aylık dönemde TT Mobil, Turkcell, Türk Telekom ve Vodafone'un net satış gelirleri toplamı yaklaşık **89,7 milyar ₺** olarak gerçekleşirken, diğer işletmecilerin aynı dönemdeki net satış gelirleri toplamı yaklaşık **24,2 milyar ₺** olmuştur.

2024 yılı üçüncü çeyreğinde TT Mobil, Turkcell, Türk Telekom ve Vodafone'un toplam yatırım miktarı yaklaşık **15,8 milyar ₺** iken

diğer işletmeciler tarafından aynı dönemde yaklaşık **6,2 milyar ₺** yatırım gerçekleştirilmiştir.

2024 yılı üçüncü çeyreğinde toplam mobil trafik miktarı **83,2 milyar dakika** olurken sabit trafik miktarı ise yaklaşık **1,3 milyar dakika** olarak gerçekleşmiştir. Bir önceki üç aylık döneme göre mobil trafik miktarı **%3,8** oranında, sabit trafik miktarı ise **%11,5** oranında artmıştır. Trafiğin büyük bir kısmını (**%95,5**) mobilden mobile giden trafik oluşturmaktadır.

2024 yılı üçüncü çeyreğinde tüketicilerden Kuruma toplam **51.973** şikâyetin geldiği ve bu şikâyetlerin yaklaşık **%48,3'ünün** internet servis sağlayıcılığı hizmeti ile ilgili olduğu görülmektedir. Milyon abone başına tüketici şikâyeti sayısı incelendiğinde ise ilk üç sırada internet servis sağlayıcılığı hizmeti, uydu platform hizmeti ve kablo TV hizmetlerine yönelik şikâyetler yer almaktadır.

Sabit Pazar

2024 yılı üçüncü çeyrek sonu itibarıyla **9,2 milyon** sabit telefon abonesi bulunan Türkiye’de yaygınlık oranı yaklaşık **%11** olmuştur.

2024 yılının üçüncü çeyreği itibarıyla taşıyıcı seçimi/önseçimi bilgilerine bakıldığında, taşıyıcı ön seçimi kullanıcı sayısının **84.804** ve arama bazında taşıyıcı seçimi kullanıcı sayısının ise **4.887** olarak gerçekleştiği görülmektedir.

2024 yılının üçüncü üç aylık dönemi itibarıyla Türk Telekom’un sabit telefon gelirleri yaklaşık **2,285 milyar ₺** olarak gerçekleşmiş olup bir önceki senenin aynı dönemine göre **%48,9** oranında, bir önceki üç aylık döneme göre ise **%24,6** oranında artmıştır. 2024 yılının üçüncü çeyreğinde PSTN gelirleri toplam gelirin **%11,1’ini** teşkil ederken erişim gelirleri toplam gelirin **%67,3’ünü** oluşturmuştur.

Yaklaşık **5,7 milyon** abone, sabit telefon hizmetlerinde alternatif işletmecilerden hizmet almış olup bu işletmecilerin 2024 yılı üçüncü üç aylık dönem için tüm STH hizmetlerinden elde ettikleri gelirler yaklaşık **2,3 milyar ₺** olarak gerçekleşmiştir.

Türk Telekom’un trafik dağılımı incelendiğinde; bir önceki yılın aynı döneminde **%24,6** olan şebeke içi trafiğin toplam trafik içindeki payının 2024 yılının üçüncü üç aylık döneminde de **%20,4** olarak gerçekleştiği görülmektedir. Bununla birlikte bir önceki yılın aynı döneminde toplam trafiğin **%66,6’sını** oluşturan mobile doğru trafik 2024 yılının üçüncü çeyreğinde toplam trafiğin **%71,1’ini** teşkil etmiştir.

2024 yılının 3. çeyreğinde şebeke içi trafiğin toplam trafik içindeki payı

2024 yılının 3. çeyreğinde mobile doğru trafiğin toplam trafik içindeki payı

2023 yılının üçüncü çeyreğinde yaklaşık **466 milyon dakika** olan Türk Telekom’un ses trafiği, 2024 yılının üçüncü çeyreğinde yaklaşık **422 milyon dakika** olarak gerçekleşmiştir.

Şehir içi trafikte STH işletmecilerinin payı **%30,5** ve Türk Telekom'un payı ise **%69,5** olarak gerçekleşmiştir.

Şehirlerarası arama trafik miktarında STH işletmecilerinin pazar payı **%83,4** ve Türk Telekom'un pazar payı ise **%16,6** olarak gerçekleşmiştir.

Mobile doğru çağrı trafiğinde STH işletmecilerinin payı **%71** olarak gerçekleşirken Türk Telekom'un payı **%29** olarak gerçekleşmiştir.

Yurtdışına doğru çağrı trafiğinde Türk Telekom'un payı **%70,4** olarak gerçekleşirken STH işletmecilerinin payı **%29,6** olarak gerçekleşmiştir.

Sabit şebekede sonlandırılan uluslararası çağrı trafiğinde Türk Telekom'un payı **%19,9** olarak gerçekleşirken STH işletmecilerinin payı **%81** olarak gerçekleşmiştir.

Mobil şebekelerde sonlandırılan uluslararası çağrı trafiğinde STH işletmecilerinin payı **%84,6** olarak gerçekleşirken Türk Telekom'un payı **%15,4** olarak gerçekleşmiştir.

Sabit şebekede başlatılan toplam trafikte STH işletmecilerinin payı **%70,5** olarak gerçekleşirken Türk Telekom'un payı **%29,5** olarak gerçekleşmiştir.

Türk Telekom şebekesinden en çok aranan kısa numara **182 (Hastane Randevu)** olmuştur.

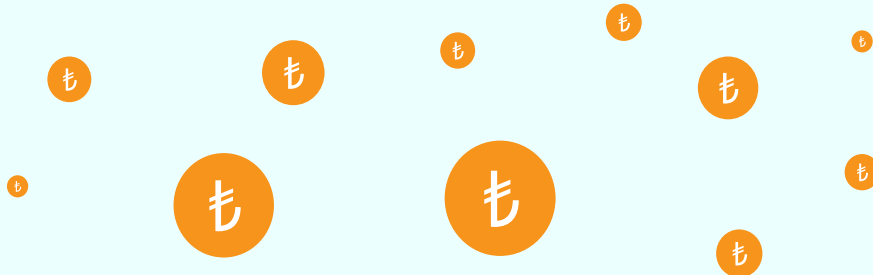

2024 yılı üçüncü dönemde sabit şebekeden en fazla trafik gönderilen ve alınan ülke **Almanya'dır**.

2024 yılının üçüncü üç aylık döneminde **120 dakika** olarak gerçekleşen sabit MoU, bir önceki yılın aynı dönemine göre **%18,3** oranında, bir önceki döneme göre ise **%16,6** oranında artmıştır.

2024 yılının üçüncü çeyrek verilerine göre Türk Telekom'un abone başına aylık geliri yaklaşık **102,97 ₺** olarak gerçekleşmiştir.

Genişbant Pazarı

- 2008 yılında 6 milyon civarında olan genişbant internet abonesi, 2024 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla 96,4 milyona ulaşmıştır.
- 2024 yılı üçüncü çeyreğinde toplam internet aboneliğinde bir önceki üç aylıkdöneme göre yaklaşık %1 oranında artış gerçekleşmiştir. Toplam internet abone sayısı ise yıllık ise %2,2 artmıştır.
- 2024 yılı üçüncü çeyrekte xDSL abone sayısı yaklaşık 10,2 milyon olurken, fiber abone sayısı ise 7,6 milyonu aşmıştır.
- Kablo internet abone sayısı önceki üç aylık döneme göre değişmeyerek 1,48 milyon olmuştur.
- 2024 yılı üçüncü çeyrekte internet servis sağlayıcılığına ilişkin toplam gelir 17 milyar ₺ seviyesine ulaşmıştır.
- 2024 yılı üçüncü çeyrekte sabit genişbant internet

abonelerinin aylık ortalama kullanımı 279,5 GByte seviyesinde, mobil genişbant internet abonelerinin aylık ortalama kullanımı ise 17,5 GByte seviyesinde gerçekleşmiştir.

- Türkiye'deki sabit genişbant abonelerinin yaklaşık %18,5'i 50-100 Mbps hızda bağlantı sunan paketleri tercih ettikleri görülmektedir.
- Mobil bilgisayardan internet abonelerinin kullanım miktarına bakıldığında aylık 100 MByte üzeri kullanımı olan abonelerin oranının %72 olduğu görülmektedir. En az kullanımı gösteren 0-50 MByte aralığında ise abonelerin yaklaşık %25'i bulunmaktadır. Mobil cepten internet abonelerinden aylık 100 MByte üzeri kullanımı olanların oranı ise %89'dur.
- xDSL teknolojisi ile hizmet alan abonelerin toplam

sabit genişbant pazarı içindeki payı 2024 yılı üçüncü çeyrek itibarıyla gerilemeye devam ederek %50,9 seviyesine inmiştir. Kablo internet hizmeti alan abonelerin pazar payı %7,4 olurken fiber internet hizmeti alan abonelerin toplam sabit genişbant pazarı içindeki payı artmaya devam ederek %38,1 olarak gerçekleşmiştir.

- Bu çeyrekte nüfusa göre sabit genişbant yaygınlık oranı %23,5 iken mobil genişbant yaygınlık oranı %89,5 olmuştur.
- 2024 yılı üçüncü çeyrek itibarıyla TRABİS kayıtlarında yaklaşık 1,27 milyon adet aktif ".tr" uzantılı alan adı bulunmaktadır. Bu alan adlarının %77,4'ü ".com.tr", %2,4'ü ".gen.tr", %2,2'si ".org.tr", %1,1'i ".net.tr", %13'ü ise doğrudan ".tr" (örneğin ".btk.tr", ".trabis.tr" gibi) uzantısına sahiptir.

- 2024 yılı üçüncü çeyrek itibarıyla aktif olarak faaliyetine devam eden toplam 8 (sekiz) adet yetkilendirilmiş elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı bulunmakta olup bu hizmet sağlayıcılar tarafından Eylül 2024 sonu itibarıyla 8,1 milyonu güvenli elektronik imza ve 1 milyonu mobil güvenli elektronik imza oluşturmak için kullanılan toplam 9,1 milyon nitelikli elektronik sertifika oluşturulmuştur.

- 2024 yılı üçüncü çeyrek itibarıyla toplam 9 (dokuz) adet yetkilendirilmiş kayıtlı elektronik posta hizmet sağlayıcısından 7 (yedi) tanesi aktif olarak faaliyetine devam etmekte olup Eylül 2024 sonu itibarıyla bu kayıtlı elektronik posta hizmet sağlayıcıları tarafından 2,4 milyonu gerçek kişiler ve 720 bini tüzel kişiler için olmak üzere toplam 3,1 milyon kayıtlı elektronik posta hesabı adresi oluşturulmuştur.

Mobil Pazar

- Eylül 2024 sonu itibarı ile Türkiye’de yaklaşık %110,7 yaygınlık oranına karşılık gelen, makineler arası iletişim (M2M) aboneleri dâhil, toplam 94.495.554² mobil abone bulunmaktadır. Makineler arası iletişim (M2M) ve 0-9 yaş nüfus hariç olmak üzere mobil yaygınlık oranı %115 olarak gerçekleşmiştir.
- 2024 yılı üçüncü çeyrekte 3G abone sayısı 4.610.156’ya düşerken 4.5G abone sayısı 87.537.163 olarak gerçekleşmiştir. 3G ve 4.5G hizmetiyle birlikte mobil bilgisayardan ve cepten internet hizmeti alan mobil genişbant abone sayısı 76.370.403 olmuştur. 2024 yılı üçüncü çeyrekte toplam mobil internet kullanım miktarı ise 3.919.929 TByte olarak gerçekleşmiştir.
- 2024 yılı üçüncü çeyrek itibarıyla M2M abone sayısı yaklaşık 10 milyon olmuştur.
- 2024 yılı üçüncü çeyrek itibarıyla ön ödemeli mobil genişbant abone sayısı 15.722.048, faturalı mobil genişbant abone sayısı ise 59.306.151 olarak gerçekleşmiştir.
- 2024 yılı üçüncü üç aylık döneme bakıldığında mobil abonelerin %23,6’sını ön ödemeli abonelerin oluşturduğu, son bir yıl içerisinde faturalı abonelerin oranının %72,1’den %76,4’e çıktığı görülmektedir.
- 2024 yılı üçüncü üç aylık dönemde mobil numara taşıma sayısı bir önceki üç aylık döneme göre %47 oranında artmış ve 3.486.680 olarak gerçekleşmiştir. 30 Eylül 2024 tarihine kadar toplam 185.608.463 adet numara taşıma işlemi gerçekleştirilmiştir.
- 2024 yılı üçüncü üç aylık dönem itibarıyla abone sayısına göre Turkcell’in %41, Vodafone’un %30,5, TT Mobil’in ise %28,6’lık paya sahip olduğu görülmektedir.
- 2024 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla TT Mobil abonelerinin %73,9’u, Vodafone abonelerinin %82,1’i, Turkcell abonelerinin ise %73,9’u faturalı abonelerden oluşmaktadır.
- Toplam mobil abonelerin yaklaşık %83,1’i bireysel, %16,9’u ise kurumsal abonelerdir.
- 2024 yılı üçüncü çeyrekte toplam mobil trafik hacmi 83,2 milyar dakika olarak gerçekleşmiştir. 2024 yılı üçüncü üç aylık dönemi trafik bilgileri bir önceki üç aylık dönemle kıyaslandığında toplam mobil trafiğin %3,8 oranında arttığı, geçen senenin aynı dönemi ile kıyaslandığında ise %0,8 oranında arttığı görülmektedir.
- İşletmeci bazında incelendiğinde ise bir önceki döneme göre Turkcell’in trafiğinin %0,9, TT Mobil’in trafiğinin %1,9, Vodafone’un trafiğinin ise %8,4 oranında arttığı görülmektedir.

- 2024 yılı üçüncü çeyrekte de mobil şebekelerden toplamda en fazla trafik gönderilen ve en fazla trafik alınan ülke Almanya'dır.
- TT Mobil, Vodafone ve Turkcell hatlarından en çok aranan kısa numara 182 (Hastane Randevu)'dur.
- 2024 yılı üçüncü üç aylık dönemde toplam SMS sayısının yaklaşık 5.873 milyon, MMS sayısının ise yaklaşık 12,7 milyon civarında gerçekleştiği görülmektedir.
- 2024 yılı üçüncü üç aylık döneminde bir önceki çeyreğe göre TT Mobil'in SMS sayısı %8, MMS sayısı %6,1 oranında, Turkcell'in ise SMS sayısı %1,1, MMS sayısı %6 oranında ve Vodafone'un SMS sayısı %0,9 oranında artarken, MMS sayısı %44,3 oranında azalmıştır.
- 2024 yılı üçüncü çeyrek dönem itibarıyla gelire göre pazar payları incelendiğinde Turkcell'in pazar payının %43,1, Vodafone'un pazar payının %34,5 ve TT Mobil'in pazar payının ise %22,4 seviyelerinde olduğu görülmektedir
- 2024 yılı üçüncü çeyrekte gelire göre pazar payları bir önceki dönem ile kıyaslandığında Turkcell'in pazar payının 1,3 puan arttığı, Vodafone'un pazar payının 0,2 puan ve TT Mobil'in pazar payının ise 1,1 puan azaldığı görülmektedir.
- 2024 yılı üçüncü çeyrek dönem itibarıyla abonelerden elde edilen gelire göre Turkcell'in pazar payının %43, Vodafone ve TT Mobil'in pazar paylarının ise sırasıyla %31,2 ve %25,7 seviyelerinde olduğu görülmektedir.
- Konuşma gelirleri TT Mobil'in gelirlerinin %7'sini, Vodafone'un gelirlerinin %8,7'sini ve Turkcell'in gelirlerinin %7,9'unu oluşturmaktadır. SMS ve MMS gelirleri, TT Mobil'in gelirlerinin %17,5'ini, Vodafone'un gelirlerinin %5,4'ünü ve Turkcell'in gelirlerinin %1,6'sını oluşturmaktadır. Data gelirleri ise TT Mobil'de %73, Vodafone'da %85,2 ve Turkcell'de %89,5'lik paya sahiptir.
- 2024 yılı üçüncü çeyrek itibarıyla abone başına aylık gelir Turkcell için 223,4 ₺, Vodafone için 218,3 ₺, TT Mobil için ise 191,8 ₺'dir.
- Eylül 2024 itibarıyla Turkcell'in MoU değeri 421 dakika, Vodafone'un 539 dakika ve TT Mobil'in ise 505 dakika olarak gerçekleşmiştir.
- Türkiye, 2024 yılı üçüncü çeyreğinde 502 dakika olan ortalama aylık mobil kullanım süresi ile yer verilen Avrupa ülkelerine kıyasla mobil telefonla en fazla görüşme yapan ülke olmuştur

Diğer Hizmetler

2024 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla işletmecilerin toplam fiber uzunluğu 588 bin km'dir. Bunun 232 bin km'si omurga, kalan kısmı erişim amaçlı kullanılmaktadır. Alternatif altyapı işletmecilerinin 2024 yılı üçüncü çeyreğinde elde ettikleri toplam gelir yaklaşık 2.790 milyon ₺ seviyesindedir.

GMPCS Mobil Telefon hizmetinde toplam abone sayısı 2024 yılı üçüncü çeyreği itibarı ile 5.771 olmuş, GMPCS hizmetlerine ilişkin gelir ise yaklaşık 33 milyon ₺ olarak gerçekleşmiştir.

Türksat'ın 2024 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla toplam kablo TV abone sayısı 1.484.788 olup KabloTV markasıyla sunulan sayısal kablo TV abone sayısı 1.318.175 olarak gerçekleşmiştir. Ayrıca, Kabloses hizmetinden yararlanan 162.167 Türksat abonesi bulunmaktadır.

Rehberlik hizmeti kapsamında 2024 yılı üçüncü çeyreğinde toplam çağrı sayısı 335.049 olup toplam çağrı süresi 586.951 dakikadır. Bu dönemde 548.588 adet isim ile sorgulama, 4.530.545 adet de numara ile sorgulama gerçekleştirilmiştir. Yapılan sorgulamaların 612.669 adedinde bireysel numara ve 210.740 adedinde kurumsal numara sorgulanmıştır. Rehberlik hizmeti sunan işletmecilerin üç aylık gelirleri ise yaklaşık 25,5 milyon ₺ olarak gerçekleşmiştir.

Uydu Haberleşme Hizmetleri konusunda yetkilendirilmiş işletmeciler 2024 yılı üçüncü çeyreği sonunda 16.184 aboneye hizmet sağlarken bu hizmete ilişkin aynı dönemde elde edilen toplam gelirler ise yaklaşık 945 milyon ₺ seviyesinde gerçekleşmiştir.

Bu dönemde Ortak Kullanımlı Telsiz Hizmeti sunan işletmecilerin toplam abone sayısı 2.849, kullanıcı sayısı 126.684 olarak gerçekleşmiştir. 2024 yılı üçüncü çeyreğinde bu hizmetlerden sağlanan gelir yaklaşık 66,2 milyon ₺ olmuştur.

Uydu Platform Hizmetinde kullanıcı sayısı toplamı 2024 yılı üçüncü çeyreği itibarı ile yaklaşık 4,11 milyon olmuştur. Bu hizmete ilişkin toplam gelirler ise yaklaşık 222 milyon ₺ seviyesinde gerçekleşmiştir.

KISALTMALAR

Rapor kapsamında adı geçen işletmeciler ve kısaltmalarına aşağıda yer verilmektedir.

İŞLETMECİ ADI	KISALTMA
ALFA İLETİŞİM HİZMETLERİ PAZARLAMA TİCARET AŞ	Alfa İletişim
ANDROMEDA TV DİJİTAL PLATFORM İŞLETMELİĞİ A.Ş.	Andromeda TV
ASELNET HABERLEŞME SİSTEMLERİ İŞLETMELİĞİ VE TİC. LTD. ŞTİ.	Aselnet
AT&T GLOBAL İLETİŞİM SERVİSLERİ LTD. ŞTİ.	AT&T Global
BN TELEKOM HABERLEŞME TİCARET AŞ	BN Telekom
BT TELEKOM HİZM. AŞ	BT Telekom
CALLTÜRK TELEKOMÜNİKASYON HİZMETLERİ AŞ	Callturk
CLICKNET TELEKOMÜNİKASYON UYDU TEKNOLOJİLERİ AŞ	Clicknet
COMPATEL TELEKOMÜNİKASYON HİZMETLERİ LİMİTED ŞİRKETİ	Compatel
DEUTSCHE TELEKOM GLOBAL BUSINESS SOLUTIONS TELEKOMÜNİKASYON LTD ŞTİ	Deutsche Telekom
DİJİTAL PLATFORM TEKNOLOJİ HİZMETLERİ AŞ	Digital Platform
ESER TELEKOMÜNİKASYON SAN. VE TİC. AŞ	Eser Telekom
GRID TELEKOMÜNİKASYON HİZMETLERİ AŞ	Grid
ICOM UYDU HABERLEŞME AŞ	Icom
ICT TELEKOMÜNİKASYON SANAYİ TİCARET AŞ	ICT Telekom
İLETİ BİLGİ TEKNOLOJİLERİ TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	İleti
İŞ NET ELEKTRONİK BİLGİ ÜRETİM DAĞITIM TİC. VE İLETİŞİM HİZM. AŞ	İş Net
HATNET BİLGİ İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİ VE TİCARET LTD ŞTİ	Hatnet
KULE HİZMET VE İŞLETMELİK AŞ	Kule
MİLLENİCOM TELEKOMÜNİKASYON HİZM. AŞ	Millenicom
MOBİLKOM ELEKTRONİK SANAYİ VE TİC. LTD. ŞTİ.	Mobilkom
MOBİLİŞİM İLETİŞİM ANONİM ŞİRKETİ	Mobilişim
NETGSM İLETİŞİM VE BİLGİ TEKNOLOJİLERİ AŞ	Netgsm
ORANGE BUSINESS TURKEY BİLİŞİM ANONİM ŞİRKETİ	Orange
PLUS TELEKOM İLETİŞİM TİCARET AŞ	Plus Telekom
REHBERLİK HİZMETLERİ SERVİSİ AŞ	Rehberlik Hizmetleri
SOCAR TURKEY FİBER OPTİK AŞ	Socar
SUPERONLINE İLETİŞİM HİZMETLERİ AŞ	Superonline
TEKNOMOBİL UYDU HABERLEŞME AŞ	Teknomobil
TEKNOTEL TELEKOMÜNİKASYON SAN. Ve Tic. AŞ	Teknotel
TELSAM TELEKOMÜNİKASYON YAZ. SAN. Ve TİC. LTD. ŞTİ.	Telsam Telekom
TT MOBİL İLETİŞİM HİZMETLERİ AŞ	TT Mobil
TT INTERNATIONAL TELEKOMÜNİKASYON SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.	TT Int
TTM TEL. VE İLETİŞİM HİZM. AŞ	TTM Telekom
TTNET A.Ş.	TTNet
TURKCELL İLETİŞİM HİZMETLERİ AŞ	Turkcell
TURKNET İLETİŞİM HİZMETLERİ AŞ	Turknet
TÜRK TELEKOMÜNİKASYON AŞ	Türk Telekom
TÜRK SAT UYDU HABERLEŞME KABLO TV VE İŞLETME AŞ	Türksat
VODAFONE NET İLETİŞİM HİZMETLERİ AŞ	Vodafone Net
VODAFONE TELEKOMÜNİKASYON AŞ	Vodafone
VOICE TELEKOMÜNİKASYON HİZMETLERİ	Voice Telekom
VOİP TELEKOMÜNİKASYON HİZM. LTD. ŞTİ.	Voip

1. BÖLÜM
GENEL PAZAR
VERİLERİ

GENEL PAZAR VERİLERİ

Bu rapor, Türkiye elektronik haberleşme sektöründe faaliyet gösteren işletmecilerin Kurumumuza göndermiş oldukları veriler esas alınarak hazırlanmış olup, rapor kapsamında 2024 yılı üçüncü üç aylık (Temmuz-Ağustos-Eylül) dönemine ait veriler önceki dönemler ile kıyaslamalı olarak incelenmektedir.

1.1 Yetkilendirme ve Hizmet Türlerine Göre İşletmeci Sayıları

30 Eylül 2024 itibarıyla elektronik haberleşme sektöründe faaliyet gösteren işletmeci sayısı 444 olup bu işletmecilere verilen yetkilendirme sayısı 815'dir. Çizelge 1-1'de hizmet türlerine göre yetkilendirme sayılarına yer verilmektedir.

Çizelge 1-1 Hizmet Türlerine göre Yetkilendirme Sayıları

Yetkilendirme Türü	Hizmetler	Yetkilendirme Sayısı
Görev Sözleşmesi	Uydu ve Kablo TV Hizmetleri	1
İmtiyaz Sözleşmesi	GSM Hizmeti	3
	İMT-2000/UMTS Hizmeti	3
	Çeşitli Telekomünikasyon Hizmetleri	1
Bildirim Kapsamında Hizmet Veren İşletmeciler	Uydu Haberleşme Hizmeti	26
	Uydu Platform Hizmeti	8
	Altyapı İşletmeciliği Hizmeti	196
	İnternet Servis Sağlayıcılığı Hizmeti	329
	Kablolu Yayın Hizmeti	15
	GMPCS Mobil Telefon Hizmeti	6
	Hava Taşıtlarında GSM 1800 Mobil Telefon Hizmeti	2
	Sanal Mobil Şebeke Hizmeti	23
Kullanım Hakkı Kapsamında Hizmet Veren İşletmeciler	İMT Hizmeti	3
	GMPCS Mobil Telefon Hizmeti	2
	Ortak Kullanımlı Telsiz Hizmeti	42
	Altyapı İşletmeciliği Hizmeti	14
	Sabit Telefon Hizmeti	114
	Rehberlik Hizmeti	7
	Sanal Mobil Şebeke Hizmeti	20
TOPLAM		815

1.2 İşletmecilerin Gelirleri

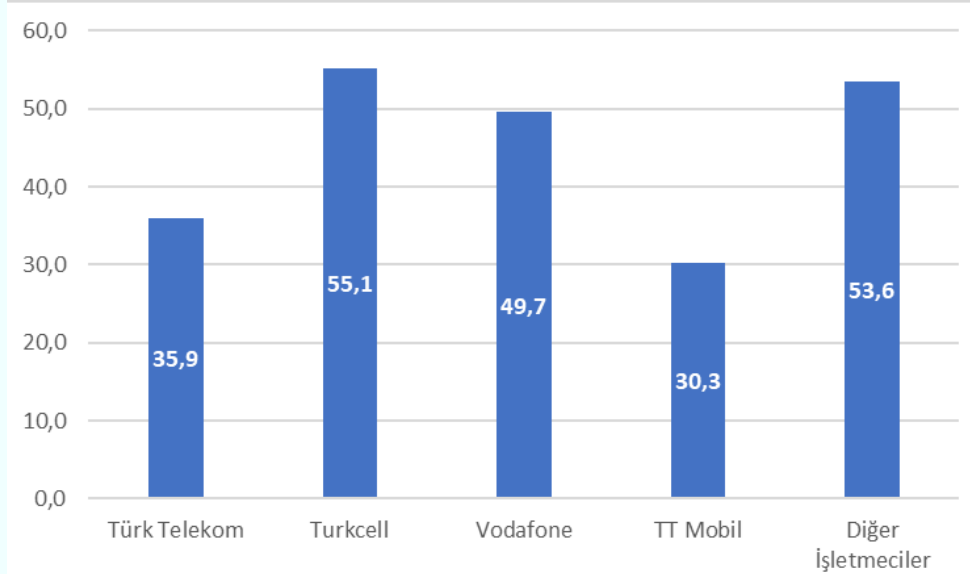
TT Mobil, Turkcell, Türk Telekom ve Vodafone'un 2018 yılından itibaren yıllık net satış gelirlerine Çizelge 1-2'de yer verilmektedir. 2023 yılında toplam net satış gelirleri bir önceki yıla göre %79,6 artışla 171 milyar ₺'ye ulaşmıştır.

Çizelge 1-2 Türk Telekom ve Mobil İşletmecilerin Yıllık Net Satış Gelirleri, ₺

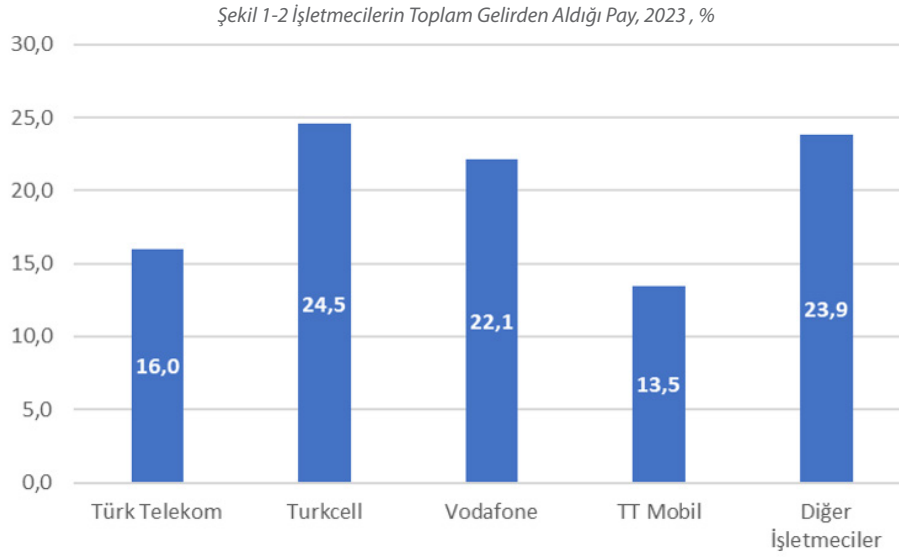
Net Satış (₺)	2018	2019	2020	2021	2022	2023
TT Mobil	7.567.699.295	8.938.985.623	9.873.044.574	11.465.795.689	16.360.278.627	30.290.242.704
Turkcell	14.188.307.033	16.153.497.422	17.970.014.752	20.852.544.558	30.071.240.620	55.116.671.491
Türk Telekom	10.369.769.362	11.726.372.626	14.576.197.872	17.066.805.703	22.061.735.471	35.894.868.968
Vodafone	12.908.523.375	13.813.476.176	15.133.092.255	17.835.967.775	26.727.065.567	49.689.927.732
TOPLAM	45.034.299.065	50.632.331.846	57.552.349.454	67.221.113.725	95.220.320.285	170.991.710.895

Şekil 1-1'de 2023 yılı sonu itibarıyla işletmecilerin gelir dağılımı gösterilmektedir. Pazarda TT Mobil, Turkcell, Türk Telekom ve Vodafone haricindeki işletmecilerin net satış gelirleri toplamı yaklaşık 53,6 milyar ₺ olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 1-1 Toplam Gelirin İşletmeciler Arasında Dağılımı, 2023, Milyar ₺

Şekil 1-2'de 2023 yılında elde edilen toplam gelirin işletmeciler arasında yüzdesel dağılımına yer verilmektedir. 2023 yılında toplam gelirlerin yaklaşık %16'sını Türk Telekom, %24,5'ini Turkcell, %22,1'ini Vodafone, %13,5'ini TT Mobil ve %23,9'unu diğer işletmeciler elde etmiştir.

Çizelge 1-3'te TT Mobil, Turkcell, Türk Telekom ve Vodafone'un üç aylık net satış gelirlerine yer verilmekte olup söz konusu değerler, işletmecilerin Kurumumuza bildirdiği gelir bilgilerini içermektedir. 2024 yılı üçüncü üç aylık dönemde TT Mobil, Turkcell, Türk Telekom ve Vodafone'un net satış gelirleri yaklaşık 89,7 milyar ₺ olarak gerçekleşmiştir.

Çizelge 1-3 Türk Telekom ve Mobil İşletmecilerin Üç Aylık Net Satış Gelirleri, ₺

	2023-3	2023-4	2024-1	2024-2	2024-3
TT Mobil	8.515.175.593	9.579.518.883	11.066.504.908	14.062.419.699	16.035.104.160
Turkcell	15.708.952.003	17.027.429.225	19.184.532.931	25.014.462.331	30.784.643.689
Türk Telekom	10.093.516.354	11.459.304.303	10.403.098.659	12.132.965.843	18.266.007.494
Vodafone	13.995.483.720	15.697.809.494	17.440.406.240	20.800.157.869	24.619.662.226
TOPLAM	48.313.127.670	53.764.061.905	58.094.542.739	72.010.005.743	89.705.417.570

Çizelge 1-4'te TT Mobil, Turkcell, Türk Telekom ve Vodafone haricindeki işletmecilerin çeyrek dönemler itibarıyla gelir bilgilerine yer verilmektedir. Yetkilendirme türleri arasında gelir kırılımını sağlayamayan işletmecilerin gelir bilgilerine ana faaliyet alanında yer verilmiştir. Bu çerçevede, aşağıda belirtilen yetkilendirme türleri kapsamında sektörde faaliyet gösteren diğer işletmecilerin toplam gelirleri 2024 yılı üçüncü çeyreğinde yaklaşık 24,2 milyar ₺ olmuştur.

Çizelge 1-4 Diğer İşletmecilerin Üç Aylık Gelir Bilgileri, ₺ *

Yetkilendirme Türü	2023-3	2023-4	2024-1	2024-2	2024-3
İSS	9.295.666.830	10.857.942.025	12.631.213.749	14.304.907.904	17.089.823.374
STH	1.695.810.573	1.585.722.192	1.484.353.058	1.787.246.559	2.284.538.671
Altyapı	1.819.819.563	1.998.890.708	2.226.155.196	2.264.671.387	2.790.207.935
Uydu Haberleşme	721.913.994	810.534.272	773.094.196	903.962.050	945.466.194
Rehberlik	14.968.926	20.334.520	15.906.109	19.446.742	25.347.493
Kablo TV	836.887.625	974.221.466	1.143.939.361	864.421.272	950.613.387
GMPCS	26.907.719	26.234.773	32.864.489	33.937.981	32.994.293
OKTH	47.647.345	50.979.769	56.641.148	59.449.245	66.208.761
TOPLAM	14.459.622.574	16.324.859.724	18.364.167.306	20.238.043.142	24.185.200.108

* İşletmecilerin Kurumumuza gönderdiği 3 aylık gelir bilgileri dikkate alınarak hazırlanmıştır.

Çizelge 1-5'te TT Mobil, Turkcell, Türk Telekom ve Vodafone haricinde, aşağıda belirtilen yetkilendirme türleri kapsamında hizmet sunan işletmecilerin 2018-2023 yılları arasında sahip oldukları yetkilendirmeler kapsamında işletmeci veri formları ile Kurumumuza sundukları gelir bilgilerine yer verilmektedir.

Çizelge 1-5 Diğer İşletmecilerin Yıllık Gelir Bilgileri, ₺ *

Yetkilendirme Türü	2018	2019	2020	2021	2022	2023
İSS	7.956.004.840	9.454.106.646	12.111.887.498	15.208.840.554	21.463.001.302	34.563.506.139
STH	1.847.212.935	2.058.587.828	2.174.904.731	2.590.269.260	3.920.527.816	5.633.522.862
Altyapı	2.501.088.175	2.767.979.001	3.199.448.389	4.417.611.951	5.710.342.129	7.037.826.920
Uydu Haberleşme	768.794.607	617.601.149	658.831.280	734.722.869	1.409.921.878	2.752.102.254
Rehberlik	37.066.706	33.272.378	35.265.916	32.628.686	35.990.891	41.279.535
Kablo TV	838.363.089	988.865.014	1.251.496.703	2.125.536.697	2.374.097.589	3.233.851.339
GMPCS	18.132.240	18.411.743	24.308.019	29.521.547	58.730.148	102.226.961
OKTH	29.427.719	111.470.036	79.517.111	95.008.078	116.658.002	179.174.510
TOPLAM	13.996.073.388	16.050.293.794	19.535.659.649	25.234.139.641	35.089.269.755	53.543.490.521

* İşletmecilerin Kurumumuza gönderdiği 3 aylık gelir bilgileri dikkate alınarak hazırlanmıştır.

1.3 İşletmeci Yatırımları

Çizelge 1-6 ve Çizelge 1-7’de sırasıyla TT Mobil, Turkcell, Türk Telekom ve Vodafone’un çeyrek dönemler halinde yatırım bilgilerine ve 2018-2023 yılları arasındaki toplam yıllık yatırım miktarlarına yer verilmektedir. 2024 yılı üçüncü çeyreğinde TT Mobil, Turkcell, Türk Telekom ve Vodafone’un toplam yatırım miktarının 15,8 milyar ₺ civarında gerçekleştiği görülmektedir.

Çizelge 1-6 Türk Telekom ve Mobil Şebeke İşletmecilerinin Üç Aylık Yatırımları, ₺

	2023-3	2023-4	2024-1	2024-2	2024-3
TT Mobil	2.000.489.385	3.252.444.965	1.369.543.029	2.560.079.456	2.812.307.856
Turkcell	2.645.728.489	5.954.528.749	4.858.470.767	4.979.403.086	4.799.786.002
Türk Telekom	2.419.646.805	5.199.319.190	1.630.832.785	2.817.149.933	4.613.296.297
Vodafone	1.110.697.565	1.981.974.991	2.799.520.122	2.366.888.046	3.540.553.080
TOPLAM	8.176.562.244	16.388.267.896	10.658.366.702	12.723.520.521	15.765.943.235

Çizelge 1-7’de yer alan yıllık yatırım bilgilerine göre, bir önceki yıla kıyasla 2023 yılı sonunda TT Mobil, Turkcell, Türk Telekom ve Vodafone’un toplam yatırımlarının bir önceki yıla oranla %85,1 oranında arttığı; şirketler bazında ise yıllık olarak Türk Telekom’un yatırım tutarının %40,3, Vodafone’un yatırım tutarının %118,7, TT Mobil’in yatırım tutarının %82,2 ve Turkcell’in yatırım tutarının %117,9 artış gösterdiği görülmektedir.

Çizelge 1-7 Türk Telekom ve Mobil İşletmecilerin Toplam Yıllık Yatırımı, ₺

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
TT Mobil	1.292.428.576	1.668.144.899	2.265.801.468	2.474.002.218	3.931.720.163	7.164.169.837
Turkcell	2.391.654.631	4.924.633.216	6.162.326.026	5.791.624.753	7.895.189.534	17.204.981.041
Türk Telekom	1.929.095.053	2.354.748.379	3.286.575.362	4.808.048.542	7.628.594.767	10.705.189.640
Vodafone	1.106.670.033	1.285.298.488	1.313.856.069	1.910.714.976	2.797.515.312	6.116.895.859
TOPLAM	6.719.848.292	10.232.824.981	13.028.558.925	14.984.390.489	22.253.019.776	41.191.236.377

Çizelge 1-8’de pazarda faaliyet gösteren diğer işletmecilerin çeyrek dönemler itibarıyla yatırım bilgilerine yer verilmektedir. Buna göre, 2024 yılının üçüncü çeyreğinde diğer işletmeciler tarafından yaklaşık 6,2 milyar ₺ yatırım gerçekleştirilmiştir.

Çizelge 1-8 Diğer İşletmecilerin Üç Aylık Yatırım Bilgileri, ₺ *

	2023-3	2023-4	2024-1	2024-2	2024-3
Diğer İşletmeciler	3.143.938.758	4.742.845.936	1.980.382.714	2.704.085.770	6.168.384.296

* İşletmecilerin Kurumumuza gönderdiği 3 aylık yatırım bilgileri dikkate alınarak hazırlanmıştır.

Diğer işletmecilerin 2018 - 2023 yılları arasında gerçekleştirdikleri toplam yıllık yatırım miktarlarına ise Çizelge 1-9'da yer verilmektedir.

Çizelge 1-9 Diğer İşletmecilerin Toplam Yıllık Yatırımı, ₺ *

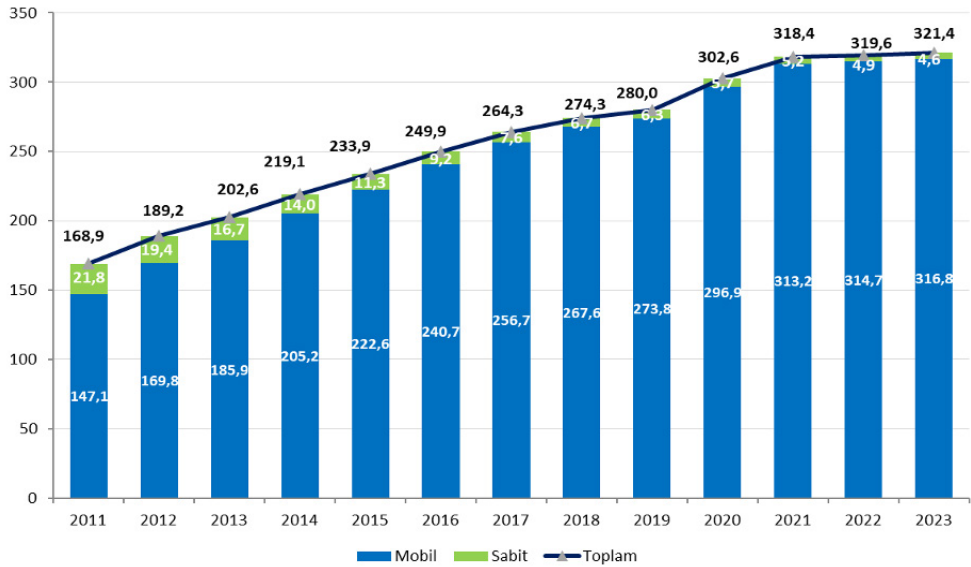
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Diğer İşletmeciler	2.684.221.747	2.622.761.501	3.654.475.964	6.805.857.759	8.836.728.456	11.218.705.551

* İşletmecilerin Kurumumuza gönderdiği 3 aylık yatırım bilgileri dikkate alınarak hazırlanmıştır.

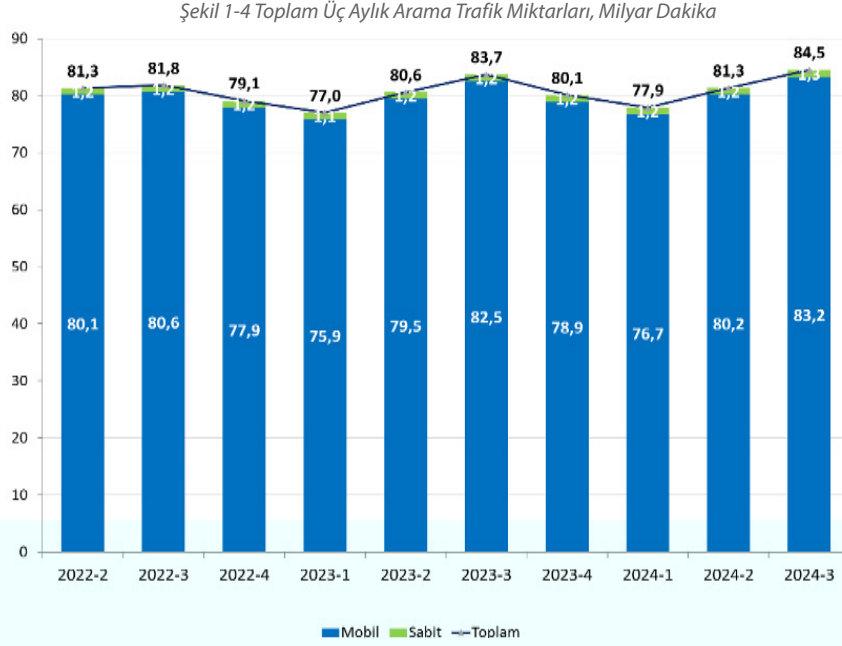
1.4 Toplam Trafik

Şekil 1-3 ve Şekil 1-4'te Türkiye elektronik haberleşme sektöründe sabit ve mobil işletmecilerin oluşturduğu toplam trafik miktarına ve dağılımına yer verilmektedir. Toplam trafiğin dağılımına bakıldığında yıllar itibarıyla mobil arama trafik miktarı artarken sabit arama trafik miktarının düştüğü görülmektedir. 2023 yılında, bir önceki yıla göre toplam trafik miktarı %0,6 oranında artmış olup; 321,4 milyar dakikaya ulaşmıştır. Bu trafiğin yaklaşık %98,6'sını mobil trafik oluşturmuştur.

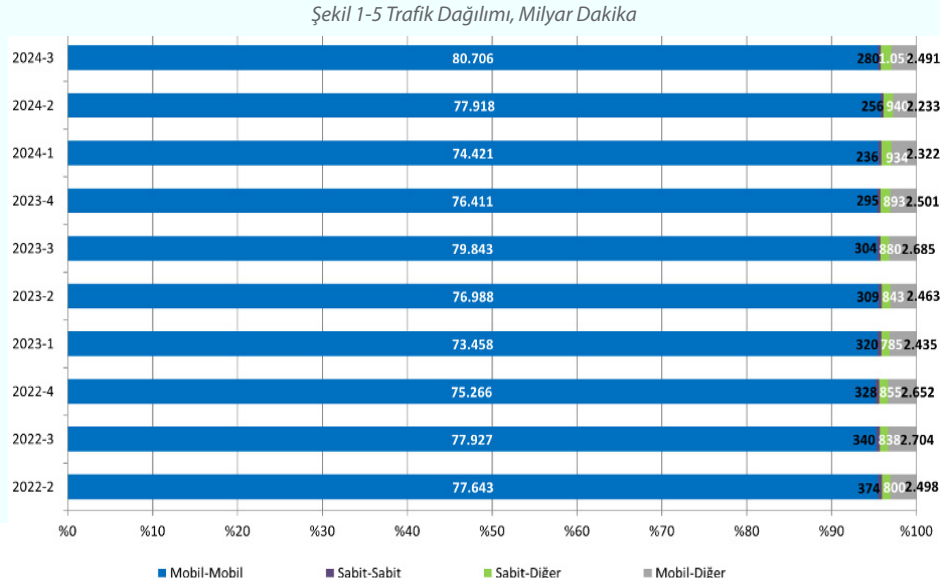
Şekil 1-3 Toplam Yıllık Arama Trafik Miktarları, Milyar Dakika

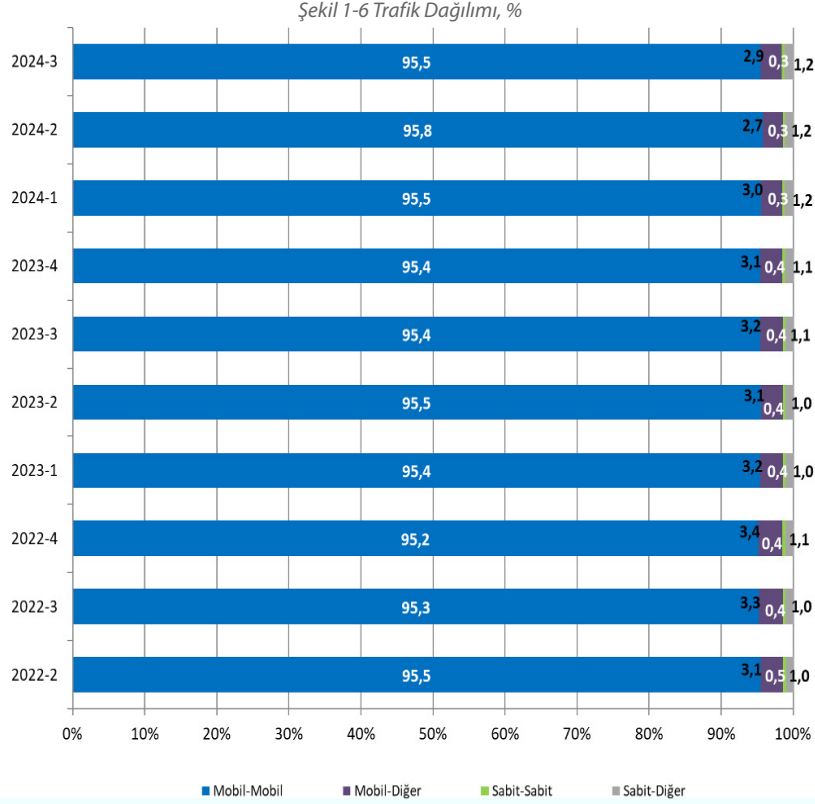
Şekil 1-4'te 2022 yılı ikinci çeyrekte itibaren üçer aylık dönemler halinde sabit ve mobil toplam trafik miktarları verilmektedir. 2024 yılı üçüncü çeyrekte toplam mobil trafik miktarı yaklaşık 83,2 milyar dakika olurken sabit trafik miktarı ise 1,3 milyar dakika olarak gerçekleşmiştir. Bir önceki üç aylık döneme göre mobil trafik miktarı %3,8 oranında, sabit trafik miktarı ise %11,5 oranında artmıştır. 2023 yılı üçüncü çeyrekte yaklaşık 83,7 milyar dakika olan toplam trafik miktarı, 2024 yılı üçüncü çeyrekte 84,5 milyar dakika olarak gerçekleşmiştir.

Türkiye elektronik haberleşme sektöründe sabit ve mobil işletmecilerin oluşturduğu trafiğin yönlerine göre dağılımı üçer aylık dönemler halinde aşağıdaki şekillerde kıyaslanmaktadır. 2024 yılı üçüncü üç aylık dönemde mobilden mobile trafik miktarı bir önceki yılın aynı dönemine göre %1,1 oranında artmış, sabitten sabite arama trafik miktarı %7,8 oranında azalmıştır. Bir önceki dönemle kıyaslandığında ise mobilden mobile trafik miktarı %3,6 oranında, sabitten sabite arama trafik miktarı ise yaklaşık %9,5 oranında artmıştır.

Yılın üçüncü çeyreğinde toplam trafiğin büyük bir kısmını (%95,5), mobil işletmecilerin kendi şebekelerinde gerçekleşen ve aynı zamanda diğer mobil şebekelere doğru yapılan aramalardan oluşan mobilden mobile giden trafik oluşturmaktadır (Şekil 1-6).

1.5 Tüketici Şikâyetleri

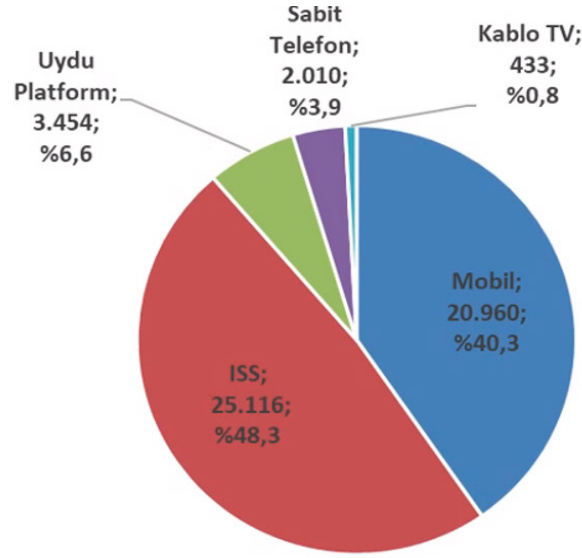
Çizelge 1-10'da üçer aylık dönemler itibarı ile, BTK Online Tüketici Şikâyet Sistemi üzerinden Kuruma iletilen şikâyet sayılarına sektörler bazında yer verilmektedir. 2024 yılı üçüncü çeyreğinde Kuruma toplam 51.973 şikâyet iletilmiştir.

Çizelge 1-10 Sektör Bazında Üç Aylık Tüketici Şikâyeti Sayıları

	2023-1	2023-2	2023-3	2023-4	2024-1	2024-2	2024-3
Mobil	19.017	18.437	23.210	17.994	17.348	16.648	20.960
ISS	27.221	26.985	22.674	22.297	20.444	18.481	25.116
Uydu Platform	4.066	2.985	2.954	2.808	2.118	2.536	3.454
Sabit Telefon	2.309	1.787	1.684	1.659	1.441	1.489	2.010
Kablo TV	306	290	360	371	385	291	433
TOPLAM	52.919	50.484	50.882	45.129	41.826	39.445	51.973

Şekil 1-7'de, 2024 yılı üçüncü çeyreği itibarı ile toplam şikâyetlerin hizmet bazında dağılımına yer verilmektedir. Buna göre en fazla şikâyetin %48,3 oranında internet servis sağlayıcılığı hizmeti ile ilgili olarak yapıldığı görülmektedir.

Şekil 1-7 Sektör Bazında Üç Aylık Tüketici Şikâyeti Sayıları

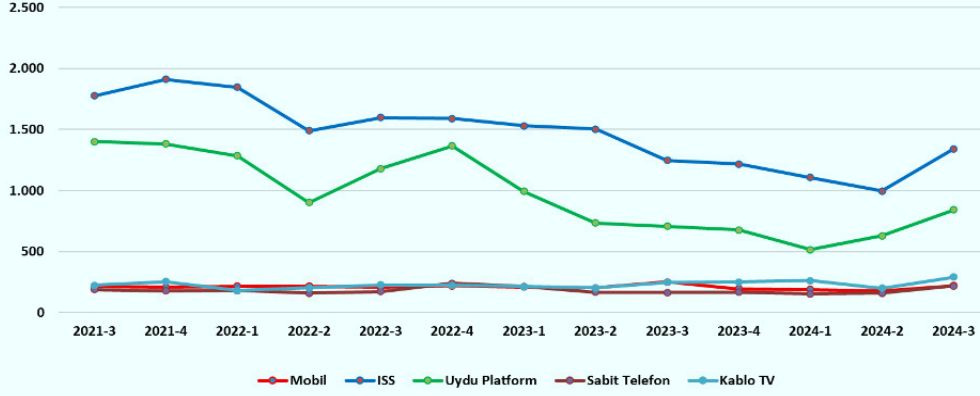
Sektörler bazında alınan şikâyetlerin içinde en fazla yer tutan şikâyet konularının yüzdesel dağılımına aşağıdaki çizelgede yer verilmektedir.

Çizelge 1-11 Tüketici Şikâyetlerinin Konusu İtibariyle Dağılımı

	İlgili Sektörde En Fazla Şikâyet Edilen Konunun Toplam Şikâyet içindeki Payı
Mobil Hizmetler	Faturalandırma → %32,34
İnternet Servis Sağlayıcılığı Hizmeti	Bağlantı / Hizmet Kalitesi → %49
Uydu Platform Hizmeti	Abonelik İşlemleri → %27,91
Sabit Telefon Hizmeti	Bağlantı / Hizmet Kalitesi → %51,29
Kablo TV Hizmeti	Bağlantı / Hizmet Kalitesi → %41,34

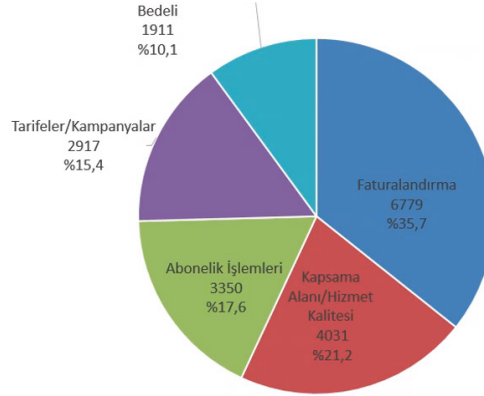
Şekil 1-8'de ise, sektörel bazda milyon abone başına tüketici şikâyeti sayısına yer verilmektedir. 2024 yılı üçüncü çeyreği itibarı ile bir milyon abone başına ortalama olarak İnternet Servis Sağlayıcılığı hizmetine yönelik 1341, uydu platform hizmetlerine yönelik 841, Kablo TV hizmetlerine yönelik 292, mobil hizmetlere yönelik 222 ve sabit telefon hizmetlerine yönelik 219 tüketici şikâyeti gelmiştir.

Şekil 1-8 Milyon Abone Başına Tüketici Şikâyeti Sayısı (Adet)

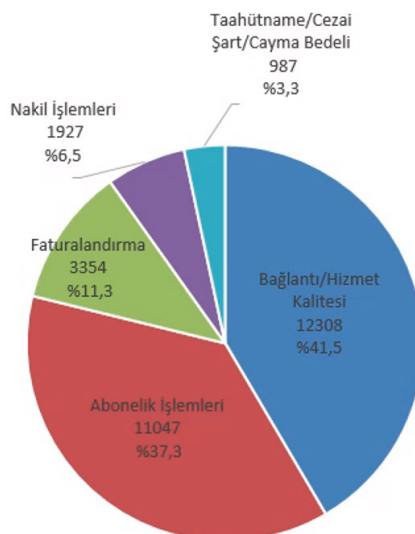
Şekil 1-9’da mobil sektörde en fazla tüketici şikâyetine konu olan ilk beş hususa yer verilmektedir. Mobil sektörde en fazla şikâyete konu olan husus faturalandırma olup, 2024 yılı üçüncü çeyreği itibarı ile söz konusu şikâyetler, şikâyet edilen ilk beş husustaki toplamın %35,7’sini oluşturmaktadır.

Şekil 1-9 Mobil Sektörde Tüketici Şikâyetlerinin Konularına Göre Dağılımı

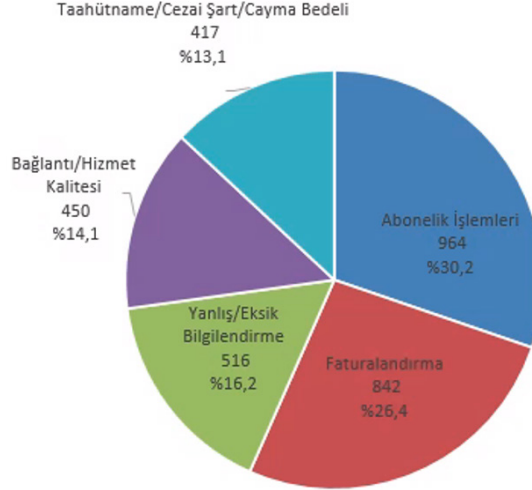
Şekil 1-10’da İnternet Servis Sağlayıcılığı hizmetine ilişkin en fazla tüketici şikâyetine konu olan ilk beş hususa yer verilmektedir. İnternet Servis Sağlayıcılığı hizmetinde en fazla şikâyet bağlantı/ hizmet kalitesine ilişkin olup 2024 yılı üçüncü çeyreği itibarı ile söz konusu şikâyetler, şikâyet edilen ilk beş husustaki toplamın yaklaşık %41,5’ini oluşturmaktadır.

Şekil 1-10 ISS Sektöründe Tüketici Şikâyetlerinin Konularına Göre Dağılımı

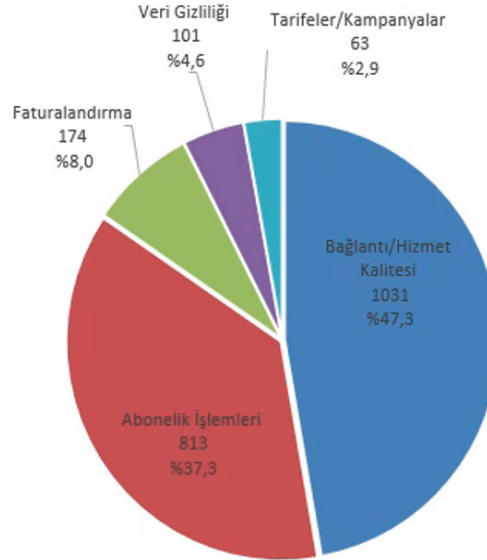
Şekil 1-11’de Uydu Platform Hizmetine ilişkin en fazla tüketici şikâyetine konu olan ilk beş hususa yer verilmektedir. Uydu Platform Hizmetinde en fazla şikâyet abonelik işlemlerine ilişkin olup 2024 yılı üçüncü çeyreği itibarı ile söz konusu şikâyetler, şikâyet edilen ilk beş husustaki toplamın yaklaşık %30,2’sini oluşturmaktadır.

Şekil 1-11 Uydu Platform Hizmetinde Tüketici Şikâyetlerinin Konularına Göre Dağılımı

Şekil 1-12’de Sabit Telefon Hizmetine ilişkin en fazla tüketici şikâyetine konu olan ilk beş hususa yer verilmektedir. Sabit Telefon Hizmetinde en fazla şikâyet bağlantı/hizmet kalitesine ilişkin olup, bu sorun şikâyet edilen ilk beş husustaki toplamın yaklaşık %47,3’ünü oluşturmaktadır.

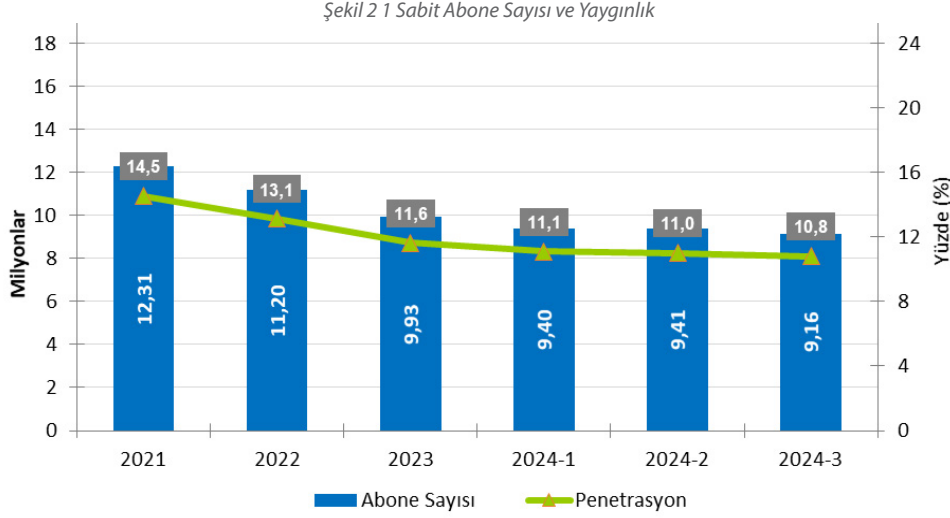
Şekil 1-12 Sabit Telefon Hizmetinde Tüketici Şikâyetlerinin Konularına Göre Dağılımı

2. BÖLÜM
SABİT PAZAR
VERİLERİ

2. SABİT PAZAR VERİLERİ

2024 yılı üçüncü çeyrek sonu itibarıyla 9.157.239 sabit telefon abonesi bulunan Türkiye’de yaygınlık oranı yaklaşık %10,8 olmuştur (Şekil 2-1) ³. Türkiye’de ortalama hane halkı büyüklüğünün 3,14⁴ olduğu göz önünde bulundurulduğunda sabit telefon hizmetlerinin Türkiye’nin önemli bir kesimine ulaştığını söylemek mümkündür.

Çizelge 2-1’de yer alan teknoloji bazında toplam abone sayısı bilgilerine bakıldığında, analog sabit telefon hat sayısı, ISDN ses kanalı dengi sayısı ve ankesörlü telefon sayısının azalma eğiliminde olduğu görülmektedir. VoIP abonelik sayısı ise 2024 yılı üçüncü çeyrek sonu itibarıyla 1.219.938 olarak gerçekleşmiştir.

Çizelge 2 1 Abone Sayılarının Teknoloji Bazında Dağılımı

		Analog Sabit Telefon (PSTN) Hat Sayısı	ISDN Ses Kanalı Dengi Sayısı	VoIP Abonelik Sayısı	Ankesörlü Telefon Sayısı	TOPLAM
2023-3	Türk Telekom	3.510.086	188.006	-	39.434	10.307.275
	STH	5.199.018	12.036	1.358.695		
2023-4	Türk Telekom	3.425.610	187.292	-	38.158	9.925.534
	STH	5.006.599	8.883	1.258.992		
2024-1	Türk Telekom	3.337.289	184.898	-	37.491	9.396.107
	STH	4.827.703	18.241	990.485		
2024-2	Türk Telekom	3.253.460	180.062	-	37.073	9.408.264
	STH	4.667.975	17.235	1.252.459		
2024-3	Türk Telekom	3.181.902	177.208	-	36.398	9.157.239
	STH	4.524.078	17.204	1.219.938		

³ Sabit telefon abone sayısı ilgili dönemin veya çeyreğin sonu itibarıyla aktif sabit hat sayısı (analog telefon hat sayısı, ISDN ses kanalı dengi sayısı, VoIP abonelikleri sayısı gibi unsurların) toplamını kapsamaktadır.

⁴ TÜİK’in 15 Mayıs 2024 tarihli haber bülteninde yer alan 2023 yılı verisidir..

Sabit telefon hizmeti (STH) sunan işletmecilerin⁵ 2024 yılının üçüncü çeyreği itibarıyla taşıyıcı seçimi/önseçimi bilgilerine bakıldığında, taşıyıcı ön seçimi kullanıcı sayısının 88.268 ve arama bazında taşıyıcı seçimi kullanıcı sayısının ise 5.246 olarak gerçekleştiği görülmektedir (Çizelge 2-2).

Çizelge 2 2 STH İşletmecilerinin Taşıyıcı Seçimi/Önseçimi Kullanıcı Sayıları

Yöntem	2023-3	2023-4	2024-1	2024-2	2024-3
Taşıyıcı Ön Seçimi	117.984	70.057	77.920	59.288	88.268
Arama Bazında Taşıyıcı Seçimi	4.015	2.405	2.687	4.657	5.246

Çizelge 2-3'te abone sayısı açısından STH işletmecilerinin pazar payları yer almaktadır. Buna göre ilk üç sırada TTNet, İş Net ve Türksat yer almaktadır.

Çizelge 2 3 STH İşletmecilerinin Abone Sayısına Göre Pazar Payları

İşletmeci	Pazar Payı (%)
TTNet	75,8
İş Net	2,9
Türksat	2,8
NetGsm	2,8
Voip Telekom	2,6
TürkNet	1,9
Superonline	1,9
Vodafone Net	1,4
Voice	1,3
Diğer	6,6

2024 yılı üçüncü çeyreği itibarı ile net satışlarına göre işletmecilerin pazar payları Çizelge 2-4'te gösterilmektedir. Bu çerçevede, 2024 yılının üçüncü çeyreğinde STH net satışlarına göre en yüksek paya sahip ilk üç işletmeci sırasıyla Superonline, Vodafone Net ve TTNet olmuştur.

5 STH yetkilendirmesine sahip olan işletmecilerden 68 adedine ait verilerden elde edilmiştir.

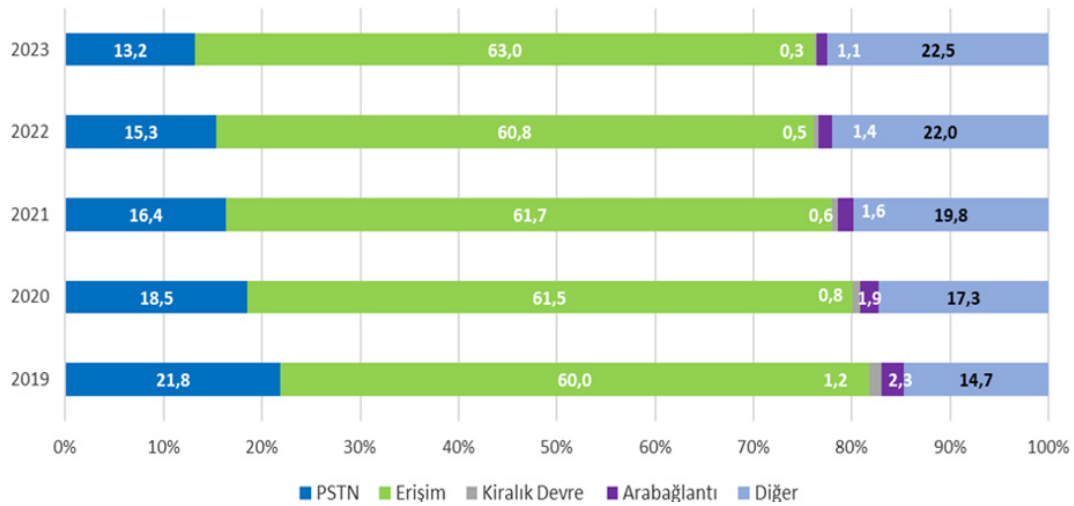
Çizelge 2-4 STH İşletmecilerinin Net Satış Gelirine Göre Pazar Payları

İşletmeci	Pazar Payı (%)
Superonline	42,1
Vodafone Net	30,5
TTNet	13,1
Eser Telekom	2,6
NetGsm	1,6
Posta Güvercini	0,8
Öztek	0,8
Sanal Santral	0,8
Turknet	0,7
Diğer	7,1

2.1 Sabit Pazarda Gelirler

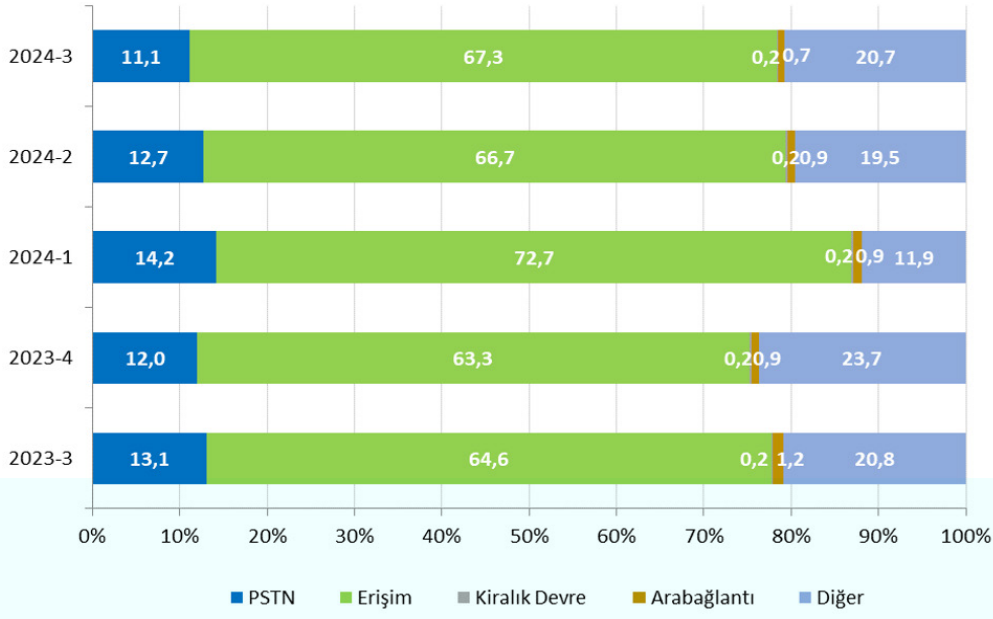
Şekil 2-2’de sabit pazarda Türk Telekom’un yıllık gelirlerinin dağılımına yer verilmektedir. Yıllar içinde erişim hizmetlerinden elde edilen gelirlerin ve diğer gelirlerin toplam gelirdeki payının artış gösterdiği, sabit telefon (PSTN) hizmetleri, ara bağlantı ve kiralık devre hizmetlerinden elde edilen gelirlerin payının ise değişen oranlarda azaldığı görülmektedir. 2019 yılında toplam gelirlerin %21,8’ini oluşturan PSTN hizmetlerinden elde edilen gelirlerin 2023 yılında toplam gelirlerdeki payı %13,2’ye düşmüştür. Buna karşın, 2019 yılında toplam gelir içinde %60’lık bir paya sahip olan erişim hizmetlerinin 2023 yılında toplam gelir içindeki payı %63’e çıkmıştır. 2023 yılına bakıldığında; toplam sabit gelirlerin %0,3’ünü kiralık devre gelirleri oluştururken, %1,1’ini arabağlantı geliri ve %22,5’ini ise diğer gelirlerin oluşturduğu görülmektedir.

Şekil 2-2 Türk Telekom’un Yıllık Gelirinin Dağılımı, %

Şekil 2-3'te 2023 yılı üçüncü çeyrekte itibaren üçer aylık dönemler halinde Türk Telekom'un gelirlerinin dağılımı yer almaktadır. Şekilden görüldüğü üzere, 2024 yılının üçüncü çeyreğinde PSTN gelirleri toplam gelirin %11,1'ini teşkil ederken erişim gelirleri toplam gelirin %67,3'ünü oluşturmuştur. 2023 yılının aynı dönemi ile kıyaslandığında, PSTN gelirlerinin azaldığı ve erişim gelirlerinin toplam gelir içindeki payının arttığı gözlenmektedir.

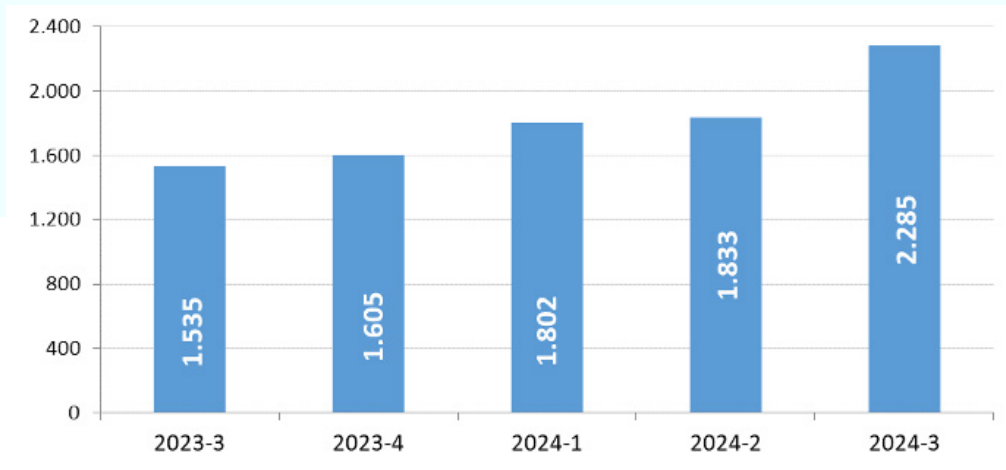
Şekil 2-3 Türk Telekom'un Üç Aylık Gelirinin Dağılımı, %

2.2 Sabitten Arama Gelirleri

2024 yılının üçüncü üç aylık dönemi itibarıyla Türk Telekom'un sabit telefon gelirleri yaklaşık 2,285 milyar ₺ olarak gerçekleşmiş olup bir önceki senenin aynı dönemine göre %47,7 oranında, bir önceki üç aylık döneme göre ise %26,07 oranında artmıştır (Şekil 2-4).

Şekil 2 4 Türk Telekom Arama Gelirleri, Milyon ₺ *

* Brüt satışlar üzerinden hesaplanmıştır.

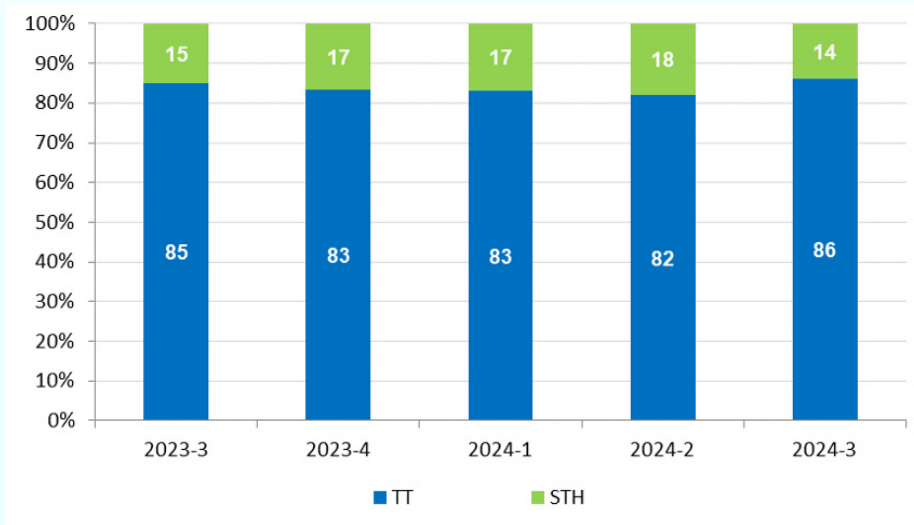
Çizelge 2-5'te 2023 yılı üçüncü çeyreğinden itibaren STH işletmecilerinin elde ettikleri net satış gelirleri toplamına yer verilmektedir. Yaklaşık 5,7 milyon abone, sabit telefon hizmetlerinde alternatif işletmecilerden hizmet almış olup bu işletmecilerin 2024 yılı üçüncü üç aylık dönem için tüm STH hizmetlerinden elde ettikleri gelirler yaklaşık 2 milyar 285 milyon ₺ olarak gerçekleşmiştir.

Çizelge 2-5 STH İşletmecilerinin Net Satış Gelirleri

Dönem	Net Satış Geliri, ₺
2023-3	1.695.810.573
2023-4	1.585.722.192
2024-1	1.484.353.058
2024-2	1.787.246.559
2024-3	2.284.538.671

Şekil 2-5'de STH işletmecileri ile Türk Telekom'un telefon hizmetlerine ait gelirlerine göre pazar paylarına yer verilmektedir. Bu çerçevede, STH işletmecilerinin ve Türk Telekom'un pazar payları 2024 yılının üçüncü üç aylık döneminde sırasıyla %14 ve %86 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 2-5 STH-TT Telefon Hizmetleri Gelirlerine Göre Pazar Payları, %

* Türk Telekom'un şehir içi, şehirlerarası, yurtdışı ve mobil aramaları ile sabit ücret, bağlantı-nakil ücretlerini içeren gelirlerini kapsamaktadır.

2.3 Sabit Pazarda Trafik Hacmi

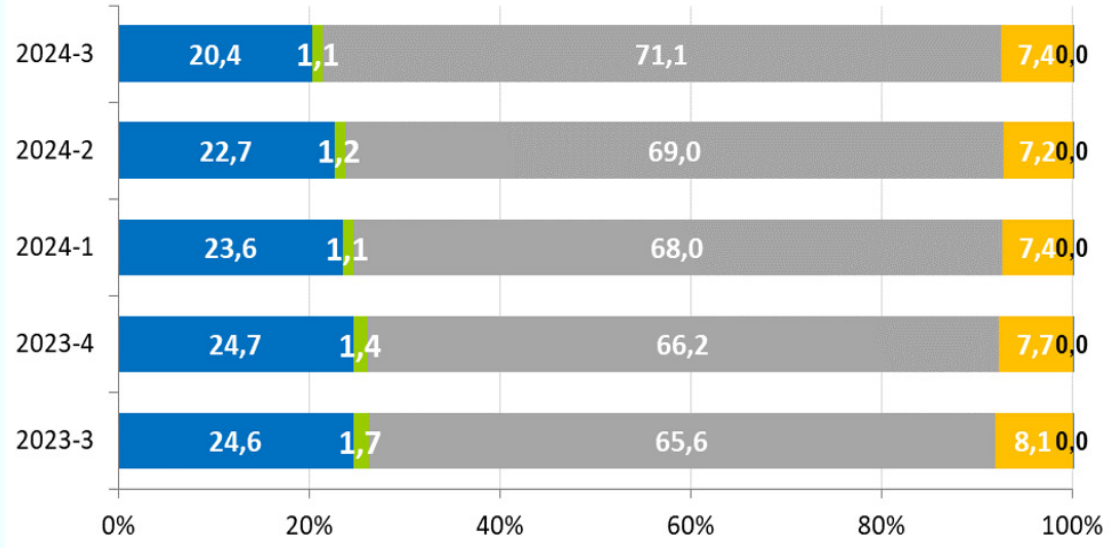
2023 yılının üçüncü çeyreğinde yaklaşık 466 milyon dakika olan Türk Telekom'un ses trafiği, 2024 yılının üçüncü çeyreğinde yaklaşık 422 milyon dakika olarak gerçekleşmiştir (Çizelge 2-6). Söz konusu trafik bir önceki yılın aynı dönemine göre %9,4 oranında azalmış, bir önceki çeyreğe göre ise %5,6 oranında artmıştır.

Çizelge 2-6: Türk Telekom Trafik Dağılımı, Milyon Dakika

Trafik Dağılımı	2023-3	2023-4	2024-1	2024-2	2024-3
Şebeke içi	115	110	100	90	86
Mobil	305	294	289	275	300
STH	38	34	31	29	31
Uluslararası	8	6	5	9	5
TOPLAM	466	444	425	399	422

Üçer aylık dönemler itibarıyla trafik dağılımının seyrinin gösterildiği aşağıdaki şekilde, bir önceki yılın aynı döneminde %24,6 olan şebeke içi trafiğin toplam trafik içindeki payının 2024 yılının üçüncü üç aylık döneminde de %20,4 olarak gerçekleştiği görülmektedir. Bununla birlikte bir önceki yılın aynı döneminde toplam trafiğin %65,6'sını oluşturan mobile doğru trafik 2024 yılının üçüncü çeyreğinde toplam trafiğin %71,1'ini teşkil etmiştir.

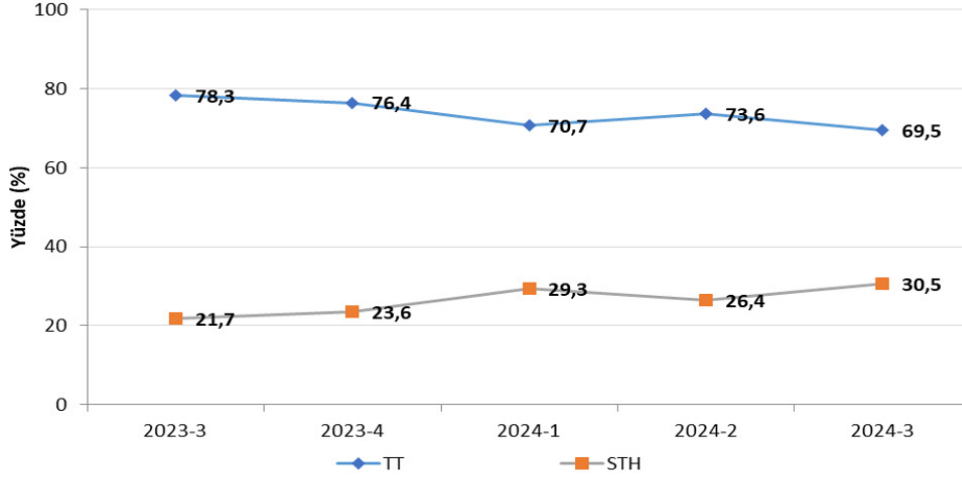
Şekil 2-6 Türk Telekom Trafik Dağılımı, %

STH işletmecilerinin internet şebekesi üzerinden ses taşıma (VoIP) yöntemini etkin bir şekilde kullandıkları görülmekte olup STH işletmecilerince başlatılan çağrılarının toplam süresi içinde VoIP ile başlatılan çağrılarının payı %91,3'ü bulmaktadır.

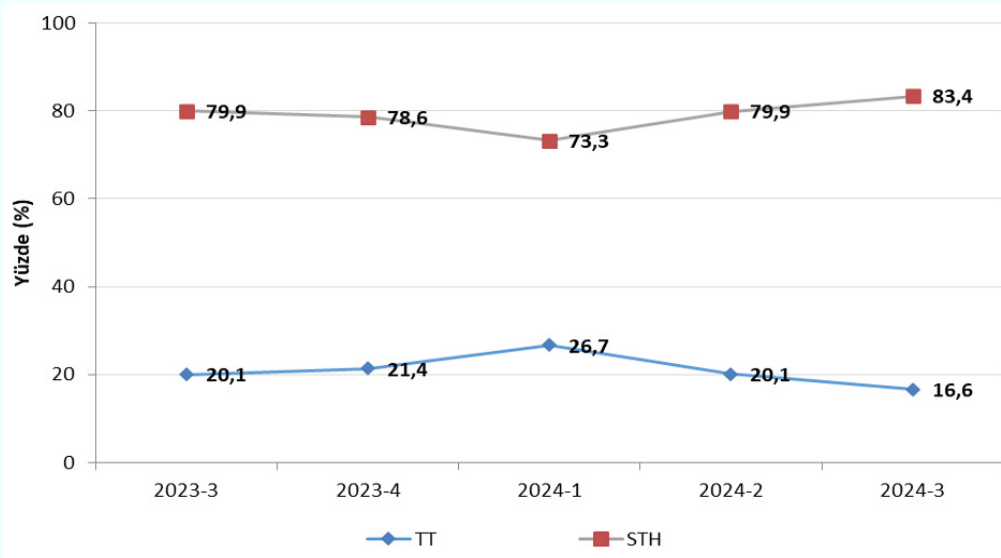
Şekil 2-7’de STH işletmecileri ve Türk Telekom’un şehir içi trafiğine ait payları karşılaştırılmaktadır. Bir önceki üç aylık dönemde söz konusu trafikten %26,4 oranında pay alan STH işletmecilerinin 2024 yılının üçüncü üç aylık dönemindeki payı %30,5 olarak gerçekleşmiştir

Şekil 2-7 STH-TT Çağrı Başlatma (Şehir içi) Trafik İkiyaslaması,

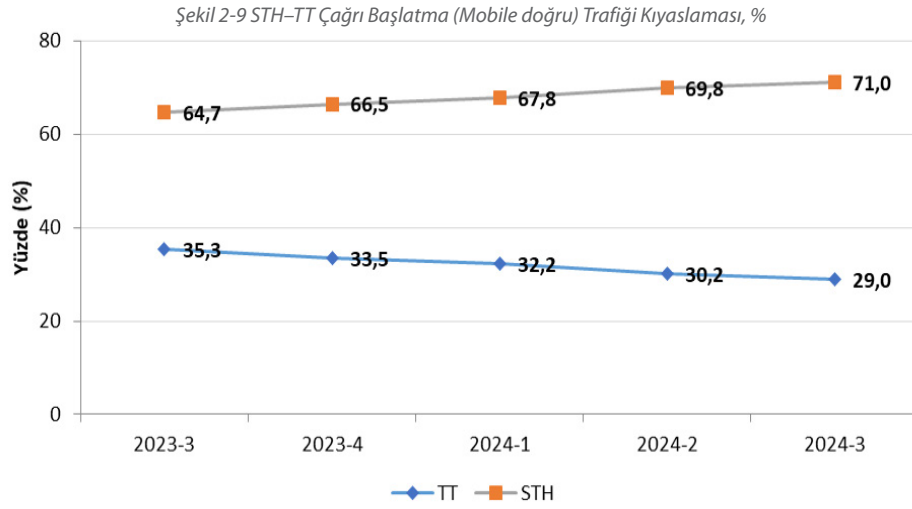

Şekil 2-8’de STH işletmecileri ve Türk Telekom’un şehirlerarası trafikteki payları 2023 yılı üçüncü çeyreğinden itibaren karşılaştırılmaktadır. Buna göre 2024 yılının üçüncü üç aylık döneminde şehirlerarası trafikte STH işletmecilerinin pazar payı %83,4 olarak gerçekleşirken Türk Telekom’un pazar payı ise %16,6 olarak gerçekleşmiştir.

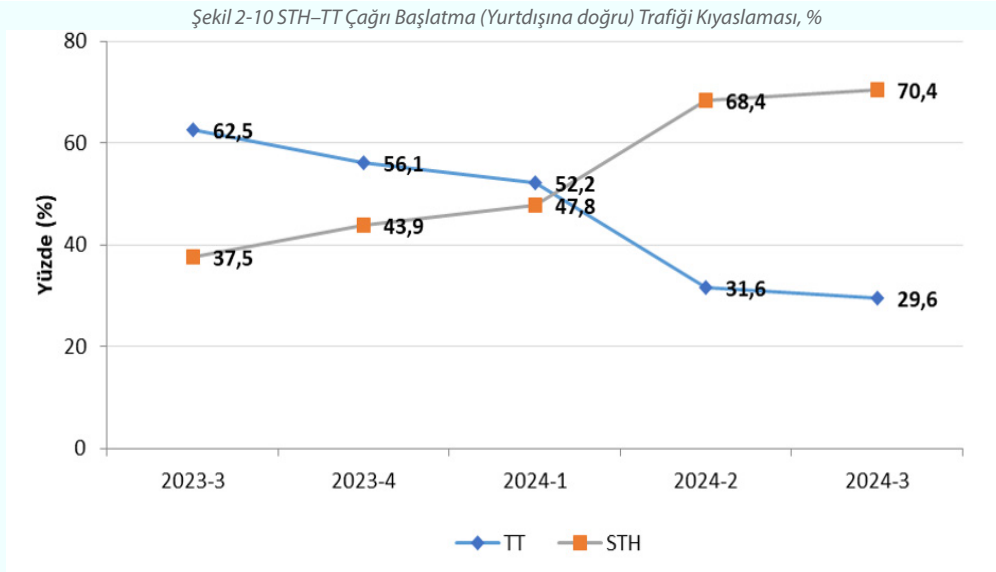
Şekil 2 8 STH-TT Çağrı Başlatma (Şehirlerarası) Trafik İkiyaslaması, %

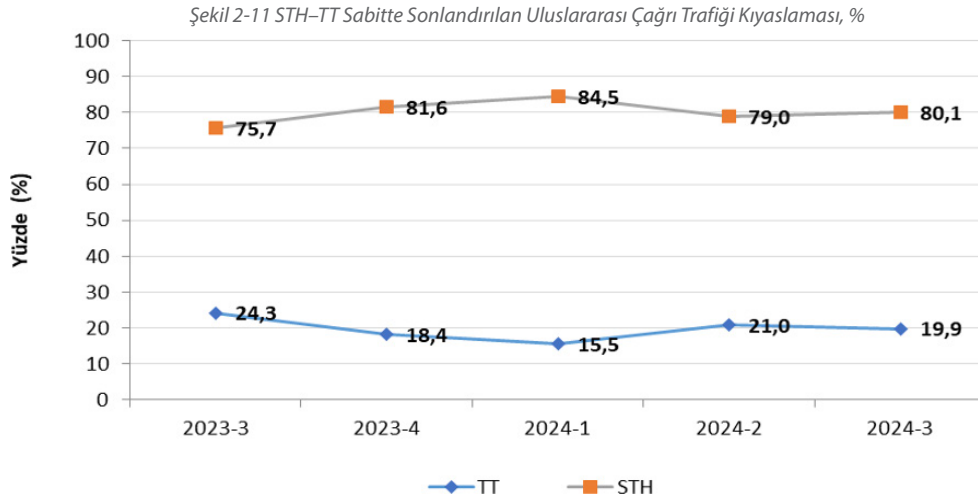
Şekil 2-9’da STH işletmecilerinin ve Türk Telekom’un mobile doğru çağrı trafiğine ilişkin pazar payları karşılaştırılmaktadır. STH işletmecilerinin 2023 yılının üçüncü üç aylık döneminde söz konusu pazardan aldığı pay %64,1 iken 2024 yılının üçüncü çeyreğinde de aldıkları pay %71 olarak gerçekleşmiştir. Türk Telekom’un pazar payı ise aynı dönemde %29 olarak gerçekleşmiştir.

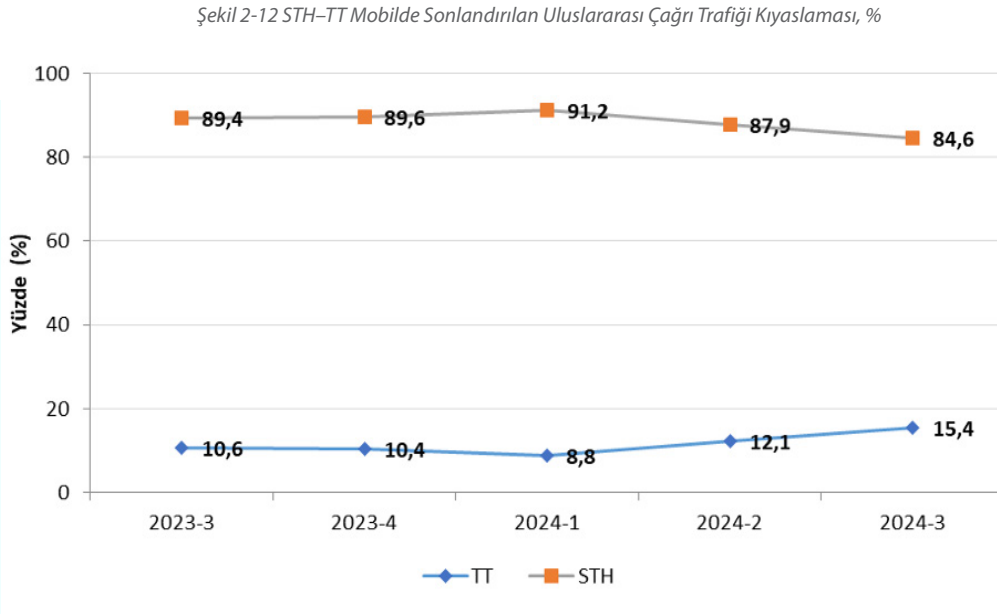
STH işletmecilerinin ve Türk Telekom'un yurtdışına doğru çağrı trafiklerine ait pazar payları karşılaştırıldığında, 2023 yılının üçüncü üç aylık döneminde söz konusu pazarda Türk Telekom'un %62,5 olan payı 2024 yılının üçüncü çeyreği sonunda %29,6'ya gerilemiş, aynı dönemde STH işletmecilerinin payı ise %37,5'dan %70,4'e yükselmiştir.

Şekil 2-11'de STH işletmecilerinin ve Türk Telekom'un sabit şebekede sonlandırdıkları uluslararası çağrı trafiğine ait pazar paylarına yer verilmektedir. 2024 yılının üçüncü üç aylık dönemi 2023 yılının aynı dönemi ile kıyaslandığında; Türk Telekom'un söz konusu trafikten aldığı pay %24,3'den %19,9'a gerilerken, STH işletmecilerinin payı ise aynı dönemde %75,7'den %80,1'e yükselmiştir.

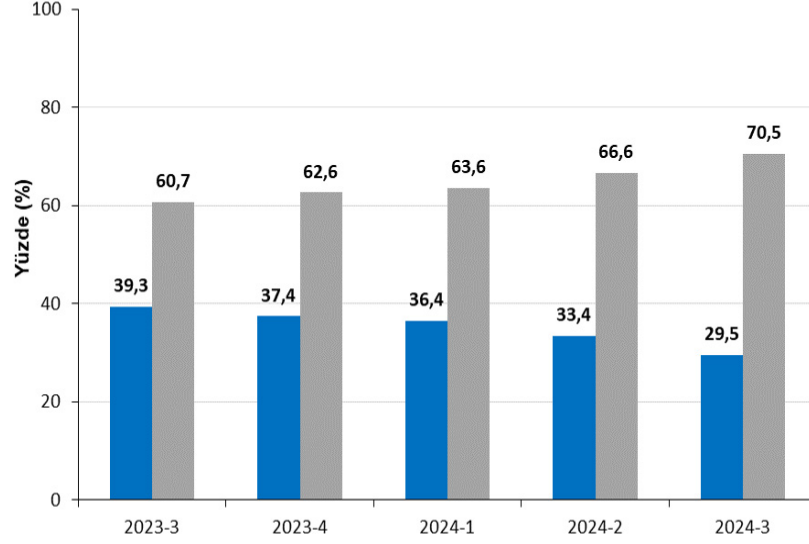

Şekil 2-12’de STH işletmecilerinin ve Türk Telekom’un mobil şebekelerde sonlandırdıkları uluslararası çağrı trafiğine ait pazar payları karşılaştırılmaktadır. 2023 yılının üçüncü üç aylık döneminde ilgili pazardan %89,4 pay alan STH işletmecilerinin 2024 yılının üçüncü çeyreğinde pazar payı %84,6 olarak gerçekleşmiştir. Türk Telekom’un ilgili trafiğe ilişkin pazar payı ise aynı dönemde %10,6’dan %15,4’e yükselmiştir.

Şekil 2-13’te STH işletmecilerinin ve Türk Telekom’un sabit şebekede başlatılan toplam trafik miktarındaki paylarına yer verilmektedir. 2023 yılının üçüncü çeyreğinde STH işletmecilerinin söz konusu trafikteki payı %60,7 iken 2024 yılı üçüncü çeyreğinde %70,5 olarak gerçekleşmiştir. Türk Telekom’un payı ise aynı dönemde %39,3’den %29,5’e düşmüştür.

Şekil 2-13 STH-TT Sabitten Başlatılan Toplam Trafikteki Payları, %

2.4 Kısa Numaralar

Çizelge 2-7’de 2024 yılı Temmuz, Ağustos ve Eylül aylarında Türk Telekom hatlarından (arama sayısına göre) en sık aranan beş kısa numaranın ortalama çağrı sürelerine yer verilmektedir. 2024 üçüncü üç aylık döneminde en sık aranan kısa numara 182 (Hastane Randevu) olmuştur. Aynı dönemde 112 (Sihhi İmdat),186 (Elektrik Arıza), 153 (Alo Zabıta/Büyükşehir/Belediye) ve 185 (Su Arıza) en sık aranan diğer kısa numaralar arasında yer almaktadır.

Çizelge 2-7 Sabit Telefonlardan En Sık Aranan Kısa Numaralar

Kısa Numara	Ortalama Çağrı Süresi (sn)
182	230
186	141
112	59
153	171
185	159

2.5 En Çok Trafik Gönderilen ve Alınan Ülkeler

Çizelge 2-8'de 2024 yılının üçüncü üç aylık döneminde sabit şebekelerden en fazla trafik gönderilen ve sabit şebekelere en fazla trafiğin geldiği ülkelere yer verilmektedir. Gerek alınan gerekse gönderilen trafik bakımından Almanya ilk sırayı alırken, sırasıyla en fazla trafik gönderilen diğer ülkeler İngiltere, Hollanda, ABD ve Afganistan; en fazla trafik alınan ülkeler ise Hollanda, İngiltere, KKTC ve ABD olmuştur.

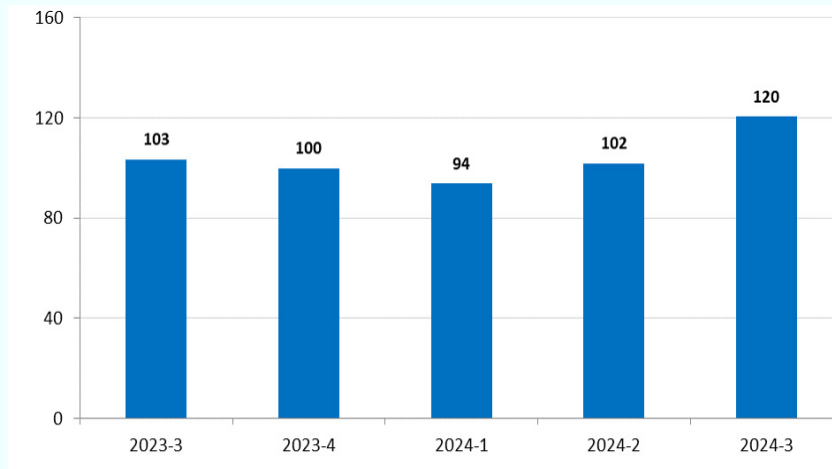
Çizelge 2-8 En Çok Trafik Gönderilen ve Alınan Ülkeler

En Çok Trafik Gönderilen Ülke	En Çok Trafik Alınan Ülke
Almanya	Almanya
İngiltere	Hollanda
Hollanda	İngiltere
ABD	Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
Afganistan	ABD

2.6 Aylık Kullanım Miktarı (MoU)

Şekil 2-14'te 2023 yılı üçüncü çeyrekte itibaren üçer aylık dönemler itibarıyla sabit telefon abonelerine ait MoU (Minutes of Usage-Abone başına aylık ortalama kullanım miktarı) değerleri gösterilmektedir. 2024 yılının üçüncü üç aylık döneminde 120 dakika olarak gerçekleşen sabit MoU⁶, bir önceki yılın aynı dönemine göre %18,3 oranında, bir önceki döneme göre ise %16,6 oranında artmıştır.

Şekil 2 14 Sabit MoU, Dakika

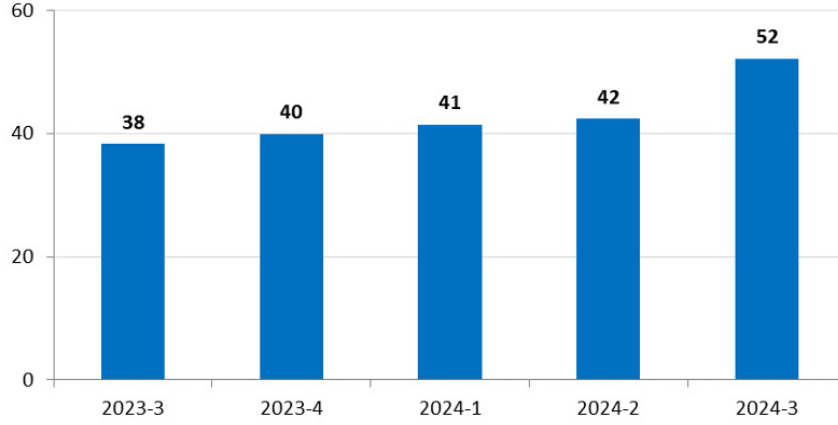

⁶ Türk Telekom ve STH işletmecilerine ait trafikler dikkate alınmıştır. MoU sabit abonenin telefonu kullanma miktarı olup hem giden hem de gelen trafik miktarları dikkate alınmaktadır. Başka bir ifadeyle, sabit abonenin sabit telefonu ortalama ne kadar kullandığını (aradığı + arandığı süreyi) göstermektedir.

2.7 Abone Başına Ortalama Çağrı Başlatma

Sabit telefon abonelerinin ortalama arama sürelerine dönemler itibarıyla Şekil 2-15'te yer verilmektedir. Sabit abonelerin gerçekleştirdikleri ortalama trafik miktarı 2023 yılının üçüncü çeyreğinde 38 dakika iken, 2024 yılının üçüncü çeyreğinde ise 52 dakika olarak gerçekleşmiştir.

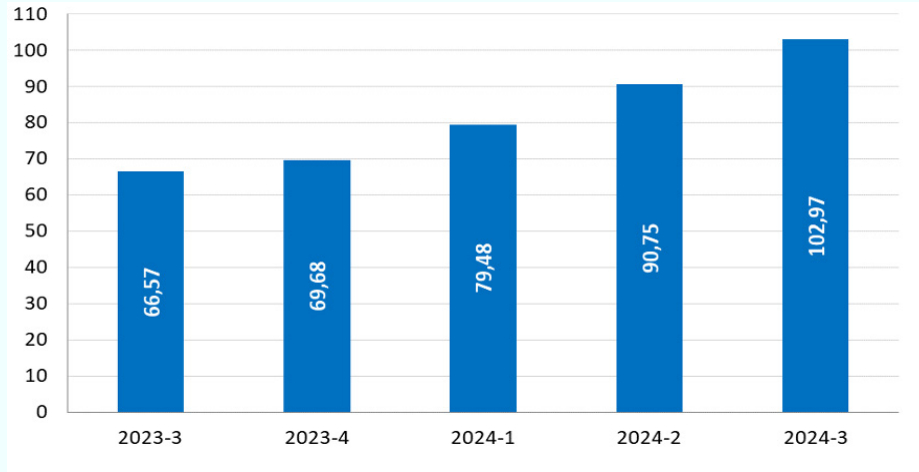
Şekil 2-15 Çağrı Başlatan Abonelerin Ortalama Arama Süresi, Dakika

2.8 Abone Başına Aylık Gelir (ARPU)

Şekil 2-16'da Türk Telekom'un ses hizmetlerine ilişkin 2023 yılı üçüncü çeyreğinden itibaren üçer aylık dönemler itibarıyla aylık bazda ortalama ARPU (Average Revenue per User: Abone Başına Ortalama Gelir) rakamlarına yer verilmektedir. 2024 yılının üçüncü çeyrek verilerine göre Türk Telekom'un abone başına aylık geliri yaklaşık 102,97 ₺ olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 2-16 Sabit ARPU, ₺

2.9 Sabit Numara Taşınabilirliği

2024 yılının üçüncü çeyreğinde Net Gsm net olarak 25.168 abone kazanırken, Türk Telekom 8.137 abone kaybetmiştir. Sabit hatlarda numara taşınabilirliği uygulamasının başladığı 10 Eylül 2009 tarihinden 30 Eylül 2024 tarihine kadar toplam 2.742.952 adet numara taşıma işlemi gerçekleştirilmiştir.

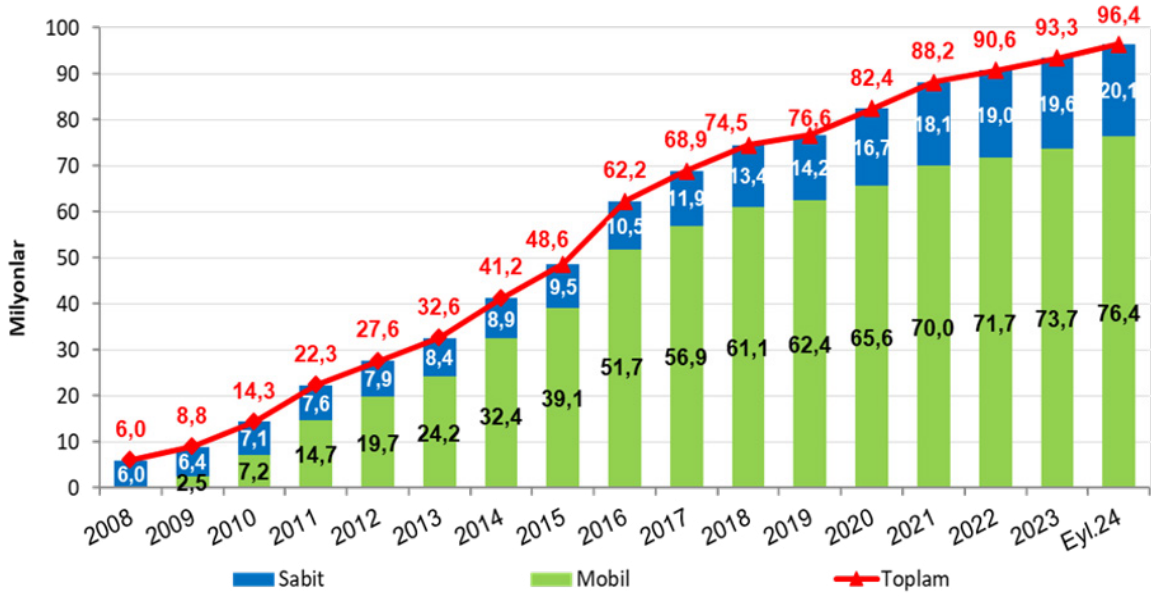
3. BÖLÜM
GENİŞBANT
PAZAR VERİLERİ

3. GENİŞBANT PAZAR VERİLERİ

3.1 Abone Sayıları

Genişbant internet abone sayısının 2024 yılı üçüncü çeyreğinde 96,4 milyona ulaştığı ve toplam genişbant abone sayısının bir önceki çeyreğe göre mobil internetten kaynaklı olarak %1 oranında arttığı görülmektedir. Sabit genişbantta ise fiber abone sayısında %4,1 oranında artış gerçekleşmiştir. Şekil 3-1'de 2008 yılından itibaren Türkiye'deki toplam genişbant internet abone sayılarına, sabit ve mobil ayrımında yer verilmektedir..

Şekil 3-1 Genişbant İnternet Abone Sayısı

Çizelge 3-1'de Türkiye'de bağlantı çeşidine göre internet abone sayısı ile çeyrek ve yıllık bazda artış oranlarına yer verilmektedir. 2024 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla toplam internet aboneliğinde bir önceki üç aylık döneme göre %1 oranında artış gerçekleşmiş olup, sabit internette ise özellikle fiber abonelerinin artmasıyla birlikte artış eğilimi devam etmiştir. İnternet abone sayısında yıllık değişim oranı ise %2,2 olarak gerçekleşmiştir.

Çizelge 3-1 Toplam İnternet Abone Sayıları

	2023-3	2024-2 (*)	2024-3	Çeyrek Dönem Büyüme Oranı (2024-2..2024-3)	Yıllık Büyüme Oranı (2023-3...2024-3)
xDSL	10.907.734	10.457.209	10.201.215	-2,4%	-6,5%
Mobil Bilgisayardan İnternet	704.564	747.220	737.030	-1,4%	4,6%
Mobil Cepten İnternet	74.129.168	74.865.156	75.633.373	1,0%	2,0%
Kablo İnternet	1.439.827	1.442.177	1.484.186	2,9%	3,1%
Eve Kadar Fiber (FTTH)	5.268.513	6.113.649	6.405.786	4,8%	21,6%
Binaya Kadar Fiber (FTTB)	1.263.810	1.221.478	1.233.173	1,0%	-2,4%
Fiber (Toplam)	6.532.323	7.335.127	7.638.959	4,1%	16,9%
Kablosuz-Telsiz İnternet (Sabit)	428.903	488.397	558.342	14,3%	30,2%
Diğer	164.164	182.836	172.941	-5,4%	5,3%
TOPLAM	94.306.683	95.518.122	96.426.046	1,0%	2,2%

Toplam mobil genişbant abonesi içerisinde 895 bin Sabit Kablosuz (mobil), Diğer kalemi içerisinde ise 46 bin Metro Ethernet abonesi bulunmaktadır.

(*) 2024-2 döneme ait mobil genişbant abonelerinde revizyon yapılmıştır.

3.2 Pazar Payları ve Gelirler

Çizelge 3-2’de internet servis sağlayıcıların abone sayısı ve gelir bakımından pazar paylarına yer verilmektedir. Buna göre pazarda en büyük paya sahip ilk üç işletmeci TNet, Superonline, Vodafone Net olmuştur.

Çizelge 3-2 Sabit Genişbant İşletmecilerin Pazar Payları

İşletmeci	Abone (%)	İşletmeci	Gelir (%)
TNet	54,59	TNet	55,05
Superonline	15,53	Superonline	14,28
Vodafone Net	6,99	Vodafone Net	8,77
Turksat	6,88	Turksat	2,42
Turknet	5,61	Turknet	7,07
Andromeda TV	1,95	Millenicom	2,18
Millenicom	1,95	Andromeda TV	1,61
Diğer	6,50	Diğer	8,61
TOPLAM	100,00	TOPLAM	100,00

Çizelge 3-3’de sabit genişbant hizmetine ilişkin son 6 yıllık gelir bilgilerine yer verilmektedir. Söz konusu işletmecilerin 2023 yılı gelirleri bir önceki yıla göre %61’lik artışla 34,6 milyar ₺ seviyesine ulaşmıştır.

Çizelge 3 3 Sabit Genişbant Yıllık Hizmet Gelirleri, ₺

Gelir	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	7.172.406.959	8.212.009.829	9.691.336.036	12.334.386.474	15.406.066.019	21.463.001.301	34.563.506.139

Çizelge 3-4’te sabit genişbant hizmetine ilişkin üç aylık gelir bilgilerine yer verilmektedir. 2024 yılı üçüncü çeyrekte sabit internet servis sağlayıcılığına ilişkin toplam gelir 17 milyar ₺ seviyesinde gerçekleşmiştir. Buna göre 2024 yılı üçüncü çeyreğinde sabit genişbant hizmet veren işletmecilerin gelirlerinde 2023 yılının aynı çeyreğine göre yaklaşık %83’lük artış gerçekleşmiştir.

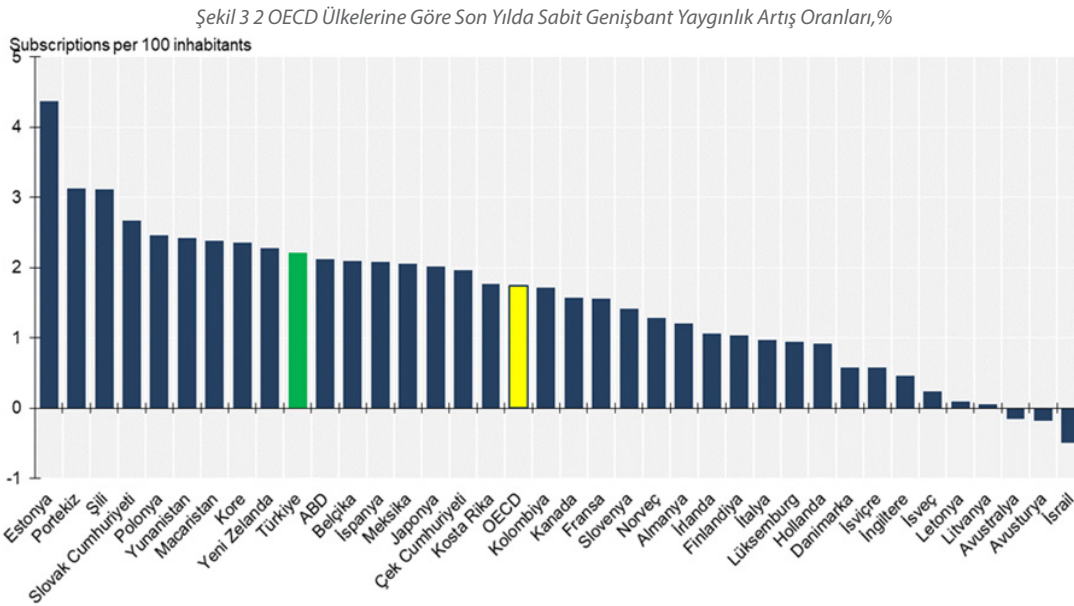
Çizelge 3 4 Sabit Genişbant Dönemsel Hizmet Gelirleri, ₺

Gelir	2023-3	2023-4	2024-1	2024-2	2024-3
	9.295.666.830	10.857.942.025	12.631.213.749	14.304.907.904	17.089.823.374

3.3 OECD Ülkeleri Yaygınlık Oranları⁷

Şekil 3-2'de Türkiye ve OECD ülkelerinde sabit genişbant yaygınlığındaki artışlar verilmektedir. Türkiye, OECD ülkeleri içinde son bir yıllık süreçte sabit internet yaygınlığı en çok artan ülkeler arasında yer almaktadır. Bu dönemde OECD ülkelerinde bir yıllık ortalama yaygınlık artışı %1,7 iken ülkemizde bu oran %2,2 olarak gerçekleşmiştir.

Ayrıca OECD ülkeleri ve Türkiye'de nüfusa göre sabit ve mobil genişbant yaygınlık oranlarına baktığımızda ise Türkiye'de nüfusa göre sabit genişbant yaygınlık oranı %23,5 iken OECD ortalaması %35,8 ve mobil genişbant yaygınlık oranı Türkiye'de %89,5 iken OECD ortalaması %134,1'dir.

Kaynak: OECD Genişbant Portalı, BTK.

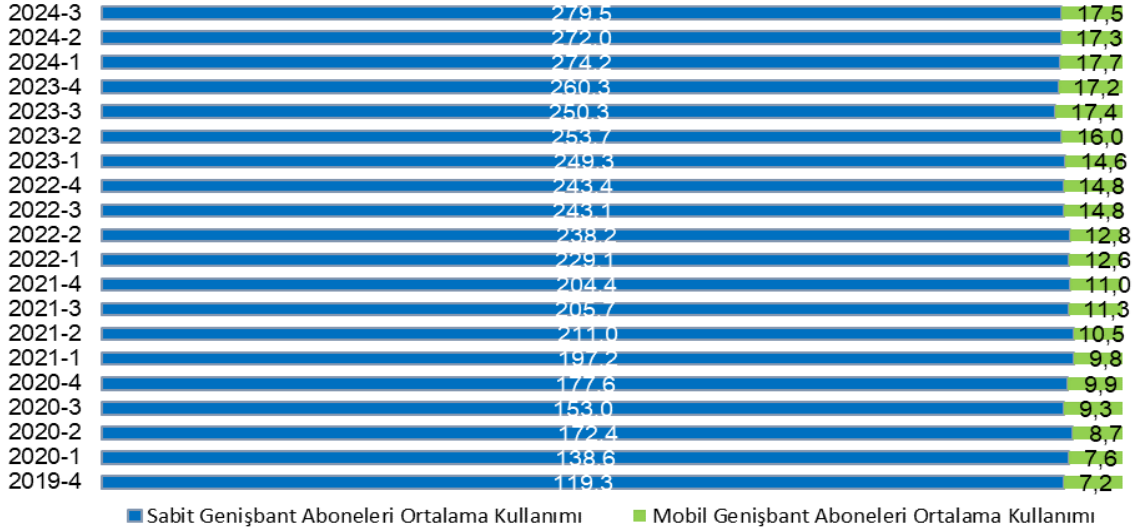
3.4 Kullanım Miktarları

2009 yılı Temmuz ayında kullanılmaya başlanan mobil genişbant hizmetinde, mobil bilgisayardan ve cepten internet abone sayısı bir önceki çeyreğe göre %1 oranında artarak 76,4 milyon olarak gerçekleşmiştir. Bu dönemde toplam mobil internet kullanım miktarı bir önceki çeyreğe göre %2,5 oranında artış göstermiş ve 3,9 milyon TByte olmuştur. 2024 yılı üçüncü çeyreğinde kablo internet dahil toplam sabit genişbant internet kullanım (indirme ve yükleme) miktarı ise %3,5 artarak 16,4 milyon TByte olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 3-3'de kablo internet dahil sabit genişbant ile bilgisayardan ve cepten mobil genişbant ayırımında aylık abone başına ortalama kullanım miktarlarına yer verilmektedir. 2024 yılı üçüncü çeyreğinde sabit genişbant internet abonelerinin aylık ortalama kullanımı 279,5 GByte seviyesinde, mobil genişbant internet abonelerinin aylık ortalama kullanımı ise 17,5 GByte seviyesinde gerçekleşmiştir. Bir önceki üç aylık döneme göre 2024 yılı üçüncü çeyreğinde, sabit genişbant internet abonelerinin aylık ortalama kullanımında %2,7 artış olurken, mobil genişbant internet abonelerinin aylık ortalama kullanımında ise %1,5 artış olmuştur.

⁷ OECD ülkelerinin verileri Aralık 2023, Türkiye verileri ise Eylül 2024 tarihlidir.

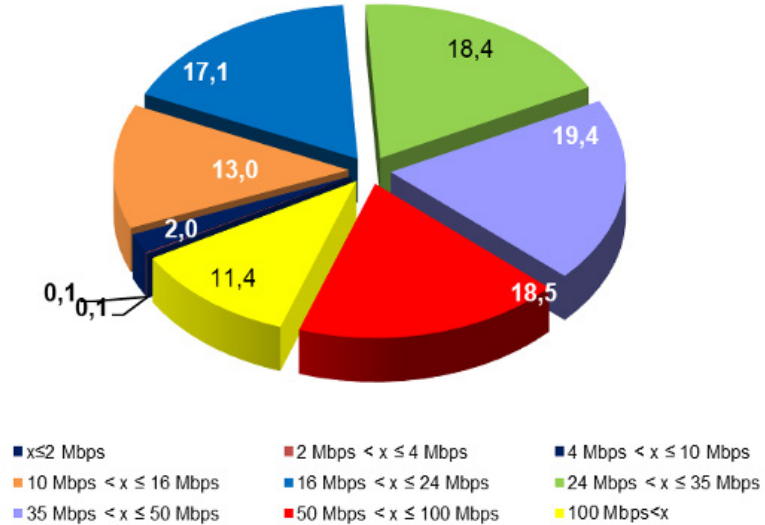
Şekil 3-3 Abone Başı Aylık Ortalama Kullanım Miktarı, GByte

3.5 Abonelerin Hızlara ve Kullanımlara Göre Dağılımı

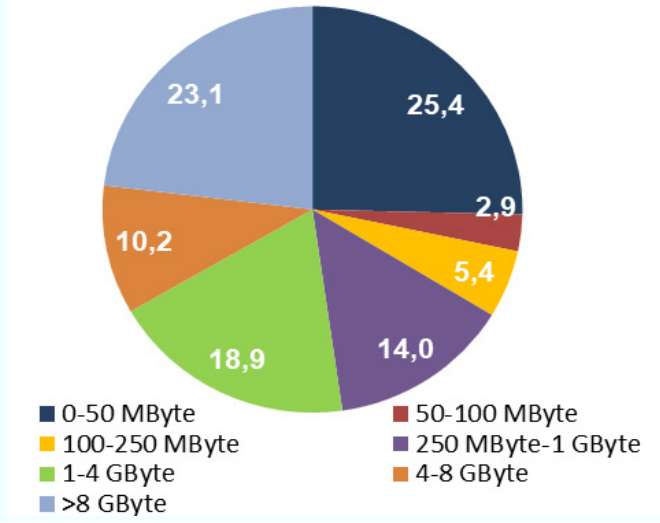
Şekil 3-4'te sabit genişbant internet abonelerinin hızlara göre dağılımına yer verilmektedir. Buna göre 2024 yılı üçüncü çeyrekte Türkiye'deki sabit genişbant abonelerinin yaklaşık %13'ü 10-16 Mbps, %17,1'i ise 16-24 Mbps arası hızda bağlantı sunan paketleri tercih ettikleri görülmektedir. Ayrıca 24-50 Mbps arası hızda bağlantı tercih eden abonelerin oranı %37,8 olup, 50 Mbps üzeri hızlardaki bağlantıları tercih eden abonelerin oranı ise %29,9 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 3-4 Hızlara Göre Sabit Genişbant İnternet Abonelerinin Dağılımı, %

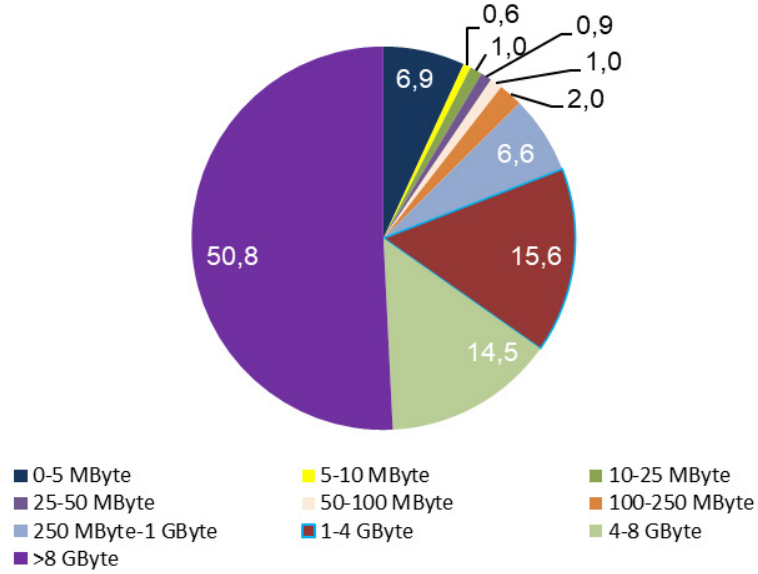
Şekil 3-5'te mobil bilgisayardan internet abonelerinin kullanım miktarına göre dağılımı verilmektedir. Şekil incelendiğinde 100 MByte üzeri kullanımı olan abonelerin oranının %72 olduğu görülmektedir. En az kullanımı gösteren 0-50 MByte aralığında ise abonelerin %25'i bulunmaktadır.

Şekil 3-5 Mobil Bilgisayardan İnternet Abonelerinin Kullanıma Göre Dağılımı, %

Şekil 3-6'da mobil cepten internet abonelerinin kullanım miktarına göre dağılımı verilmektedir. Mobil cepten internet abonelerinden 100 MByte üzeri kullanımı olan abonelerin oranı %89'dur. Buradaki abone dağılımında %51'lik oran ile 8 GByte üzerinde yoğunlaşma olduğu görülmektedir.

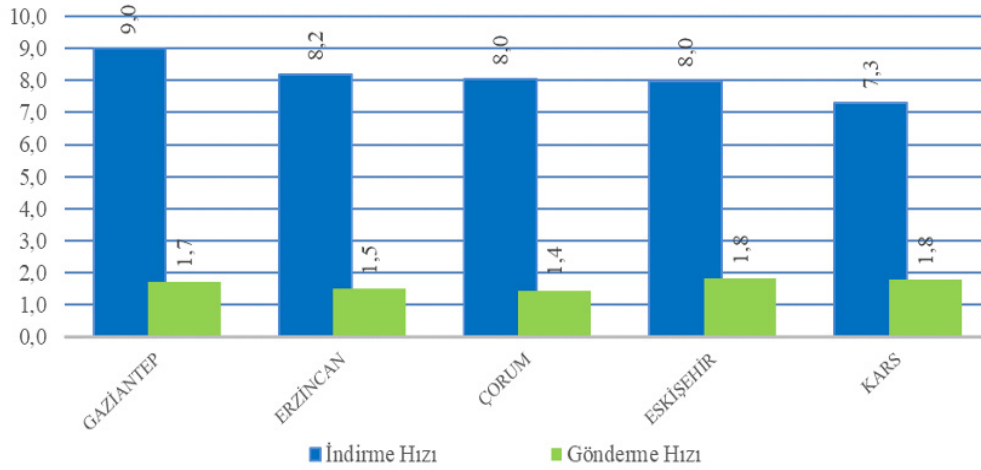
Şekil 3-6 Mobil Cepten İnternet Abonelerinin Kullanıma Göre Dağılımı, %

3.6 Mobil İnternet Hız Ölçümleri

Şekil 3-7’de, 2024 yılı üçüncü çeyrekte “3G Hizmet Kalitesi Tebliği” bildirimleri kapsamında 5 ilimizde yapılan ölçümlere göre mobil internet erişim hızlarına yer verilmektedir. Bu beş ildeki yapılan ölçümler sonucunda mobil veri indirme hızında ilk üç ilimiz olan Gaziantep, Erzincan ve Çorum’da mobil veri indirme hızı 9 Mbps ve 8 Mbps; mobil veri gönderme hızında ise 1,7 ilâ 1,4 Mbps arası değerler ölçülmüştür. Eskişehir ve Kars’ta yapılan ölçümlerde ise mobil veri indirme hızı olarak 8 ilâ 7,3 Mbps; mobil veri gönderme hızı olarak ise 1,8 Mbps değerleri ölçülmüştür.⁸

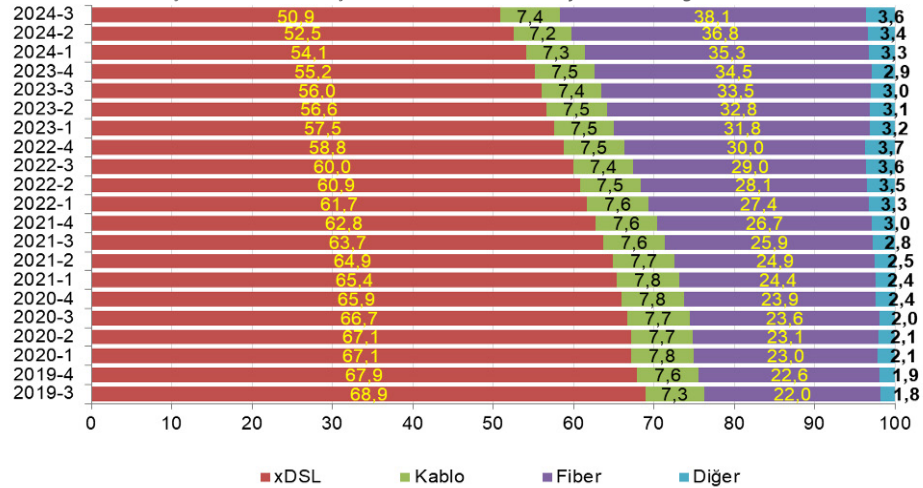
Şekil 3 7 Mobil Veri İndirme ve Gönderme Hızları (Mbps)

3.7 Abonelerin Teknoloji Bazlı Dağılımı

Şekil 3-8’de Türkiye’deki sabit genişbant abonelerinin teknoloji bazında dağılımına yer verilmektedir. xDSL teknolojisi ile hizmet alan abonelerin toplam sabit genişbant pazarı içindeki payı 2024 yılı üçüncü çeyrek itibarıyla gerilemeye devam ederek %50,9 seviyesine inmiştir. Kablo internet hizmeti alan abonelerin pazar payı %7,4 olurken fiber internet hizmeti alan abonelerin toplam sabit genişbant pazarı içindeki payı artmaya devam ederek %38,1 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 3-8 Sabit Genişbant Abonelerinin Teknoloji Bazında Dağılımı, %”

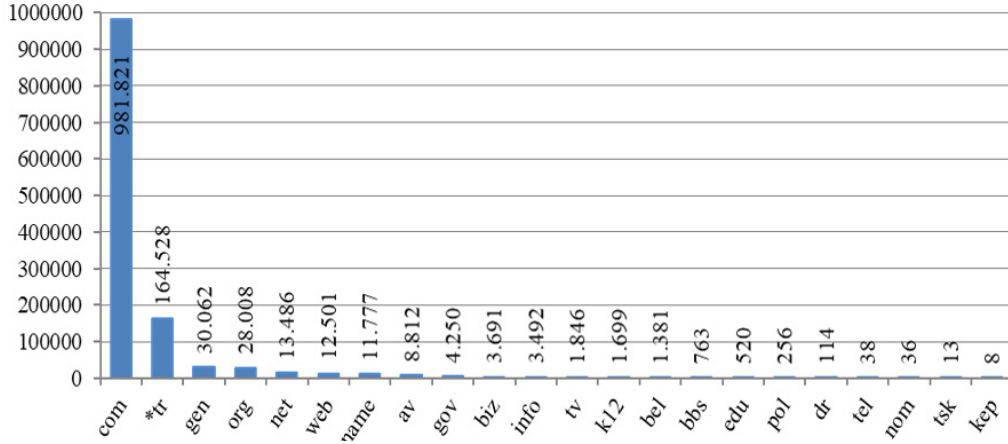

⁸ Mobil internet erişim hızı, üç mobil işletmecisinin “3G Hizmet Kalitesi Tebliği” kapsamında saha ölçümleri sonucu hesaplanan ağırlıklı ortalama erişim hızını ifade etmektedir. Ölçümler, yerleşim yerinin yoğun saatini de içerecek şekilde yapılmış olup, bu değerler ölçüm yapılan esnadaki şebeke kullanım (trafik) yoğunluğu, ölçüm güzergâhı, ölçüm zamanı ve yöntemi, hizmet alan kullanıcıların el terminallerinin desteklediği teknoloji gibi parametrelere bağlı olarak değişebilmektedir.

3.8 Alan Adları

Şekil 3-9'da ".tr" alan adlarının dağılımına yer verilmektedir. TRABİS öncesi dönemde yaklaşık 460 bin aktif alan adı mevcuttur. TRABİS'in devreye alındığı tarihten itibaren ise yaklaşık 810 bin civarında alan adı tahsis işlemi gerçekleştirilmiş olup, toplam aktif alan adı sayısı da 1,27 milyonu bulmuştur.

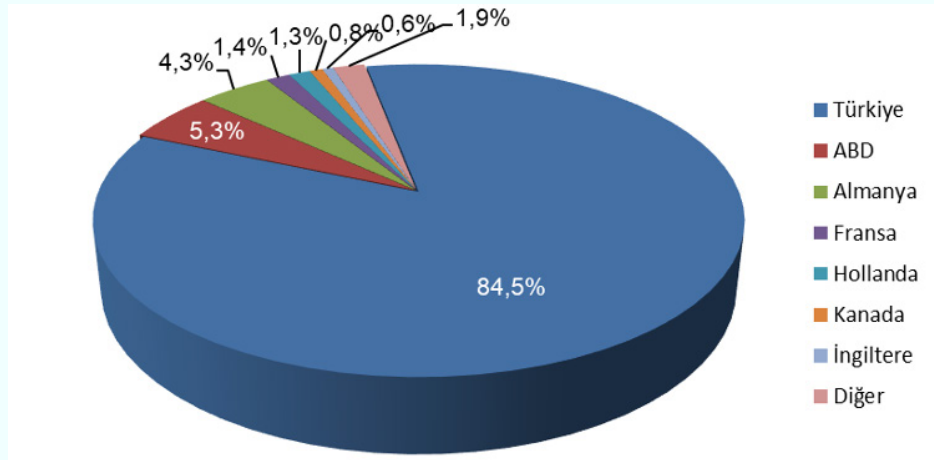
Şekil 3-9 ".tr" Uzantılı Alan Adlarının Dağılımı (adet)

(* Sadece ".tr" uzantısı ile tahsis edilen alan adlarını temsil etmektedir (örneğin "btk.tr")

Şekil 3-10'da görüleceği üzere bu alan adlarını kullanan internet sitelerinin %84,5'i Türkiye'de, %5,3'ü ABD'de, %4,3'ü Almanya'da, %1,4'ü Fransa'da, %1,3'ü Hollanda'da, %0,8'i Kanada'da, %0,6'sı İngiltere'de ve %1,9'u diğer ülkelerde barındırılmaktadır.

Şekil 3-10 IP Adresi Ülke Bilgisi

3.9 Elektronik ve Mobil İmza

5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre, nitelikli elektronik sertifikaya dayanan güvenli elektronik imza elle atılan imzaya eşdeğer kabul edilmiş ve elektronik ortamda güvenli elektronik imza ile oluşturulmuş verilerin senet hükmünde olacağı belirlenmiştir. Ülkemizde elektronik ve mobil olmak üzere iki şekilde kullanılan güvenli elektronik imzanın oluşturulabilmesi için gereken nitelikli elektronik sertifikalara ve elektronik imzalara ilişkin hizmetler, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu ve ilgili mevzuat uyarınca Kurumumuz tarafından yetkilendirilen elektronik sertifika hizmet sağlayıcıları tarafından sunulmaktadır.

2024 yılı üçüncü çeyrek itibarıyla aktif olarak faaliyetine devam eden toplam 8 (sekiz) adet elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı bulunmaktadır. Çizelge 3-5'te görüleceği üzere bu elektronik sertifika hizmet sağlayıcılarının Eylül 2024 sonu itibarıyla oluşturduğu toplam nitelikli elektronik sertifika sayısı 9,1 milyon olup 8,1 milyonu güvenli elektronik imza oluşturmak için kullanılan nitelikli elektronik sertifika ve 1 milyonu mobil güvenli elektronik imza oluşturmak için kullanılan nitelikli elektronik sertifikadır. Oluşturulan bu nitelikli elektronik sertifikaların 627 bini iptal edilmiş, 5,8 milyonunun geçerlilik süresi bitmiş, 116 bini askıda bekleyen ve 2,6 milyonu aktif durumdadır.

2024 yılının üçüncü çeyreğinde bir önceki döneme göre güvenli elektronik imza için oluşturulan toplam nitelikli elektronik sertifika sayısında %3,3 mobil güvenli elektronik imza için oluşturulan toplam nitelikli elektronik sertifika sayısında ise %3,1 oranında olmak üzere toplamda %3,3 oranında bir artış gerçekleşmiştir.

Çizelge 3 5 Nitelikli Elektronik Sertifika Sayıları

Nitelikli Elektronik Sertifika Sayısı Durum Bilgisi	2024-2			2024-3			Çeyrek Dönemlik Artış %
	Güvenli Elektronik İmza	Mobil Güvenli Elektronik İmza	Toplam	Güvenli Elektronik İmza	Mobil Güvenli Elektronik İmza	Toplam	
Toplam Oluşturulan	7.812.382	1.019.725	8.832.107	8.070.349	1.050.877	9.121.226	3,3%
İptal Edilmiş	336.747	280.332	617.079	340.605	286.676	627.281	1,7%
Geçerlilik Süresi Bitmiş	4.967.376	607.769	5.575.145	5.134.483	631.924	5.766.407	3,4%
Askıda Bekleyen	113.809	1.058	114.867	115.141	1.015	116.156	1,1%
Aktif	2.394.450	130.566	2.525.016	2.480.120	131.262	2.611.382	3,4%

3.10 Kayıtlı Elektronik Posta

Kayıtlı elektronik posta, elektronik iletilerin, gönderimi ve teslimatı da dâhil olmak üzere kullanımına ilişkin olarak hukukî delil sağlayan, elektronik postanın nitelikli şekli olarak tanımlanmaktadır. Ülkemizde kayıtlı elektronik postaya ilişkin hizmetler 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 1525'inci maddesi uyarınca Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından yayımlanan ikincil düzenlemeler kapsamında yetkilendirilmiş kayıtlı elektronik posta hizmet sağlayıcıları tarafından sunulmaktadır.

2024 yılı üçüncü çeyrek itibarıyla 7 (yedi) tanesi aktif olarak faaliyetlerine devam eden toplam 9 (dokuz) adet yetkilendirilmiş kayıtlı elektronik posta hizmet sağlayıcısı bulunmaktadır. Çizelge 3-6'da görüleceği üzere bu kayıtlı elektronik posta hizmet sağlayıcıları tarafından Eylül 2024 sonu itibarıyla oluşturulan kayıtlı elektronik posta hesabı adresi sayısı, 2,4 milyonu gerçek kişi ve 720 bini tüzel kişilere ait olmak üzere toplam 3,1 milyondur. Tüzel kişilere ait olan kayıtlı elektronik posta hesabı adresi sayısının 25 bini kamu kurum ve kuruluşlarına ait olup 695 bini diğer tüzel kişiliklere aittir.

2024 yılının üçüncü çeyreğinde bir önceki döneme göre kayıtlı elektronik posta hesap adresi sayısında gerçek kişiler için %6,9 tüzel kişiler için %2,5 oranında olmak üzere toplamda %5,8 oranında bir artış gerçekleşmiştir.

Çizelge 3 5 Nitelikli Elektronik Sertifika Sayıları

Kayıtlı Elektronik Posta Hesabı Sayısı	2024-2				2024-3				Çeyrek Dönemlik Artış %
	Gerçek Kişi	Tüzel Kişi		Toplam	Gerçek Kişi	Tüzel Kişi		Toplam	
		Kamu Kurum ve Kuruluşları	Diğer			Kamu Kurum ve Kuruluşları	Diğer		
Toplam Oluşturulan	2.222.359	24.647	677.684	2.924.690	2.375.099	24.854	695.239	3.095.192	5,8%

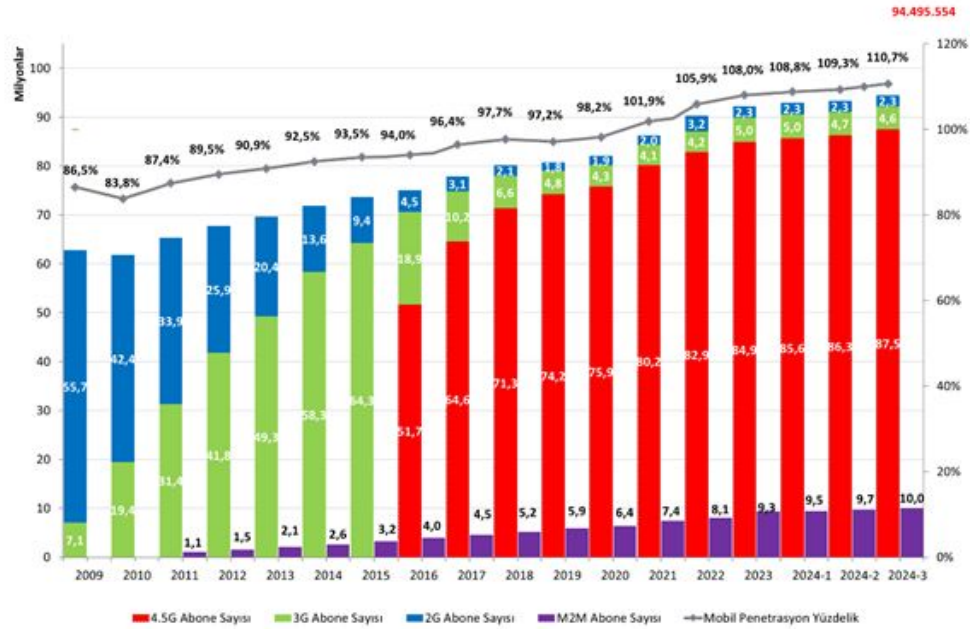
4. BÖLÜM
MOBİL PAZAR
VERİLERİ

4. MOBİL PAZAR VERİLERİ

4.1 Abone Sayısı ve Yaygınlık

Eylül 2024 sonu itibari ile Türkiye’de yaklaşık %110,7 yaygınlık oranına karşılık gelen, makineler arası iletişim (M2M) aboneleri dâhil, toplam 94.495.554⁹ mobil abone bulunmaktadır. Temmuz 2009’da sunulmaya başlanan 3G hizmeti Mart 2016 sonu itibarıyla 65.949.652 aboneye ulaşmış, ancak 1 Nisan 2016 tarihinde 4.5G’nin hayata geçmesiyle 3G aboneliğinden 4.5G aboneliğine hızlı bir geçiş süreci yaşanmıştır. Eylül 2024 sonunda 3G abone sayısı 4.610.156 olarak gerçekleşirken 4.5G abone sayısı 87.537.163’e çıkmıştır. Şekil 4-1’de 2G, 3G ve 4.5G mobil abone sayısı ile yaygınlık oranları yıllar itibarıyla karşılaştırılmaktadır. Diğer taraftan, Eylül 2024 sonu itibari ile makineler arası iletişim (M2M) abone sayısı 10 milyon olmuştur.

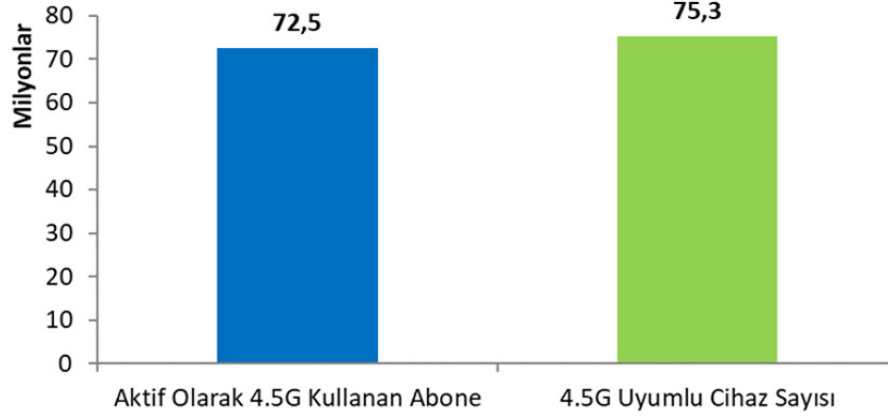
Şekil 4-1 Toplam Mobil Abone Sayısı ve Nüfusa Göre Yaygınlık

1 Nisan 2016 tarihinde başlayan 4.5G hizmeti için 2024 yılı Eylül ayı sonunda “aktif 4.5G abone sayısı” (cihazı ve SIM kartı 4.5G hizmetine uygun olan abone sayısı) 72.521.661 iken 4.5G uyumlu cihaz sayısı 75.340.251 olarak gerçekleşmiştir. (Şekil 4-2).

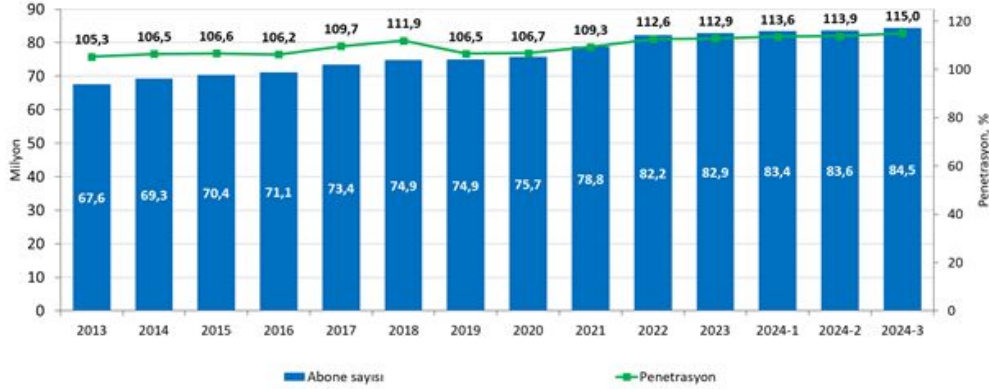
9 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla Türkiye'nin nüfusu 85.372.377 kişidir (TÜİK)

Şekil 4-2 Aktif 4.5G Mobil Abone ve Uyumlu Cihaz Sayısı

Mobil cihazların genellikle 9 yaş üstü kişiler tarafından kullanıldığı varsayımından hareketle Şekil 4-3'te 0-9 yaş nüfus ve M2M kullanıcıları hariç olmak üzere mobil yaygınlık oranları hesaplanmıştır. Buna göre mobil yaygınlık oranının %115 olarak gerçekleştiği görülmektedir.¹⁰

Şekil 4-3 Mobil Abone Sayısı ve 0-9 Yaş Hariç Nüfusa Göre Yaygınlık¹¹

Çizelge 4-1'de 3G ve 4.5G hizmetlerine ilişkin veriler yer almaktadır. 2024 yılı üçüncü çeyrekte 3G abone sayısı 4.610.156 olurken, 4.5G abone sayısı 87.537.163'e ulaşmıştır. 3G ve 4.5G hizmetiyle birlikte mobil bilgisayardan ve cepten internet hizmeti alan mobil genişbant abone sayısı 76.370.403, sadece 4.5G hizmetiyle birlikte mobil bilgisayardan ve cepten internet hizmeti alan mobil genişbant¹² abone sayısı da 70.984.758 olmuştur. 2024 yılı üçüncü çeyrekte toplam mobil internet kullanım miktarı ise 3.919.929 TByte, 4.5G kullanıcılarının toplam mobil internet kullanım miktarı ise 3.792.346 TByte olarak gerçekleşmiştir.

¹⁰ 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla 0-9 yaş nüfus hariç Türkiye nüfusu 73.457.837 kişidir (TÜİK)

¹¹ Grafik gerçek kişilerin kullanım durumunu yansıtmak amacıyla M2M abone sayıları çıkarılarak hazırlanmıştır.

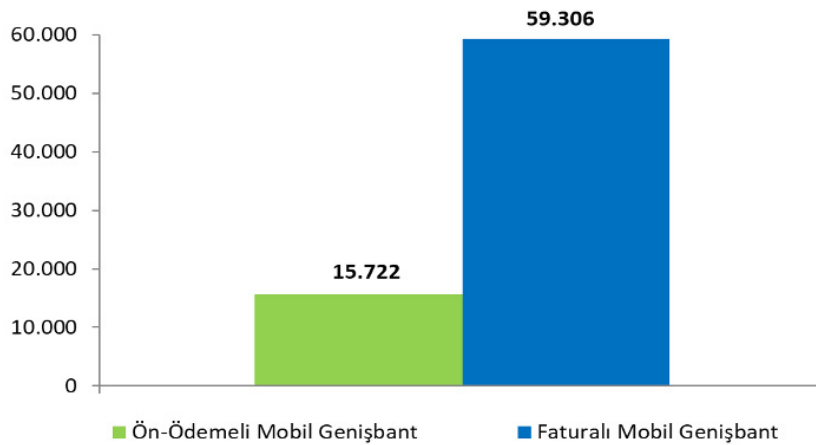
¹² Mobil genişbant: 3G veya daha üstündeki mobil standartları kullanan internet erişimi. Mobil genişbant hizmetine tahsisli veri cihazları (modem, kart veya USB cihazları) veya 3G ve daha üzeri mobil standartlara imkân veren cep telefonları ile erişilebilmektedir. Mobil bilgisayardan internet abone sayısı içinde; tahsisli veri cihazları ile bilgisayardan internete erişen, mobil cepten internet abone sayısında ise cep telefonları üzerinden internete erişen toplam abone sayısı dikkate alınmaktadır. Mobil genişbant abone sayısı hesaplamasında bir aydan kısa süreli paket kullanan aboneler, hiç paket kullanmaksızın internete erişen aboneler ve bir aydan uzun süreli paket kullanan aboneler dikkate alınmaktadır.

Çizelge 4-1 3G ve 4.5G Hizmeti Kullanıcı Verileri

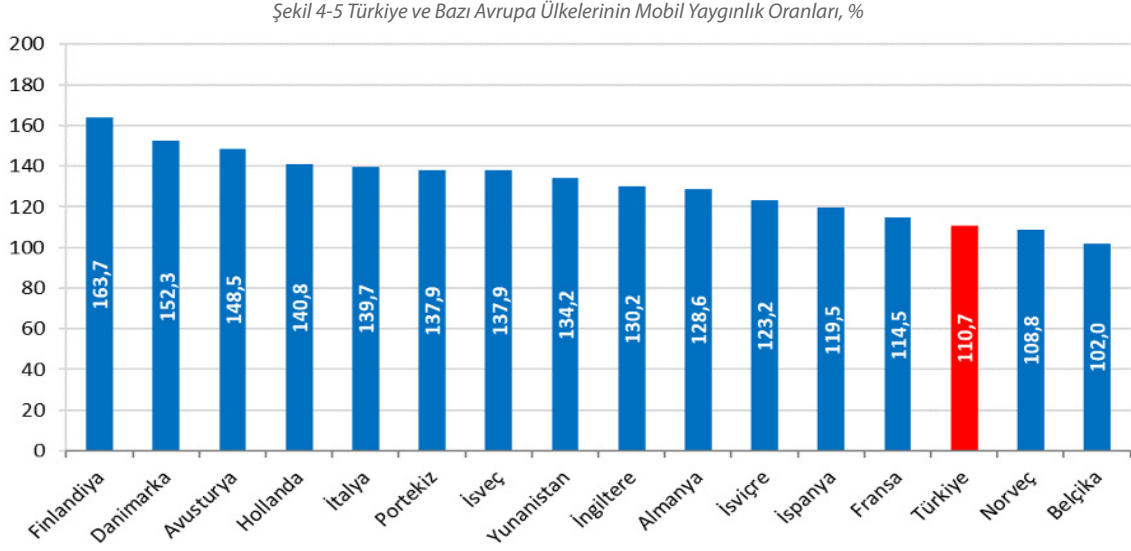
	2023-1	2023-2	2023-3	2023-4	2024-1	2024-2	2024-3
3G Abone Sayısı	4.349.181	5.218.267	5.084.258	4.993.823	4.967.065	4.689.475	4.610.156
4.5G Abone Sayısı	84.014.874	83.862.205	85.397.899	84.924.804	85.629.126	86.341.351	87.537.163
Mobil Bilgisayardan İnternet (Toplam)	674.985	699.805	704.564	669.193	666.345	747.220	737.030
Mobil Bilgisayardan İnternet (4.5G)	542.274	513.563	550.074	517.418	519.177	600.762	569.586
Mobil Cepten İnternet (Toplam)	71.843.970	73.153.793	74.129.168	73.046.184	73.727.551	74.865.156	75.633.373
Mobil Cepten İnternet (4.5G)	67.149.244	66.855.497	68.215.521	67.471.805	68.467.226	69.772.287	70.415.172
Mobil İnternet Kullanım Miktarı, TByte (Toplam)	3.102.956	3.468.381	3.813.276	3.719.601	3.853.021	3.825.341	3.919.929
Mobil İnternet Kullanım Miktarı, TByte (4.5G)	3.006.277	3.103.354	3.683.753	3.594.813	3.731.462	3.694.187	3.792.346

Şekil 4-4'te faturalı-ön ödemeli ayırımında mobil genişbant internet abone sayılarına yer verilmektedir. 2024 yılı üçüncü çeyrek itibarıyla ön ödemeli mobil genişbant abone sayısı 15.722.048, faturalı mobil genişbant abone sayısı ise 59.306.151 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 4-4 Ön Ödemeli ve Faturalı Mobil Genişbant Abone Sayıları, Bin

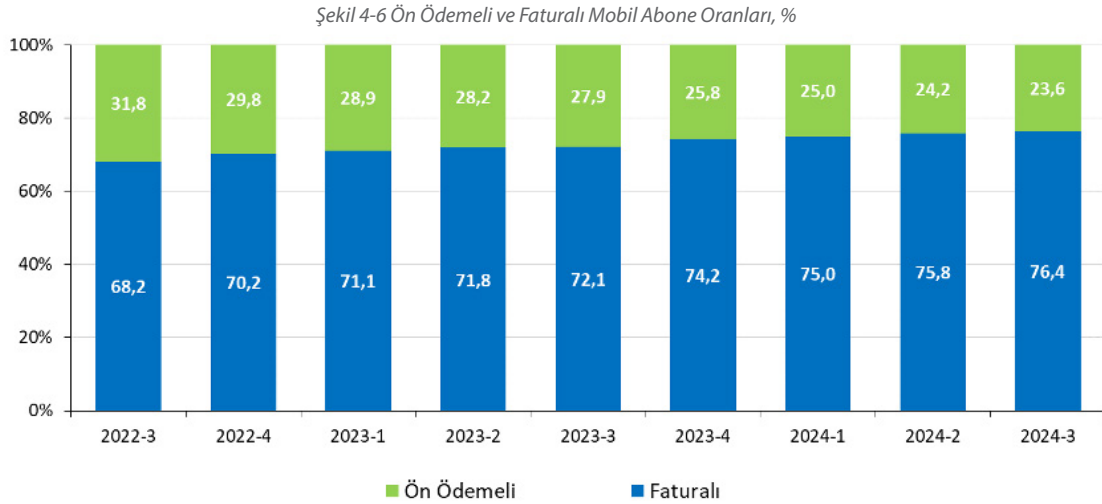
Şekil 4-5'te Türkiye ve bazı Avrupa ülkelerine ait mobil yaygınlık oranları karşılaştırılmaktadır. 2024 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla Avrupa ülkeleri içinde en yüksek mobil yaygınlık oranına sahip ülkeler Finlandiya, Danimarka, Avusturya, Hollanda ve İtalya olarak görülmektedir. İncelenen ülkelerin ortalama mobil yaygınlık oranı yaklaşık olarak %132,1'dir. Türkiye'de ise Eylül 2024 itibarıyla mobil yaygınlık oranı %110,7 seviyesindedir.

Kaynak: GSMA Intelligence 2024-3. Çeyrek, BTK.

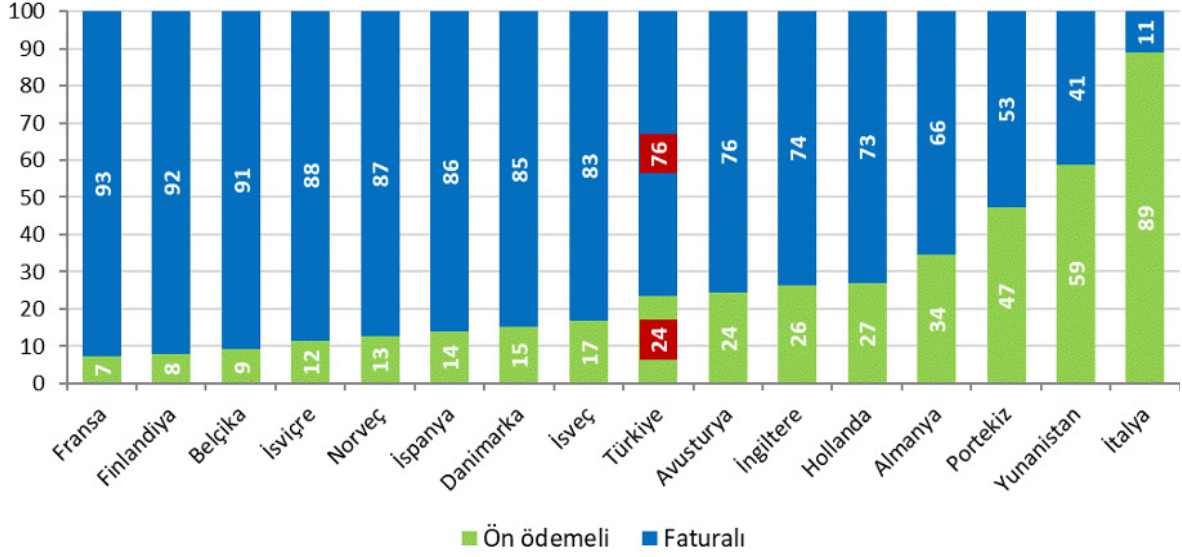
4.2 Mobil Abone Profili

Şekil 4-6'da Türkiye'deki mobil abonelerin abonelik türlerine göre dağılımına yer verilmektedir. 2024 yılı üçüncü üç aylık döneme bakıldığında mobil abonelerin %23,6'sı ön ödemeli abonelerin oluşturduğu, son bir yıl içerisinde faturalı abonelerin oranının %72,1'den %76,4'e çıktığı görülmektedir.

Şekil 4-7'de bazı Avrupa ülkeleri ve Türkiye'de ön ödemeli ve faturalı mobil abone oranları karşılaştırılmaktadır. Raporda yer verilen Avrupa ülkelerinde ön ödemeli abone oranı ortalama olarak %27 seviyelerinde iken Türkiye'de %24 olmuştur.

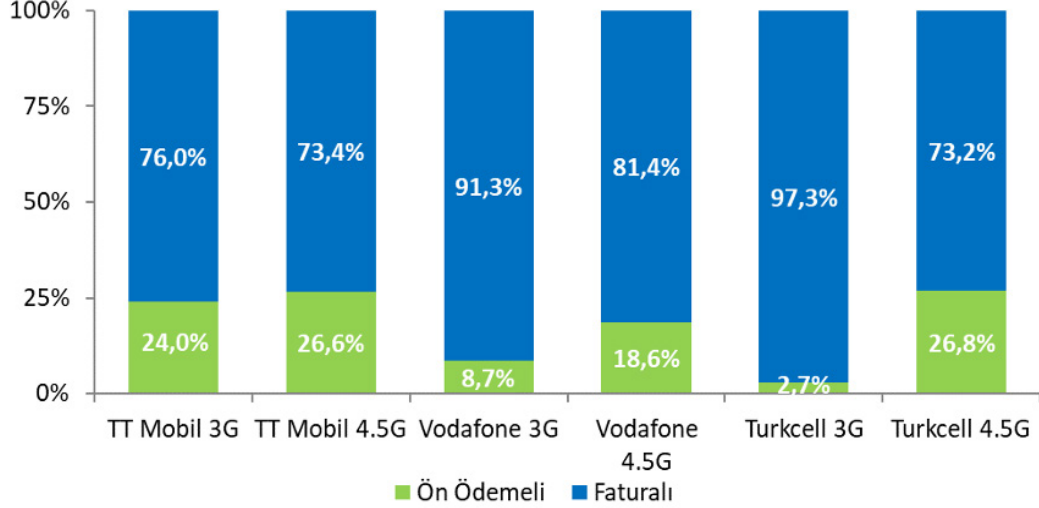
Şekil 4-7 Bazı Avrupa Ülkeleri ve Türkiye’de Ön Ödemeli/Faturalı Abone Oranları, %

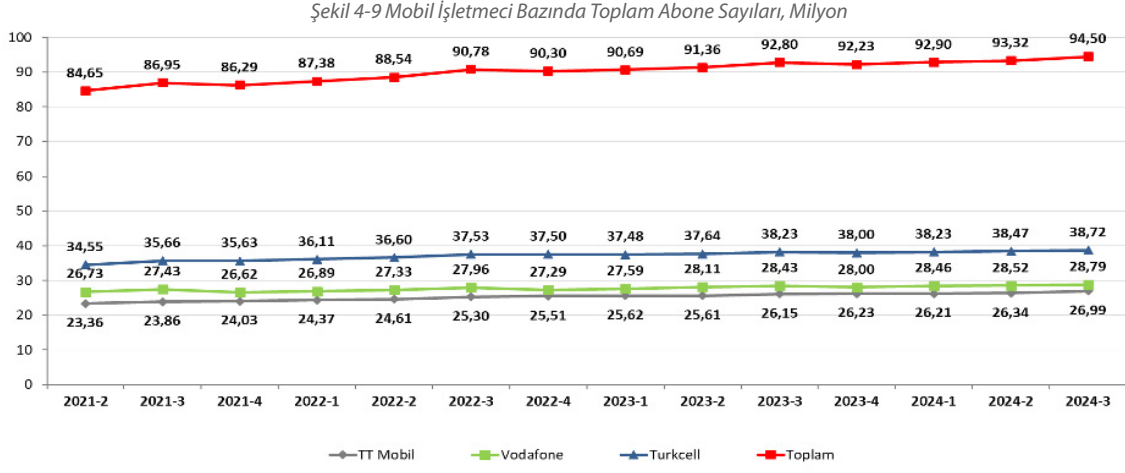
Kaynak: GSMA Intelligence 2024-3. Çeyrek, BTK.

Şekil 4-8’de işletmeci bazında ön ödemeli ve faturalı 3G ve 4.5G abonelerinin dağılımına yer verilmektedir. 2024 yılı üçüncü üç aylık dönemi itibarıyla faturalı 3G abone oranlarının TT Mobil’de %76, Vodafone’da %91,3 ve Turkcell’de %97,3 olduğu görülmektedir. Faturalı 4.5G abonelerinin oranı ise TT Mobil’de %73,4, Vodafone’da %81,4 ve Turkcell’de %73,2’dir.

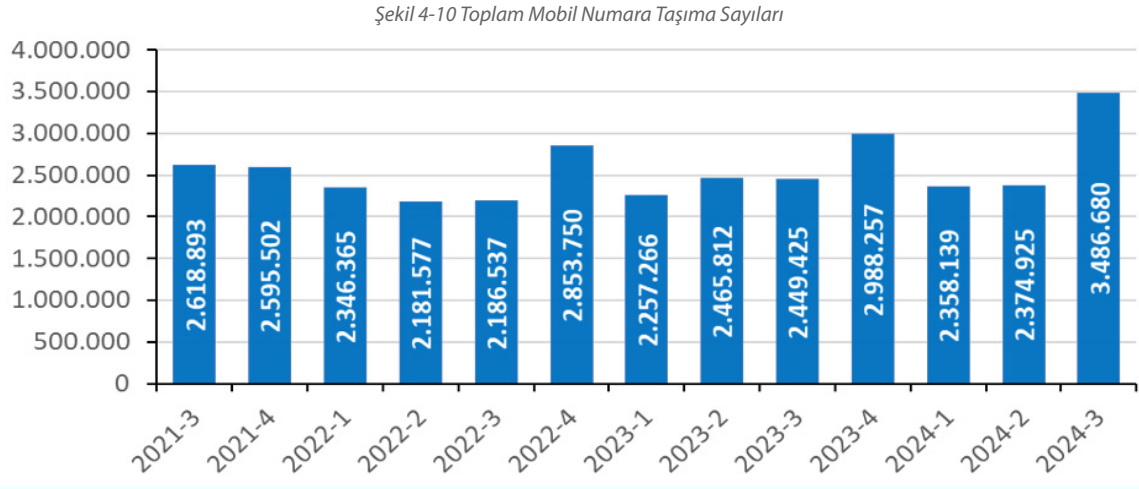
Şekil 4-8 3G ve 4.5G Ön Ödemeli ve Faturalı Mobil Abone Oranları, %

Şekil 4-9’da mobil şebeke işletmecilerinin üçer aylık dönemler itibarıyla toplam abone sayıları verilmiştir. 2024 yılının üçüncü üç aylık döneminde, önceki üç aylık döneme göre abone sayıları bakımından Turkcell’de %0,6, TT Mobil’de %2,5 ve Vodafone’da %0,9 oranında artış olmuştur.

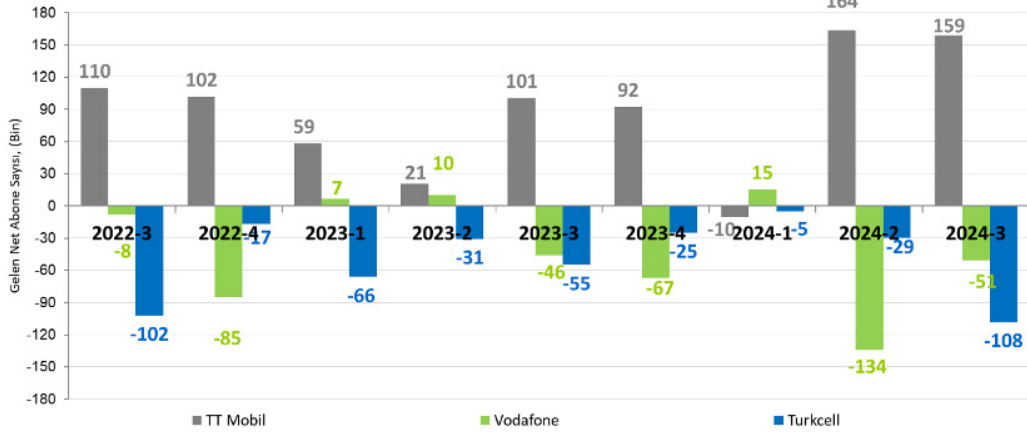
Şekil 4-10'da üç aylık dönemler içinde başarılı bir şekilde gerçekleştirilen mobil numara taşıma sayılarına yer verilmektedir. 2024 yılı üçüncü üç aylık dönemde mobil numara taşıma sayısı bir önceki üç aylık döneme göre yaklaşık %47 oranında artmış ve 3.486.680 olarak gerçekleşmiştir. 30 Eylül 2024 tarihine kadar toplam 185.608.463 adet numara taşıma işlemi gerçekleştirilmiştir.¹³

Şekil 4-11'de numara taşınabilirliği ile mobil işletmecilere gelen net abone sayılarına üçer aylık dönemler halinde yer verilmektedir. Mobil numara taşınabilirliği (MNT) hizmeti ile 2024 yılı üçüncü üç aylık dönemde TT Mobil yaklaşık 159 bin kazanırken, Vodafone yaklaşık 51 bin abone ve Turkcell yaklaşık 108 bin abone kaybetmiştir.

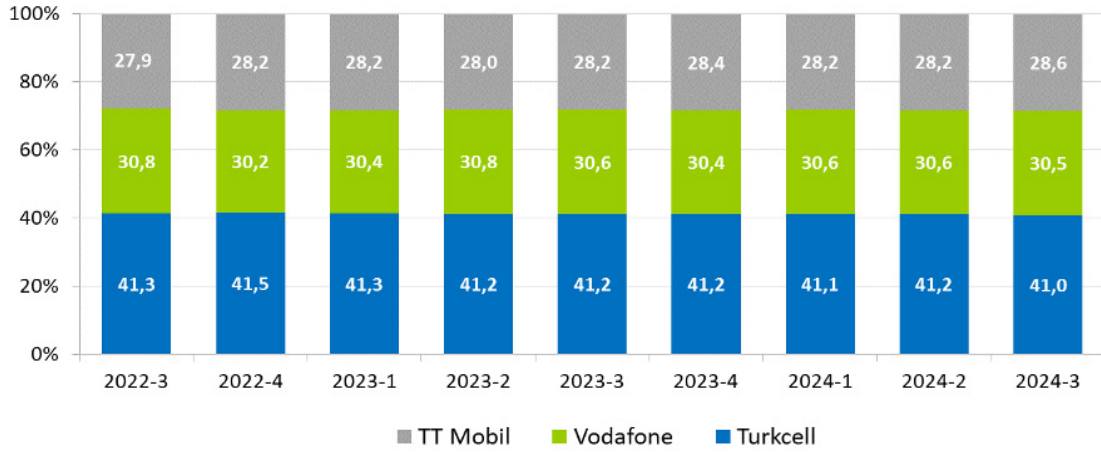
¹³ 2021-2.çeyrek raporundan itibaren taşınan toplam mobil numara taşıma sayısı ilgili rapor döneminin sonuna kadar olan numara taşıma sayısını içerecek şekilde güncellenmiştir.

Şekil 4-11 MNT Kapsamında Mobil İşletmecilerin Net Gelen Abone Sayıları, Bin

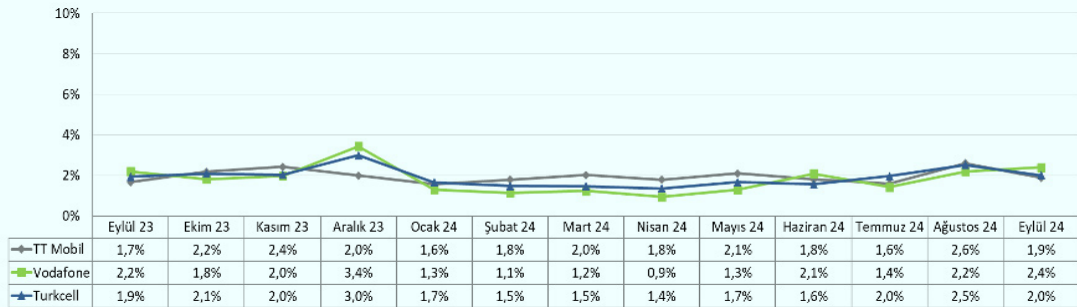
Şekil 4-12’de mobil işletmecilerin abone sayılarına göre pazar paylarına yer verilmektedir. 2024 yılı üçüncü üç aylık dönem itibarıyla abone sayısına göre Turkcell’in %41, Vodafone’un %30,5, TT Mobil’in ise %28,6’lık paya sahip olduğu görülmektedir.

Şekil 4-12 Mobil İşletmecilerin Abone Sayısına Göre Pazar Payları, %

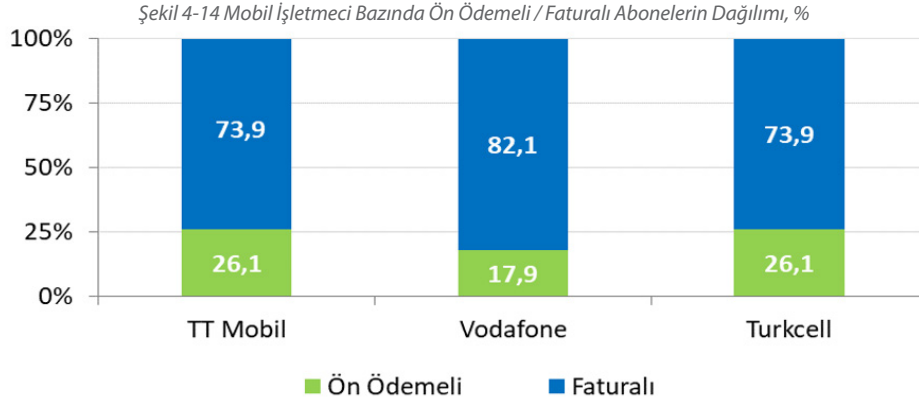
Şekil 4-13’te 2024 yılının üçüncü çeyreğini de kapsayacak şekilde son 12 ay için aylık bazda mobil işletmecilerin abone kayıp oranlarına¹⁴ yer verilmektedir. 2024 yılı Eylül ayı itibarıyla TT Mobil, Vodafone ve Turkcell’in abone kayıp oranları sırasıyla %1,9, %2,4 ve %2 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 4-13 Mobil İşletmecilerin Abone Kayıp Oranları (Churn Rate), %

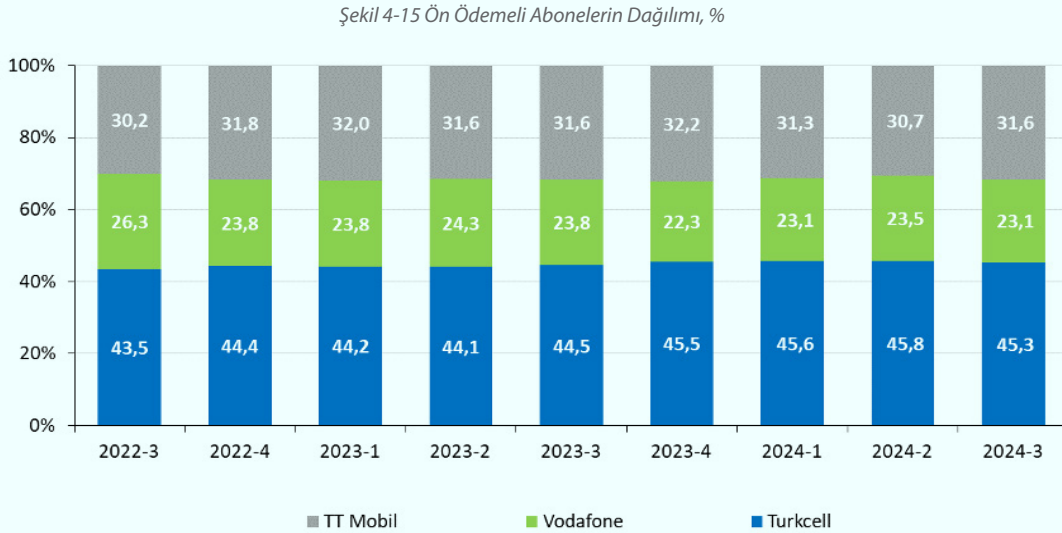

14 Abone kayıp oranı, işletmeciler tarafından kaybedilen müşterilerin miktarını ölçmek için kullanılan bir orandır. Abone kayıp oranı belli bir dönemde işletmeciden aldığı hizmeti sona erdiren abonelerin sayısının o dönemdeki mevcut ortalama abone sayısına bölünmesiyle hesaplanmaktadır.

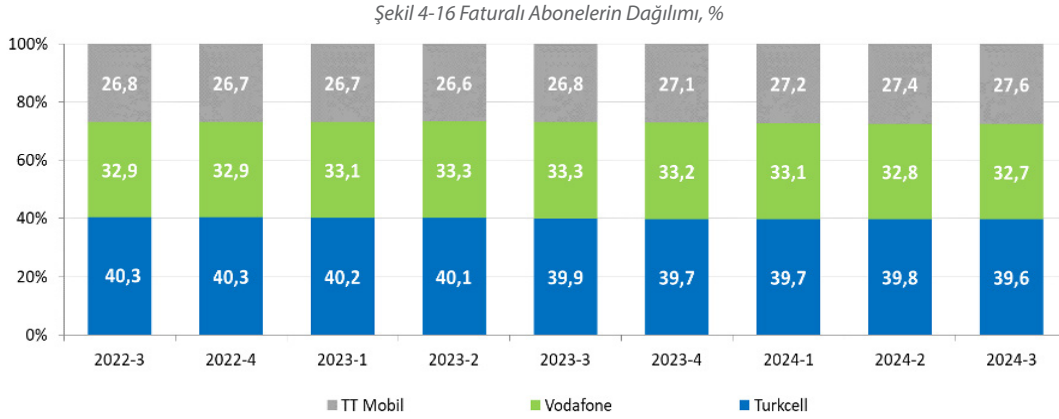
Şekil 4-14'te mobil işletmecilerin 2024 yılı üçüncü çeyrek itibarıyla abone profiline (2G, 3G ve 4.5G toplam) yer verilmektedir. Şekil incelendiğinde oransal olarak en fazla faturalı aboneye Vodafone'un sahip olduğu ve Vodafone abonelerinin %82,1'inin faturalı abonelerden oluştuğu görülmektedir. Vodafone'u %73,9 ile TT Mobil ve Turkcell takip etmektedir.

Aşağıdaki iki şekilde (Şekil 4-15 ve Şekil 4-16) ise ön ödemeli ve faturalı abonelerin mobil işletmeci bazında dağılımına yer verilmektedir. Şekil 4-15'te 2022 yılı üçüncü çeyrekte itibaren ön ödemeli abonelerin işletmeci bazında dağılımı incelenmektedir. 2024 yılı üçüncü üç aylık dönemi itibarıyla ön ödemeli abonelerde Turkcell'in %45,3, Vodafone'un %23,1, TT Mobil'in ise %31,6'lık pay aldığı görülmektedir.

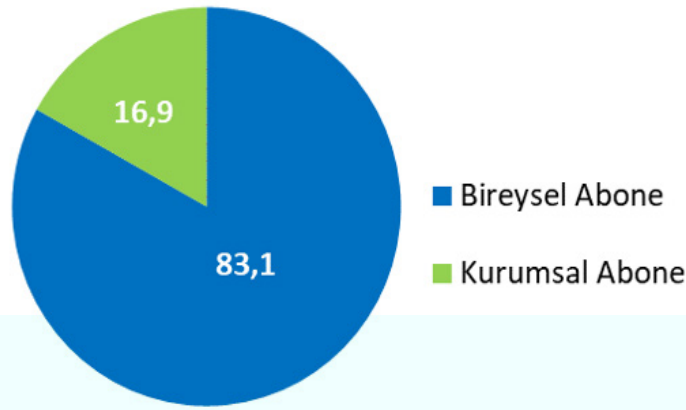

Faturalı abonelerin işletmecilere göre dağılımında ise 2024 yılı üçüncü üç aylık dönemi itibarıyla Turkcell'in %39,6, Vodafone'un %32,7, TT Mobil'in ise %27,6'lık pay aldığı görülmektedir (Şekil 4-16).

Şekil 4-17’de mobil işletmecilerin abone portföyü “bireysel (özel kişilik)/kurumsal (tüzel kişilik)” ayrımında incelenmektedir. 2024 yılı üçüncü üç aylık dönemi itibarıyla mobil abonelerin yaklaşık %83,1’i bireysel, %16,9’u ise kurumsaldır.

Şekil 4-17 Mobil Abonelerin Bireysel-Kurumsal Bazda Ayrımı, %

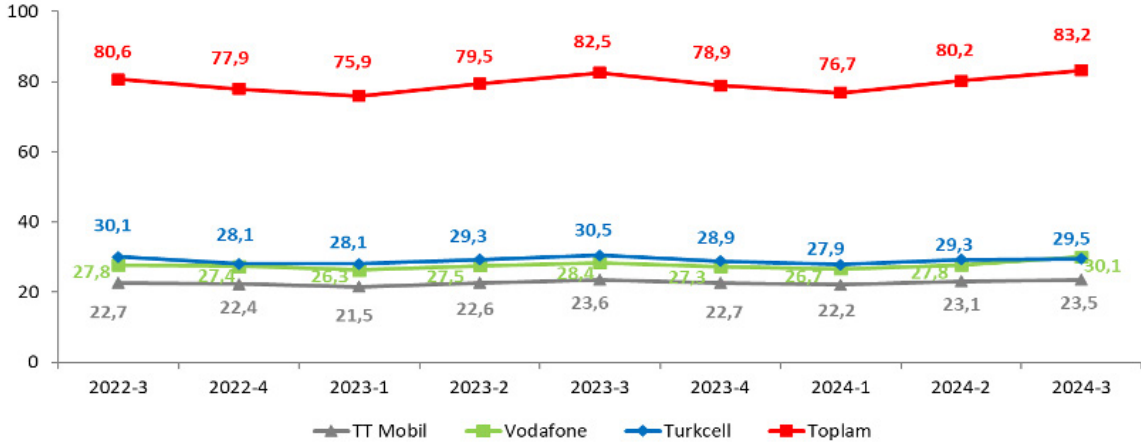
4.3 Mobil Trafik Hacmi

2024 yılı üçüncü çeyrekte toplam mobil trafik hacmi 83,2 milyar dakika olarak gerçekleşmiştir. 2024 yılı üçüncü üç aylık dönemi trafik bilgileri bir önceki üç aylık dönemle kıyaslandığında toplam mobil trafiğin %3,8 oranında arttığı, geçen senenin aynı dönemi ile kıyaslandığında ise %0,8 oranında arttığı görülmektedir.

İşletmeci bazında incelendiğinde ise bir önceki döneme göre Turkcell’in trafiğinin %0,9, TT Mobil’in trafiğinin %1,9, Vodafone’un trafiğinin ise %8,4 oranında arttığı görülmektedir. Geçen yılın aynı dönemi ile kıyaslandığında Vodafone’un trafik hacmi %6 oranında artmış, TT Mobil’in trafik hacmi %0,2 oranında ve Turkcell’in trafik hacmi ise %3,2 oranında azalmıştır. Mobil trafik hacmindeki¹⁵ bu değişim dönemler itibarıyla Şekil 4-18’de verilmektedir.

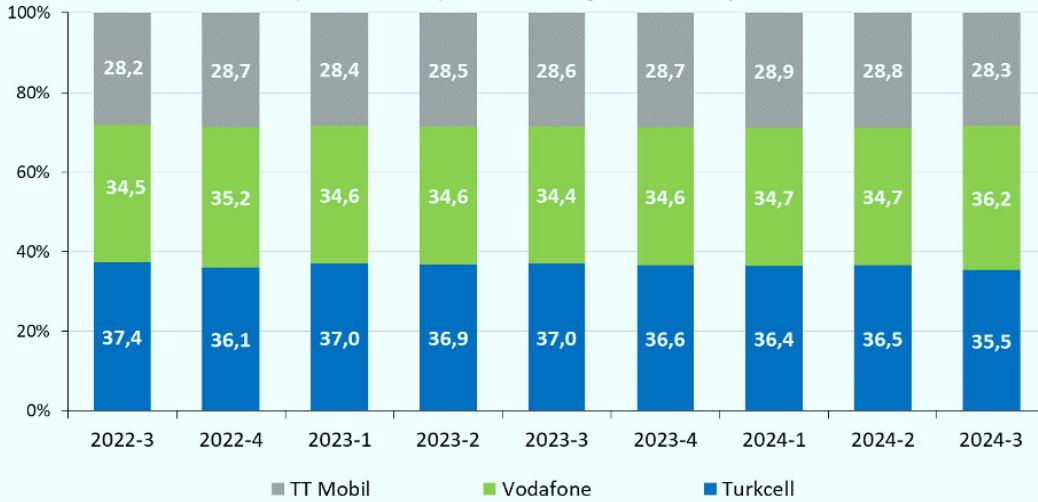
15 Mobil işletmecilerin toplam trafik miktarları toplam giden trafik ve şebeke içi trafiğin toplanması ile elde edilmektedir.

Şekil 4-18 Mobil İşletmecilerin Dönemlere göre Toplam Trafikleri, Milyar Dakika

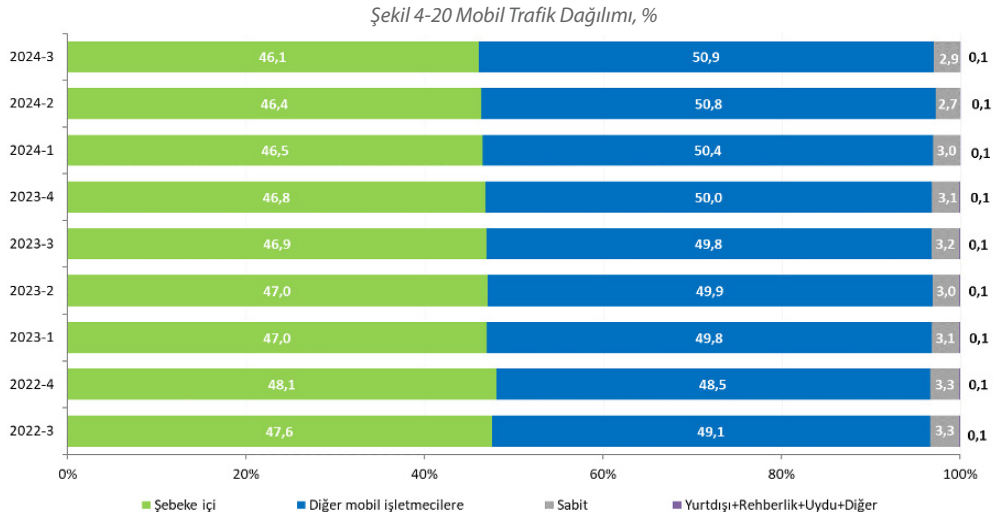

Mobil işletmecilerin dönemler itibarıyla toplam mobil trafikten aldıkları pazar payları Şekil 4-19'da gösterilmektedir. Bir önceki dönemle kıyaslandığında trafiğe göre TT Mobil'in pazar payı %28,8'den %28,3'e, Turkcell'in pazar payı %36,5'ten %35,5'e düşmüş, Vodafone'un pazar payı ise %34,7'den %36,2'ye çıkmıştır. Geçtiğimiz yılın aynı dönemi ile kıyaslandığında ise, Vodafone'un pazar payının %34,4'ten %36,2'ye çıktığı, TT Mobil'in pazar payının %28,6'dan %28,3'e ve Turkcell'in pazar payının ise %37'den %35,5'e düştüğü görülmektedir.

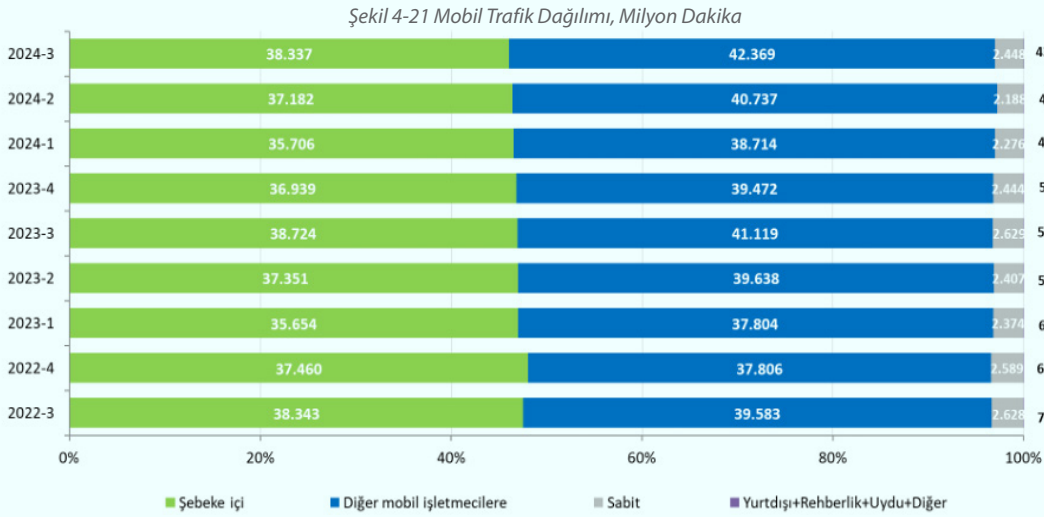
Şekil 4-19 Mobil İşletmecilerin Trafiğe Göre Pazar Payları, %

Şekil 4-20'de mobil işletmeciler tarafından üretilen toplam trafiğin dağılımına yer verilmektedir. 2024 yılı üçüncü çeyrekte söz konusu trafiğin büyük bir kısmını (%50,9) mobil işletmecilerden diğer mobil işletmecilere doğru giden trafik oluşturmaktadır. Mobil işletmecilerin kendi aboneleri arasındaki trafiği ifade eden şebeke içi trafik ise toplam trafiğin %46,1'ini oluşturmaktadır.

Şekil 4-21’de yer alan yönlere göre mobil trafik dağılımına göre toplam mobil şebeke içi trafik miktarı 2024 yılı üçüncü çeyrekte bir önceki üç aylık döneme göre yaklaşık %3,1 oranında artarak yaklaşık 38,3 milyar dakika, diğer mobil işletmecilere doğru trafik miktarı ise %4,1 oranında artarak yaklaşık 42,4 milyar dakika olarak gerçekleşmiştir.

4.4 En Çok Trafik Gönderilen ve Alınan Ülkeler

Çizelge 4-2’de 2024 yılı üçüncü çeyreğinde mobil şebekelerden en fazla trafik gönderilen ve alınan ilk beş ülkeye yer verilmektedir. Gerek alınan gerekse gönderilen trafik bakımından Almanya ilk sırayı alırken Hollanda, KKTC, İngiltere ve Rusya en fazla trafik gönderilen diğer ülkeler olmuştur. Bununla birlikte en fazla trafik alınan ülkeler Almanya’dan sonra KKTC, Hollanda, İngiltere ve Rusya’dır.

Çizelge 4-2 En Fazla Trafik Gönderilen ve Alınan Ülkeler

En Çok Trafik Gönderilen Ülke	En Çok Trafik Alınan Ülke
Almanya	Almanya
Hollanda	KKTC
KKTC	Hollanda
İngiltere	İngiltere
Rusya	Rusya

4.5 Kısa Numaralar

Çizelge 4.3'te 2024 yılı üçüncü çeyreğinde TT Mobil hatlarından en sık aranan (arama sayısına göre) beş kısa numaraya ve ortalama çağrı sürelerine yer verilmektedir. 2024 yılı üçüncü çeyrekte en sık aranan kısa numaralar arasında 182 (Hastane Randevü), 112 (Sihhi İmdat), 186 (Elektrik Arıza), 153 (Alo Zabıta/Büyükşehir/Belediye) ve 170 (Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı) numaralarının yer aldığı görülmektedir. En sık aranan kısa numara 182 (Hastane Randevü) için ortalama çağrı süresi 232 saniye seviyelerindedir.

Çizelge 4-3 TT MOBİL, En Sık Aranan Kısa Numaralar

Kısa Numara	Ortalama Çağrı Süresi (sn)
182	232
112	58
186	145
153	198
170	306

Çizelge 4.4'te 2024 yılı üçüncü çeyreğinde Vodafone hatlarından en sık aranan (arama sayısına göre) beş kısa numaraya ve ortalama çağrı sürelerine yer verilmektedir. Çizelge incelendiğinde 2024 yılı üçüncü çeyrekte en sık aranan kısa numaralar arasında 182 (Hastane Randevü), 186 (Elektrik Arıza), 112 (Sihhi İmdat), 153 (Alo Zabıta/Büyükşehir/Belediye) ve 170 (Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı) numaralarının yer aldığı görülmektedir. En sık aranan kısa numara 182 (Hastane Randevü) için ortalama çağrı süresi 231 saniye seviyelerindedir.

Çizelge 4-4 VODAFONE, En Sık Aranan Kısa Numaralar

Kısa Numara	Ortalama Çağrı Süresi (sn)
182	231
186	143
112	70
153	198
170	305

Çizelge 4.5'te 2024 yılı üçüncü çeyreğinde Turkcell hatlarından en sık aranan (arama sayısına göre) beş kısa numaraya ve ortalama çağrı sürelerine yer verilmektedir. Çizelge incelendiğinde 2024 yılı üçüncü çeyrekte en sık aranan kısa numaralar arasında 182 (Hastane Randevu), 112 (Sihhi İmdat), 186 (Elektrik Arıza), 153 (Alo Zabıta/Büyükşehir/Belediye) ve 170 (Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı) numaralarının yer aldığı görülmektedir. En sık aranan kısa numara 182 (Hastane Randevu) için ortalama çağrı süresi 229 saniye seviyelerindedir.

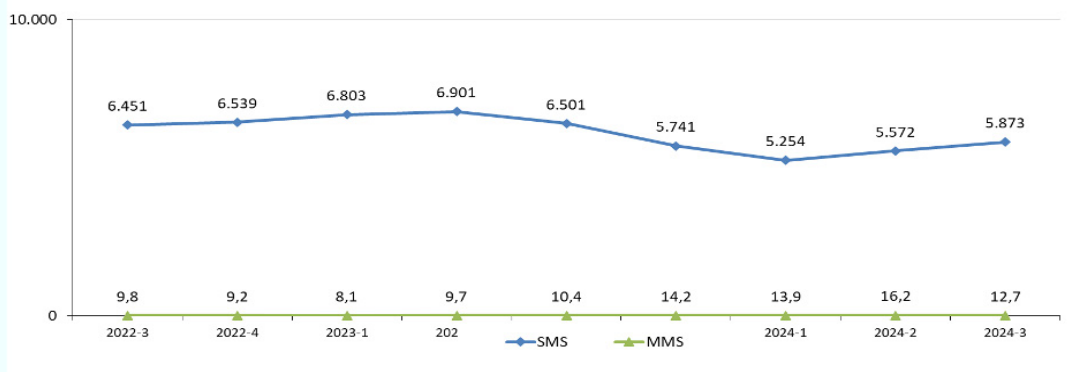
Çizelge 4-5 TURKCELL, En Sık Aranan Kısa Numaralar

Kısa Numara	Ortalama Çağrı Süresi (sn)
182	229
112	59
186	145
153	199
170	305

4.6 SMS ve MMS

SMS ve MMS sayıları çeyrekler itibarıyla incelendiğinde; 2024 yılı üçüncü üç aylık dönemde toplam SMS sayısının yaklaşık 5.873 milyon, MMS sayısının ise yaklaşık 12,7 milyon civarında gerçekleştiği görülmektedir (Şekil 4-22).

Şekil 4-22 Dönemlere Göre SMS ve MMS Miktarı, Milyon Adet

İşletmeci bazında gönderilen SMS ve MMS sayıları incelendiğinde 2024 yılı üçüncü üç aylık dönemde bir önceki çeyreğe göre TT Mobil'in SMS sayısı %8, MMS sayısı %6,1 oranında artmış, Turkcell'in ise SMS sayısı %1,1, MMS sayısı %6 oranında artmış ve Vodafone'un ise SMS sayısı %0,9 oranında artmış, MMS sayısı %44,3 oranında azalmıştır. Mobil aboneler tarafından gönderilen toplam SMS ve MMS sayısının işletmeciler bazında dağılımı Çizelge 4-6'da gösterilmektedir.

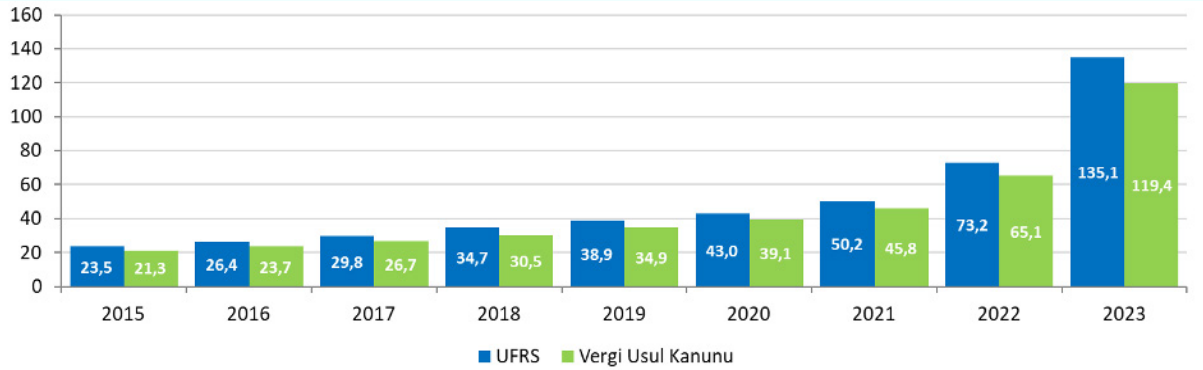
Çizelge 4-6 İşletmeci bazında SMS ve MMS Miktarı, Milyon Adet

	Hizmet Türü	TT Mobil	Vodafone	Turkcell
2022-2	SMS	2.778	1.670	1.746
	MMS	4,7	2,2	3,1
2022-3	SMS	3.050	1.646	1.755
	MMS	3,7	2,9	3,3
2022-4	SMS	3.520	1.563	1.455
	MMS	3,3	2,6	3,3
2023-1	SMS	3.718	1.570	1.513
	MMS	2,6	2,5	3,0
2023-2	SMS	4.120	1.403	1.377
	MMS	3,8	2,9	3,1
2023-3	SMS	3.647	1.403	1.446
	MMS	4,1	3,0	3,3
2023-4	SMS	3.354	1.137	1.251
	MMS	4,0	7,3	3,0
2024-1	SMS	3.722	1.005	528
	MMS	4,5	6,5	2,9
2024-2	SMS	3.497	1.009	1.066
	MMS	4,2	8,8	3,2
2024-3	SMS	3.777	1.018	1.077
	MMS	4,4	4,9	3,4

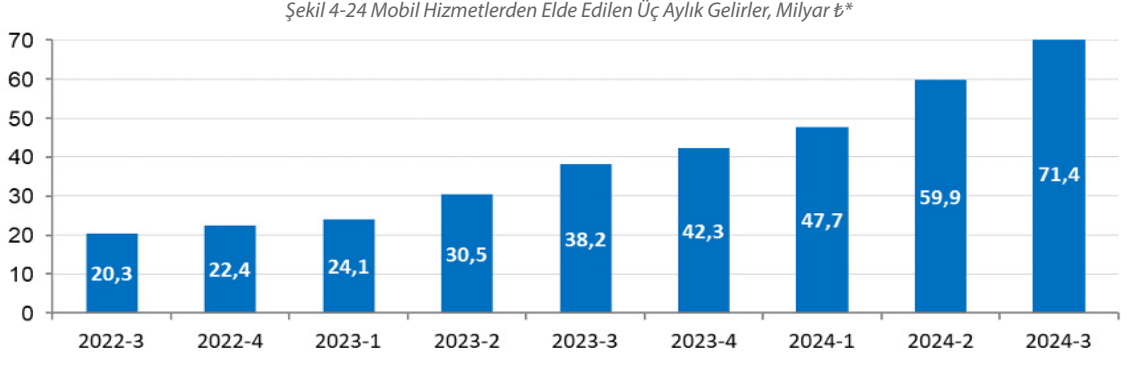
4.7 Mobil Gelir

Şekil 4-23'te 2015 yılından bu yana mobil telekomünikasyon hizmetlerinden elde edilen yıllık gelir bilgilerine Uluslararası Finansal Raporlama Standardı (UFRS) ve Vergi Usul Kanunu (VUK) bazında yer verilmektedir. UFRS bazında 2022 yılında 73,2 milyar ₺ olan toplam gelirin 2023 yılında bir önceki yıla göre %84,7 oranında artış göstererek 135,1 milyar ₺'ye, VUK bazında 2022 yılında 65,1 milyar ₺ olarak gerçekleşen toplam gelirin ise 2023 yılında bir önceki yıla göre %83,4 oranında artış göstererek 119,4 milyar ₺'ye yükseldiği görülmektedir.

Şekil 4-23 Yıllar İtibariyle Mobil Hizmetlerden Elde Edilen Gelir, Milyar ₺

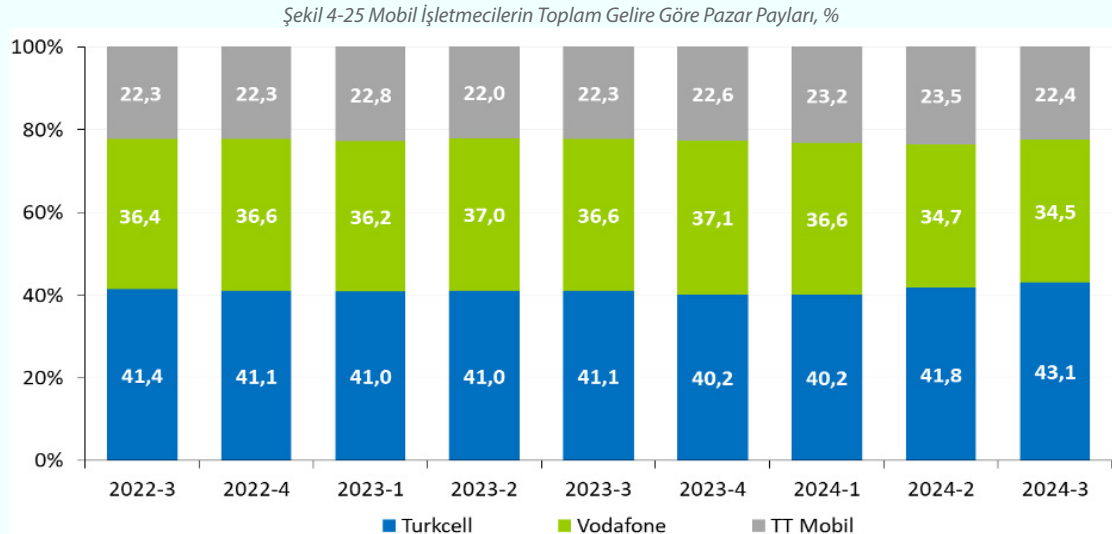

Şekil 4-24'te işletmecilerin mobil telekomünikasyon hizmetlerinden elde ettiği gelirler 2022 yılı üçüncü çeyreğinden itibaren üçer aylık dönemler halinde gösterilmektedir. 2024 yılı üçüncü üç aylık dönemde mobil hizmet gelirleri yaklaşık 71,4 milyar ₺ olarak gerçekleşmiştir.

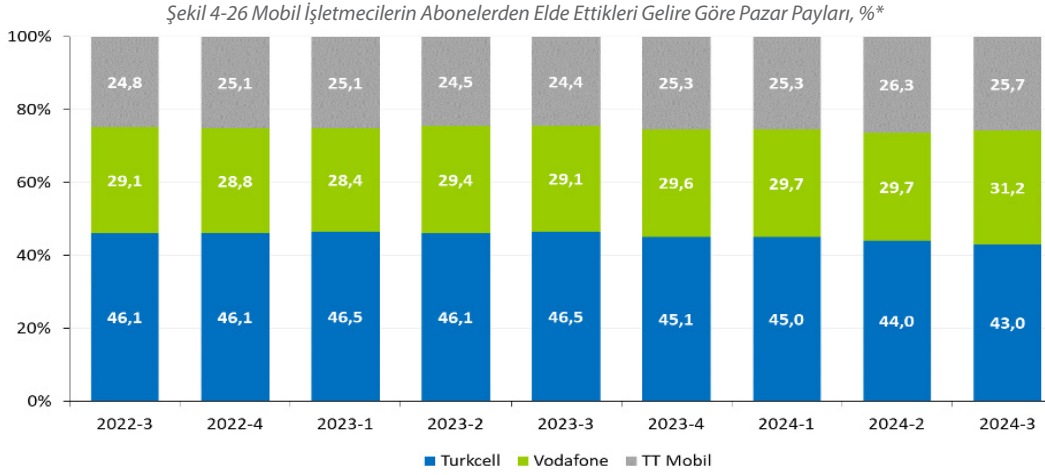

* İşletmecilerin UFRS (Uluslararası Finansal Raporlama Standardı) sistemi aracılığıyla hesaplayarak Kurumumuza göndermiş oldukları üç aylık gelir rakamları dikkate alınarak hazırlanmıştır.

Şekil 4-25'te mobil işletmecilerin üçer aylık net satış gelir verilerine göre hesaplanan pazar paylarına yer verilmektedir. 2024 yılı üçüncü çeyrek dönem itibarıyla gelire göre pazar payları incelendiğinde Turkcell'in pazar payının %43,1, Vodafone'un pazar payının %34,5 ve TT Mobil'in pazar payının ise %22,4 seviyelerinde olduğu görülmektedir. 2024 yılı üçüncü çeyrekte gelire göre pazar payları bir önceki dönem ile kıyaslandığında Turkcell'in pazar payının 1,3 puan arttığı, TT Mobil'in pazar payının 1,1 puan, Vodafone'un pazar payının ise 0,2 puan azaldığı görülmektedir. 2023 yılının aynı dönemi ile kıyaslama yapıldığında ise TT Mobil'in pazar payının 0,1 puan ve Turkcell'in pazar payının 2 puan arttığı, Vodafone'un pazar payının ise 2,1 puan azaldığı görülmektedir.

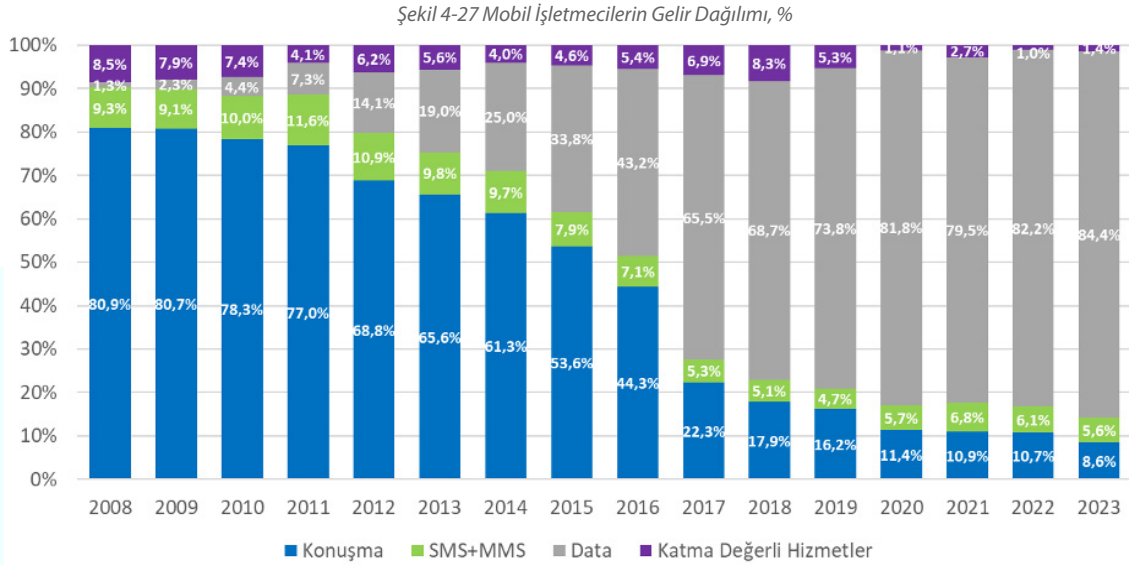

Şekil 4-26'da mobil işletmecilerin abonelerinden elde ettikleri gelire göre pazar paylarına yer verilmektedir. 2024 yılı üçüncü çeyrek dönem itibarıyla abonelerden elde edilen gelire göre Turkcell'in pazar payının %43, Vodafone ve TT Mobil'in pazar paylarının ise sırasıyla %31,2 ve %25,7 seviyelerinde olduğu görülmektedir.

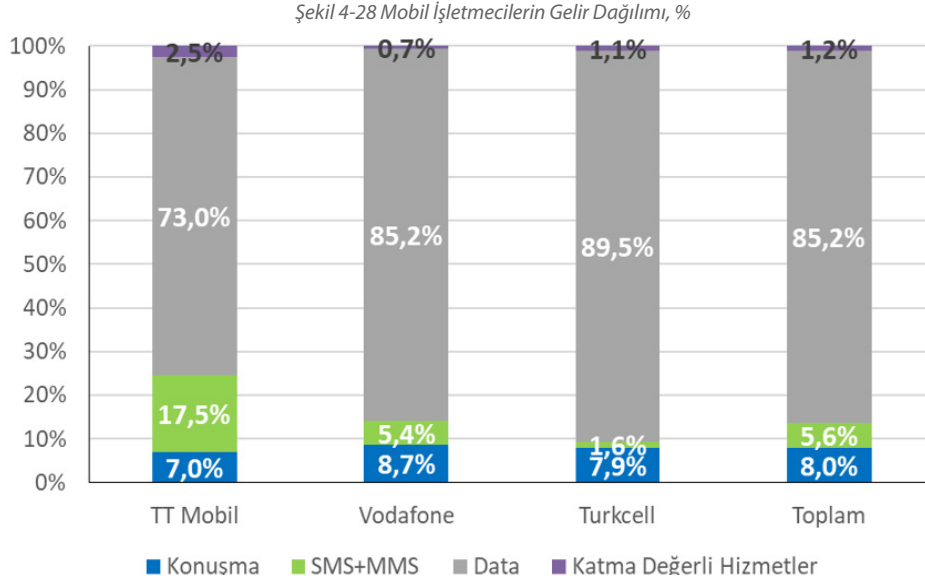
* Mobil işletmecilerin abonelerden elde ettikleri gelir bilgileri, işletmecilerin Kurumumuza sunmuş oldukları üçer aylık ortalama ARPU rakamlarının abone sayıları ile çarpılması (x3) sonucu hesaplanmıştır.

Şekil 4-27'de mobil işletmecilerin 2008 yılından itibaren toplam gelirlerine ait hizmet bazında dağılımına yer verilmektedir. Şekilden görüleceği üzere, 2008 yılında mobil işletmecilerin gelirlerinin %80,9'unu konuşma gelirleri oluştururken bu oran 2023 yılında %8,6'ya gerilemiştir. Data gelirlerinin payı 2008 yılında %1,3 iken 2023 yılında %84,4'e yükselmiştir. SMS ve MMS gelirleri ise 2023 yılında toplam gelirin %5,6'sını oluşturmaktadır.

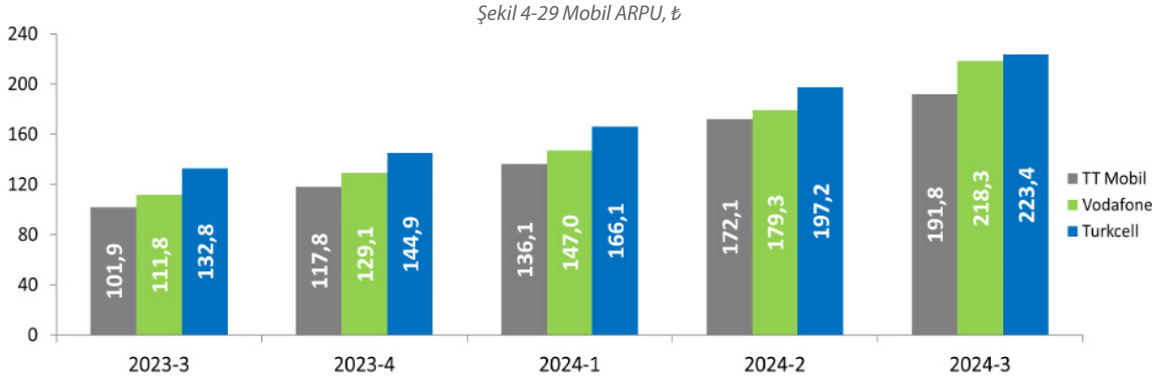
Şekil 4-28'de her bir mobil işletmecinin 2024 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla toplam gelirlerine ait dağılıma karşılaştırmalı olarak yer verilmektedir. 2024 yılı üçüncü çeyrek itibarıyla konuşma gelirleri TT Mobil'in gelirlerinin %7'sini, Vodafone'un gelirlerinin %8,7'sini ve Turkcell'in gelirlerinin %7,9'unu oluşturmaktadır. SMS ve MMS gelirleri, TT Mobil'in gelirlerinin %17,5'ini, Vodafone'un gelirlerinin %5,4'ünü ve Turkcell'in gelirlerinin %1,6'sını oluşturmaktadır. Data gelirleri ise TT Mobil'de %73, Vodafone'da %85,2 ve Turkcell'de %89,5'lik paya sahiptir.¹⁶

16 2014-3. Çeyrek itibarıyla M2M gelirleri veri gelirlerine dâhil edilmiştir.

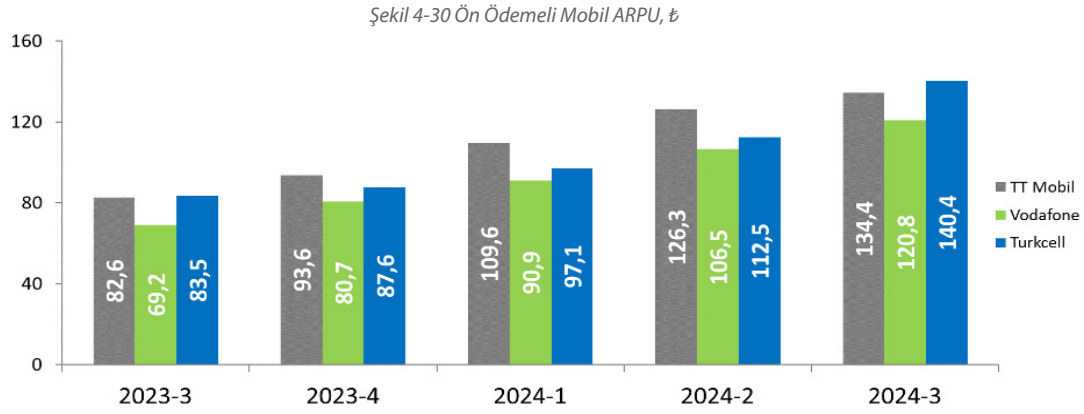

4.8 Abone Başına Aylık Gelir (ARPU)

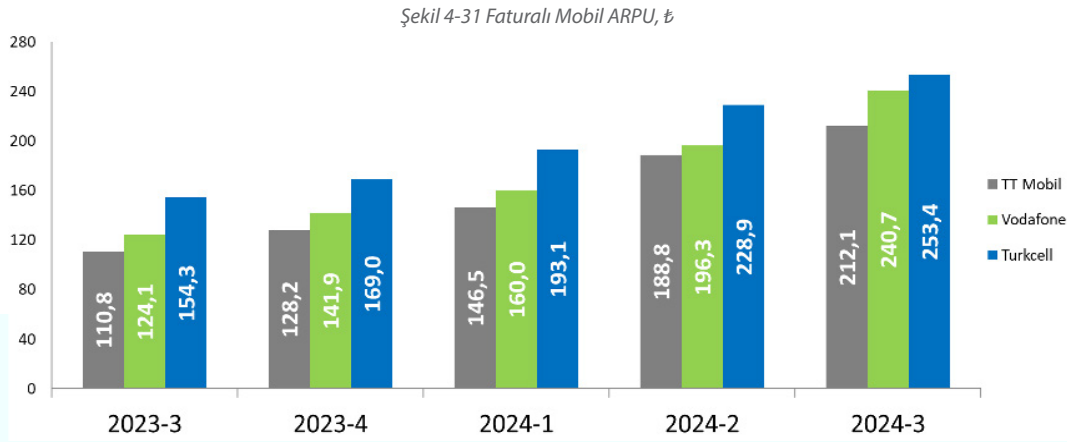
Abone başına elde edilen aylık gelir anlamına gelen “ARPU” bilgisi, bir işletmecinin ortalama olarak bir ayda; bir aboneden ne kadar gelir elde ettiğinin, diğer bir ifade ile de abonelerin ortalama olarak mobil hizmetlere bir ayda ne kadar harcama yaptığının en belirgin göstergelerinden biridir. Şekil 4-29’da Türkiye’de hizmet veren mobil işletmecilerinin 2023 yılı üçüncü çeyreğinden itibaren üç aylık ortalama ARPU rakamlarına yer verilmektedir. 2024 yılı üçüncü çeyrek itibarıyla Turkcell için abone başına aylık gelir 223,4 ₺, Vodafone için 218,3 ₺, TT Mobil için ise 191,8 ₺’dir.

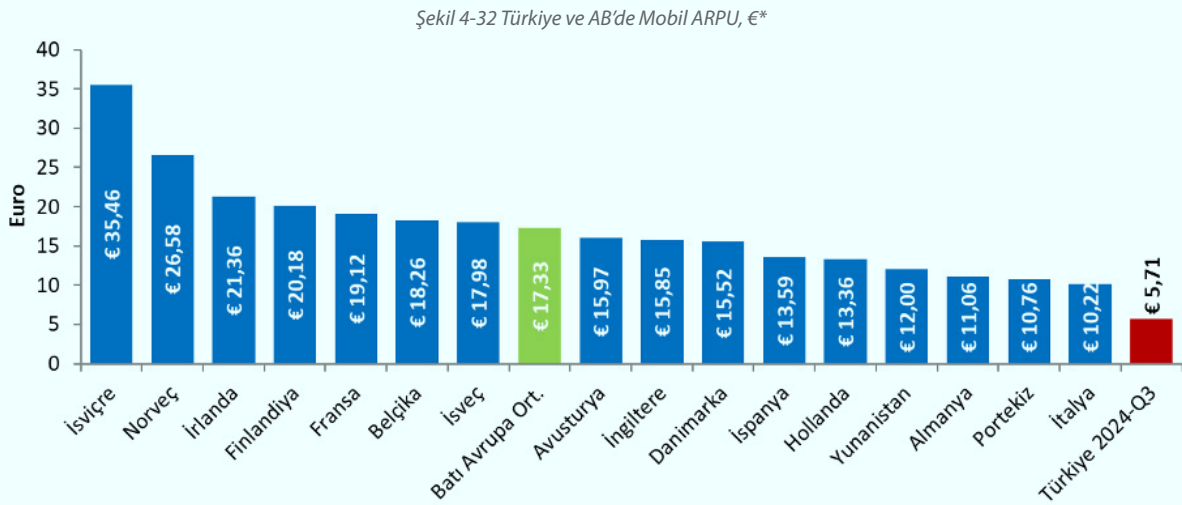
Şekil 4-30’da 2024 yılı üçüncü üç aylık dönem için mobil işletmecilerin Kurumumuza bildirmiş olduğu ön ödemeli ARPU rakamlarına yer verilmektedir. Ön ödemeli ARPU rakamları incelendiğinde 2024 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla Turkcell’in ön ödemeli ARPU’sunun 140,4 ₺, Vodafone’un 120,8 ₺ ve TT Mobil’in 134,4 ₺ olduğu görülmektedir.

Şekil 4-31’de ise 2024 yılı üçüncü çeyreği için mobil işletmecilerin Kurumumuza bildirmiş olduğu faturalı ARPU değerleri incelenmektedir. 2024 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla Turkcell’in faturalı ARPU’su 253,4 ₺ olurken, Vodafone’un 240,7 ₺, TT Mobil’in ise 212,1 ₺ olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 4-32’de bazı Avrupa ülkeleri ile Türkiye’nin mobil ARPU rakamları kıyaslanmaktadır. Şekilde incelenen Avrupa ülkelerinde ortalama ARPU 17,33 Avro iken Türkiye’de 2024 yılı üçüncü çeyrek için 5,71 Avro’dur.

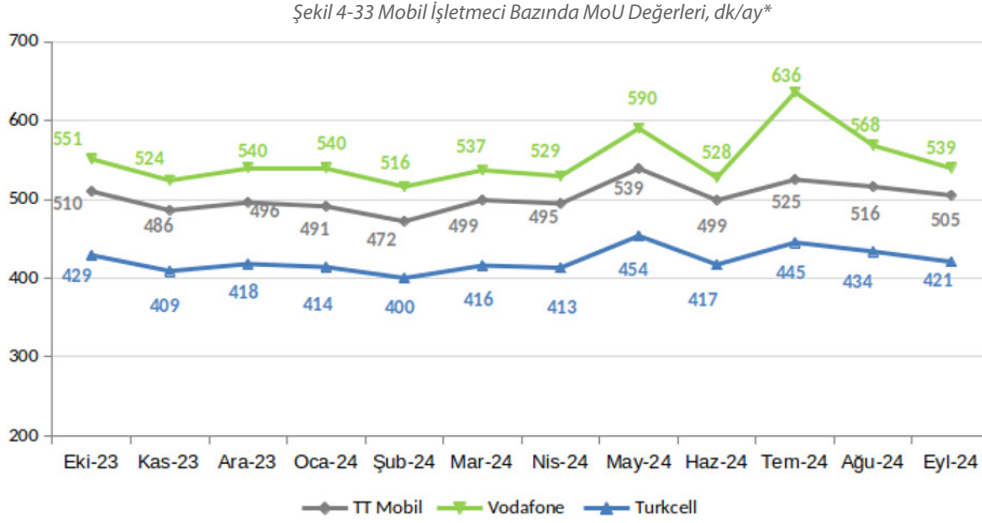
Kaynak: GSMA Intelligence 2024-3. Çeyrek, BTK.

*

Türkiye için mobil ARPU değeri, üç işletmecinin ARPU değerlerinin ağırlıklı ortalaması esas alınarak hesaplanmıştır. Avro Kuru her çeyrek için ilgili aylardaki Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası günlük döviz satış kurlarının ortalaması kullanılarak hesaplanmıştır. 2024-Ç3 için 1 Avro = 36,98195 ₺ dir.

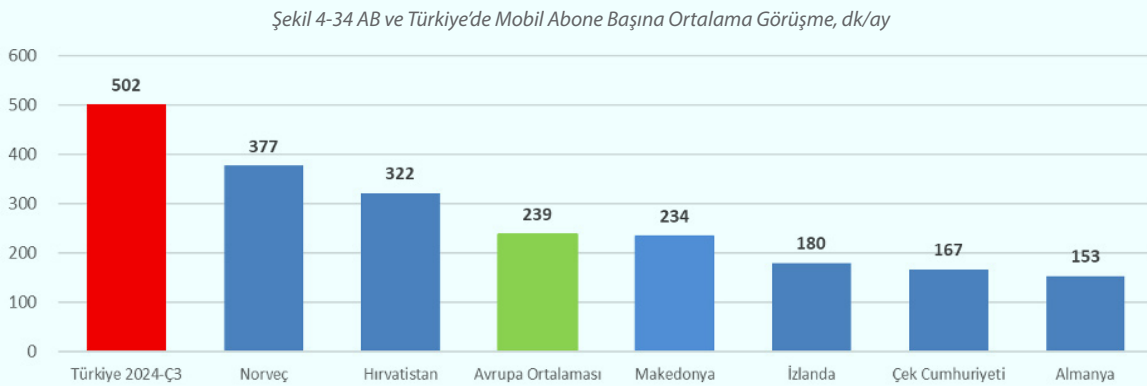
4.9 Aylık Kullanım Miktarı (MoU)

MoU, mobil telefon kullanım seviyesinin ölçümünde yaygın olarak kullanılan bir gösterge olup bir abonenin aylık ortalama konuşma süresi olarak tanımlanmaktadır. Şekil 4-33'te mobil işletmecilerin 2023 yılı Ekim ayından itibaren gerçekleşen MoU değerleri aylık bazda verilmektedir. Eylül 2024 itibarıyla Turkcell'in MoU değeri 421 dakika, Vodafone'un 539 dakika ve TT Mobil'in ise 505 dakika olarak gerçekleşmiştir.

* MoU değerleri aktif kullanıcıların görüşme süresi ortalamasını dakika olarak veren bir değer olduğu için değerler toplam hat sayısından ses hizmetine açık olmayan mobil hatlar (M2M hatları ve mobil bilgisayardan internet hatları gibi yalnızca veri iletmek amaçlı kullanılan hatlar) düşülerek hesaplanmaktadır.

Şekil 4-34'te bazı Avrupa ülkelerinin ortalama mobil telefon kullanım süreleri ile Türkiye'deki ortalama mobil telefon kullanım sürelerine yer verilmektedir. 2024 yılı üçüncü çeyreğinde 502 dakika olan ortalama aylık mobil kullanım süresi ile Türkiye, yer verilen Avrupa ülkelerine kıyasla mobil telefonla en fazla görüşme yapan ülke olmuştur.

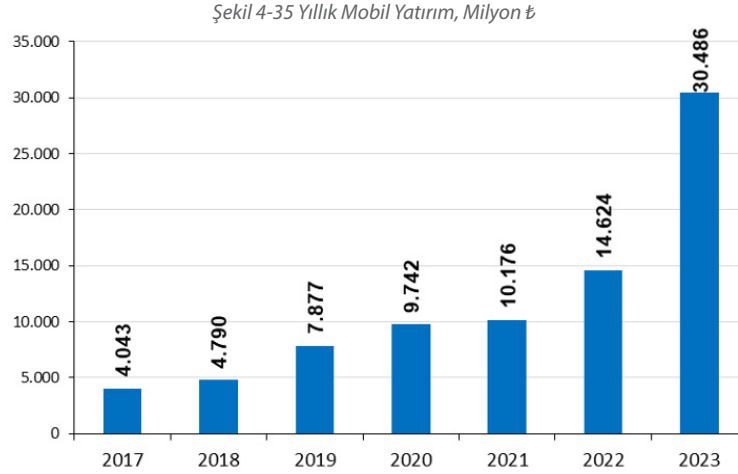

Kaynak: GSMA Intelligence 2024-3. Çeyrek, BTK. ¹⁷

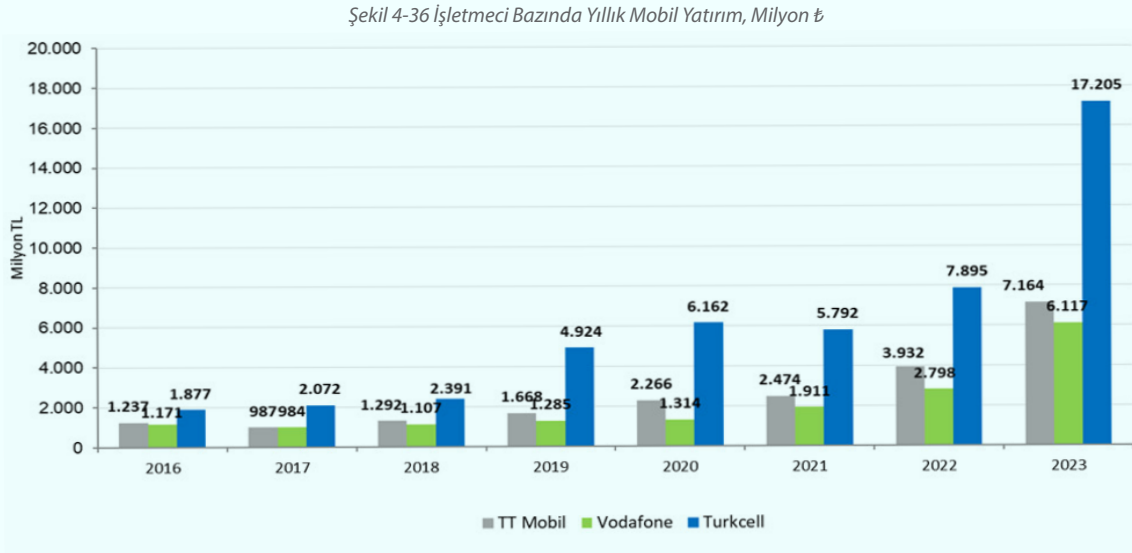
¹⁷ GSMA Intelligence verilerine göre ülkelerin açıklanan son MoU değerleri ile hesaplanmıştır

4.10 Mobil Yatırım

Şekil 4-35'te üç mobil işletmecinin 2017-2023 yılları arasındaki toplam yıllık yatırım bilgilerine yer verilmektedir. 2023 yılı toplam mobil yatırımı 30,5 milyar ₺ civarındadır.

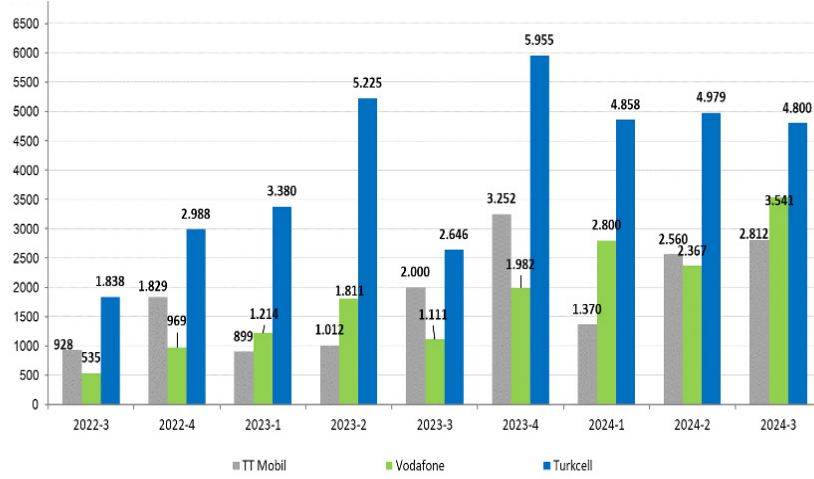

Şekil 4-36'da mobil işletmecilerin gerçekleştirdikleri yıllık yatırım değerlerine yer verilmektedir. 2023 yılında Vodafone 6.117 milyon ₺, TT Mobil 7.164 milyon ₺, Turkcell 17.205 milyon ₺ yatırım yapmıştır.

Şekil 4-37'de, üçer aylık çeyrek dönemler itibarıyla mobil işletmecilerin yatırım miktarları gösterilmektedir. Buna göre, 2024 yılı üçüncü çeyreğinde Turkcell 4.800 milyon ₺, Vodafone 3.541 milyon ₺ ve TT Mobil 2.812 milyon ₺ düzeyinde yatırım gerçekleştirmiştir.

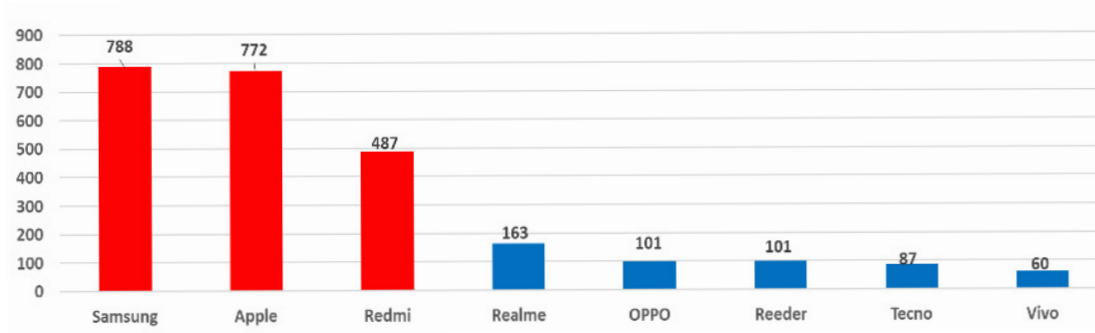
Şekil 4-37 Üç Aylık Mobil Yatırım, Milyon

4.11 Mobil Cihaz Kayıt Sistemi

Aşağıdaki grafikte 2024 yılı üçüncü çeyrek döneminde Kurumumuzun Mobil Cihaz Kayıt Sistemine (MCKS) ithalat ve imalat yoluyla kaydedilen cihaz sayılarının marka bazlı olarak gösterimi bulunmaktadır.

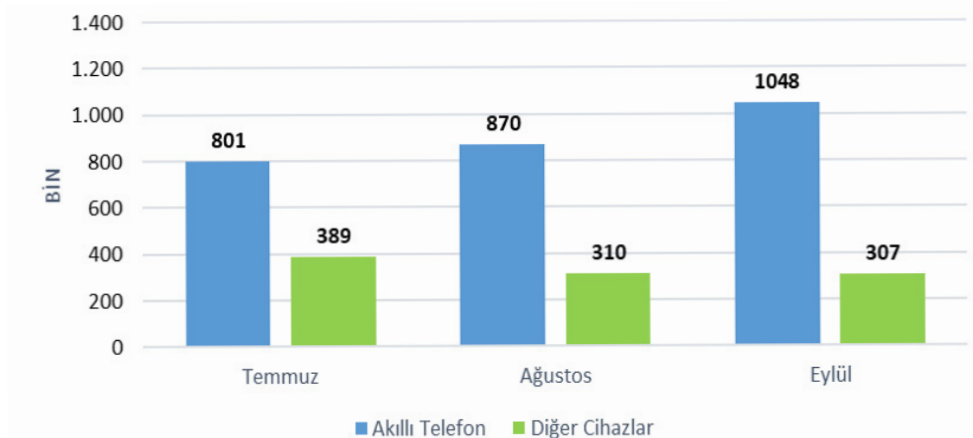
Şekil 4-38 Markalara Göre IMEI Kaydı Yapılan Mobil Cihaz Adedi (Bin)

2024 yılının üçüncü çeyreği incelendiğinde 2,8 milyonu aşkın mobil cihazın IMEI kaydının yapıldığı görülmekte olup marka bazında değerlendirildiğinde bu cihazların yaklaşık %72,5'i Apple, Samsung ve Redmi markalarının geliştirdiği ürünlerden oluşmaktadır.

IMEI kaydı yapılan ithal ve imal edilmiş cihazların akıllı telefon ve diğer cihaz (IoT, modem, tablet) olarak belirtildiği aşağıdaki grafikten de görüleceği üzere, IMEI kaydı büyük oranda akıllı telefonlar için yapılmaktadır.

Şekil 4-39 IMEI Kaydı Yapılan Akıllı Telefon ve Diğer Cihaz Adedi (Bin)

5. BÖLÜM
DİĞER
HİZMETLER

5 DİĞER HİZMETLER

5.1 Altyapı İşletmeciliği Hizmeti

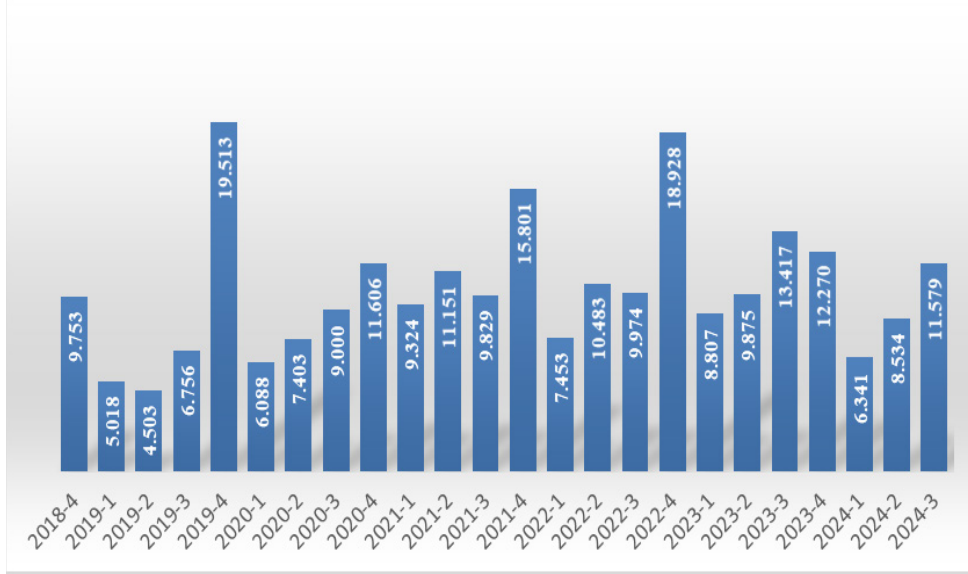
Türkiye’de Eylül sonu itibarıyla bildirim kapsamında yetkilendirilmiş 196 adet ve kullanım hakkı kapsamında yetkilendirilmiş 14 adet altyapı işletmecisi bulunmaktadır. Dönemler itibarıyla işletmecilerin sahip olduğu fiber optik kablo uzunluğuna Çizelge 5-1’de yer verilmektedir. Çizelgede yer alan uzunluklar işletmecilerin kendi altyapılarının yanı sıra kiraladıkları omurga ve erişim şebekelerini de kapsamaktadır. 2024 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla işletmecilerin toplam fiber uzunluğu yaklaşık 588 bin km’dir. Bunun 232 bin km’si omurga, kalan kısmı erişim amaçlı kullanılmaktadır.

Çizelge 5-1 İşletmecilerin Fiber Uzunlukları, km

Dönemi	Kendisine Ait Toplam Uzunluk	Kiralık Toplam Uzunluk	Omurga Toplam Uzunluk	Erişim Toplam Uzunluk	Genel Toplam Uzunluk
2021-3	429.484	25.735	209.717	245.501	455.219
2021-4	444.375	26.645	213.432	257.588	471.020
2022-1	451.824	26.649	214.570	263.903	478.473
2022-2	462.297	26.658	216.586	272.369	488.955
2022-3	471.574	26.823	216.825	281.571	498.397
2022-4	489.111	28.214	221.519	295.806	517.325
2023-1	497.404	28.728	223.147	302.985	526.132
2023-2	507.355	28.652	224.249	311.758	536.007
2023-3	517.371	32.053	225.252	324.172	549.424
2023-4	528.815	32.879	227.804	333.890	561.694
2024-1	533.962	34.073	229.761	338.274	568.035
2024-2	543.552	33.017	230.806	345.762	576.569
2024-3	555.212	32.936	231.913	356.235	588.148

Şekil 5-1’de, Türk Telekom ve altyapı işletmecilerinin çeyrek dönemler itibarı ile bir önceki döneme göre tesis ettikleri fiber uzunluklarına yer verilmektedir.

Şekil 5-1 İşletmecilerin Fiber Uzunluklarının Bir Önceki Döneme Göre Artışı, (km)

Çizelge 5-2’de 2024 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla alternatif altyapı işletmecilerinin altyapı hizmetinden elde ettikleri net satış gelirlerine göre pazar paylarına yer verilmektedir. Bu verilere göre ilk beş işletmecinin pazar payı %94 seviyesindedir.

Çizelge 5-2 Alternatif Altyapı İşletmecilerinin Pazar Payları

İşletmeciler	Altyapı İşletmeciliği Hizmeti Net Satışlarına Göre Pazar Payları (%)
Vodafone Net	42,5
Superonline	23,6
Kule Hizmetleri	17,5
TT İnt	7,5
İş Net	2,4
Socar	1,4
Equant İstanbul	1,2
BT Telekom	0,9
TurkNet	0,6
T-Systems	0,6
Diğer	1,7
TOPLAM	100,00

Çizelge 5-3’te altyapı işletmeci grubuna ilişkin gelir bilgilerine yer verilmektedir. İşletmecilerin 2024 yılı üçüncü üç aylık dönemde altyapı hizmetinden elde ettikleri toplam gelir 2.790 milyon ₺ seviyesindedir.

Çizelge 5-3 Alternatif Altyapı İşletmeciliği Hizmetlerine İlişkin Gelirler¹⁸

Dönemi	Gelir, ₺
2021-4	1.067.836.801
2022-1	1.110.967.753
2022-2	1.145.135.424
2022-3	1.559.166.340
2022-4	1.895.072.610
2023-1	1.646.130.028
2023-2	1.572.986.622
2023-3	1.819.819.563
2023-4	1.998.890.708
2024-1	2.226.155.196
2024-2	2.264.671.387
2024-3	2.790.207.935

5.2 Kablolu Yayın Hizmeti

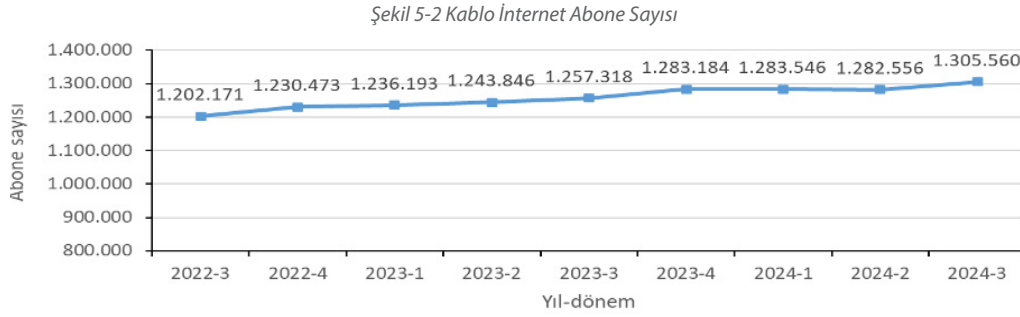
2024 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla Kurumumuz tarafından Kablolu Yayın Hizmeti (KYH) sunmak üzere yetkilendirilen 16 işletmeci bulunmaktadır. Kablolu yayın hizmeti sunan Türksat'ın 2024 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla toplam kablo TV abone sayısı 1.484.788 olup KabloTV markasıyla sunulan sayısal kablo TV abone sayısı 1.318.175 olarak gerçekleşmiştir. Ayrıca, Kablosuz hizmetinden yararlanan 162.167 Türksat aboneli bulunmaktadır. KYH sunmak üzere yetkilendirilen diğer işletmecilerden TNet 1.019.407, Superonline ise 1.483.792 aboneye sadece IPTV hizmeti sunmaktadır (Çizelge 5-4).

Çizelge 5-4 Kablolu Yayın Hizmetleri

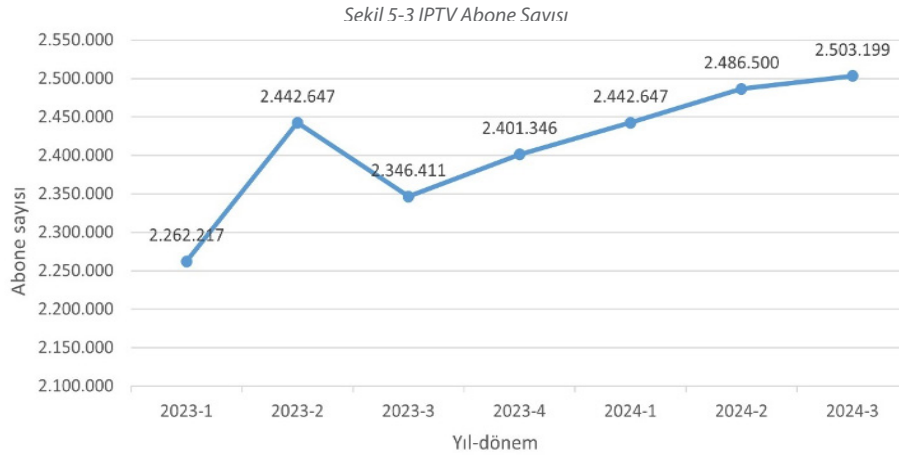
Dönem	Kablo TV Abone Sayısı	Kablo İnternet Abone Sayısı ¹⁸	Kablo Telefon Abone Sayısı	IPTV Abone Sayısı
2022-3	1.413.696	1.202.171	267.153	2.205.253
2022-4	1.438.526	1.230.473	252.001	2.239.570
2023-1	1.438.786	1.236.193	240.944	2.262.217
2023-2	1.442.097	1.243.846	232.414	2.304.434
2023-3	1.450.399	1.257.318	220.114	2.346.411
2023-4	1.473.841	1.283.184	202.884	2.401.346
2024-1	1.470.360	1.283.546	181.227	2.442.647
2024-2	1.465.735	1.282.556	168.602	2.486.500
2024-3	1.484.788	1.305.560	162.167	2.503.199

18 Türksat'a ait aboneleri kapsamaktadır.

Kablo internet abone sayısının seyri Şekil 5-2’de gösterilmekte olup önceki üç aylık döneme göre yaklaşık %1,79 oranında artış gösteren kablo internet abone sayısı 1.305.560’a yükselmiştir.

IPTV abone sayısının seyri Şekil 5-3’te gösterilmekte olup önceki üç aylık döneme göre yaklaşık % 0,67 oranında artış gösteren IPTV abone sayısı 2.503.199’a yükselmiştir.

5.3 Uydu Haberleşme Hizmeti

Bildirim kapsamında uydu haberleşme hizmetleri sunmak üzere yetkilendirilmiş işletmeciler 2024 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla 16.184 aboneye uydu yer istasyonları üzerinden hizmet sunmaktadır.

Uydu haberleşme hizmeti sunan işletmecilerin abone ve gelir bilgilerine Çizelge 5-5’te, söz konusu işletmecilerin abone sayılarına göre pazar paylarına ise Çizelge 5-6’da yer verilmektedir. Bu hizmete ilişkin toplam gelir 2024 yılı üçüncü çeyreği için yaklaşık 945,5 milyon ₺ seviyesinde gerçekleşmiştir.

Çizelge 5-5 Uydu Haberleşme Hizmetlerine İlişkin Abone Sayısı ve Gelir

Dönem	Abone Sayısı	Gelir, ₺
2023-3	15.949	721.913.994
2023-4	15.859	810.534.272
2024-1	15.397	773.094.196
2024-2	15.773	903.962.050
2024-3	16.184	945.466.194

Bu alanda hizmet sunan işletmecilerin abone sayısına göre pazar payları incelendiğinde Eser Telekom'un pazar payının %43,8 olduğu, onu sırasıyla, Türksat %36,3, Superonline %8,3, ICT Telekom %5,4 ve %5,0 ile İşNet'in izlediği görülmektedir.

Çizelge 5-6 Uydu Haberleşme Hizmeti İşletmecilerinin Abone Sayısına Göre Pazar Payları, %

İşletmeci	2023-3	2023-4	2024-1	2024-2	2024-3
Eser Telekom	46,2	44,5	43,3	43,1	43,8
Türksat	35,7	36,8	37,4	36,9	36,3
Superonline	8,6	8,7	8,5	8,4	8,3
ICT Telekom	4,1	4,2	4,3	5,4	5,4
İşNet	4,2	4,2	4,9	4,8	5,0
Diğer	1,2	1,6	1,6	1,4	1,2

5.4 Uydu Platform Hizmeti

Uydu platform hizmeti sunmak üzere yetkilendirilen işletmecilerden Digital Platform Teknoloji Hizmetleri AŞ (Digital Platform), Andromeda TV Dijital Platform İşletmeciliği A.Ş. (Andromeda TV) ve TTNET AŞ (TTNet) isimli işletmeciler aktif olarak faaliyet göstermektedir. Söz konusu işletmecilerin kullanıcı sayıları Çizelge 5-7'de gösterilmektedir. Ayrıca, uydu platform hizmetleri kapsamında elde edilen aylık dönemsel gelirler ile bağlantı/kurulum, hat tesisi, iptal, nakil vb. işlemlerden elde edilen gelirlerin toplamına Çizelge 5-8'de yer verilmektedir.

Çizelge 5-7 Kullanıcı Sayıları*

		2023-3	2023-4	2024-1	2024-2	2024-3
Digital Platform	Kullanıcı Sayısı	2.678.249	2.664.431	2.664.737	2.648.616	2.757.806
Andromeda TV	Kullanıcı Sayısı	1.021.444	987.935	943.035	915.424	882.903
TTNet	Kullanıcı Sayısı	479.424	487.149	490.269	463.800	466.156

* Tabloda geçen, "Kullanıcı sayısı", yurtiçinde imzalanan abonelik sözleşmesi sayısı ile abonelik sözleşmeleri kapsamında kullanıcı sayısının belirtildiği ve belirtilen bu kullanıcıların ayrı ayrı faturalandırıldığı kullanıcı sayısının toplamını ifade etmektedir.

Çizelge 5 8 Uydu Platform Hizmeti Gelirleri, ₺

	2023-3	2023-4	2024-1	2024-2	2024-3
Toplam Gelir	103.285.554	159.466.680	155.549.570	150.629.946	221.665.121

5.5 GMPCS Hizmeti

2024 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla yetkilendirilmiş 8 işletmeciden 6 tanesi aktif olarak GMPCS mobil telefon hizmeti sunmaktadır. Söz konusu hizmete ilişkin üç aylık gelir ve abone bilgilerine Çizelge 5-9'da yer verilmektedir. Bu hizmet grubunda toplam abone sayısı 2024 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla 5.771'dir. GMPCS hizmetlerine ilişkin gelir bu dönemde yaklaşık 33 milyon ₺ olarak gerçekleşmiştir.

Çizelge 5-9 GMPCS Hizmetine İlişkin Abone Sayısı ve Gelirler

Dönem	Abone Sayısı	Gelir, ₺
2023-3	5.646	26.907.719
2023-4	5.707	26.234.773
2024-1	5.641	32.864.489
2024-2	5.809	33.937.981
2024-3	5.771	32.994.293

Bu alanda faaliyet gösteren işletmecilerin abone sayısına göre pazar paylarına bakıldığında Teknomobil'in pazar payının %51,5 Icom'un pazar payının %22,1 Aselnet'in pazar payının %16,8 ve ClickNet'in pazar payının %6,1 olduğu görülmektedir (Çizelge 5-10).

Çizelge 5-10 GMPCS İşletmecilerinin Pazar Payları, %

İşletmeci	2023-3	2023-4	2024-1	2024-2	2024-3
Teknomobil	54,4	53,9	53,6	52,2	51,5
Icom	22,3	22,2	20,8	22,2	22,1
Aselnet	14,7	15,6	16,1	16,4	16,8
ClickNet	5,6	5,0	6,0	5,9	6,1
Diğer	3,0	3,3	3,5	3,3	3,5

5.6 Rehberlik Hizmeti

Rehberlik hizmeti sunmak üzere yetkilendirilmiş 7 işletmeci aktif olarak faaliyet göstermektedir. Bu işletmecilerin 2024 yılı üçüncü çeyreğinde toplam çağrı sayısı 335.049 olup toplam çağrı süresi 586.951 dakikadır. 2024 yılı üçüncü çeyreğinde 548.588 adet isim ile sorgulama, 4.530.545 adet de numara ile sorgulama yapılmıştır. Yapılan sorgulamaların 612.669 adedinde bireysel numara ve 210.740 adedinde kurumsal numara sorgulanmıştır.¹⁹ Rehberlik hizmeti sunan işletmecilerin üç aylık gelirleri ise yaklaşık 25,5 milyon ₺ olarak gerçekleşmiştir (Çizelge 5-11).

Çizelge 5-11 Rehberlik Hizmetleri²⁰

Dönem	Çağrı Sayısı	Çağrı Süresi (Dakika)	İsim İle Sorgulama Sayısı	Numara İle Sorgulama Sayısı	Bireysel Numara Sorgulama Sayısı	Kurumsal Numara Sorgulama Sayısı	Gelir (₺)
2023-3	415.382	904.392	720.089	3.462.181	782.107	274.846	14.968.926
2023-4	356.118	752.579	631.399	4.711.877	730.255	230.296	20.334.520
2024-1	284.531	627.563	559.915	4.023.405	723.671	185.039	15.906.109
2024-2	309.694	590.670	496.001	4.302.369	625.792	191.187	19.446.742
2024-3	335.049	586.951	548.588	4.530.545	612.669	210.740	25.347.493

Çizelge 5-12’de rehberlik hizmeti işletmecilerinin çağrı sayısına göre pazar paylarına ve ortalama çağrı sürelerine yer verilmektedir. Rehberlik hizmetlerinde BN Telekom’un çağrı sayısına göre pazar payı %92,59 olup onu sırasıyla Callturk, 118 Telekomünikasyon, Pluss Telekom ve Mobilışim İletişim izlemektedir.

Çizelge 5-12 Rehberlik Hizmeti İşletmecilerinin Pazar Payları

İşletmeci	%	Ortalama Çağrı Süresi (dk)
BN Telekom (11880 - 11888)	92,59	1,6
Callturk (11858)	3,83	5,2
118 Telekomünikasyon (11834)	1,79	0,6
Pluss Telekom (11899)	1,48	0,9
Mobilışim İletişim (11877)	0,25	0,7

¹⁹ Numara ile sorgulamada bireysel/kurumsal numara ayrımı yapamayan işletmecilerin verileri bireysel numara sorgulama olarak kabul edilmiştir

²⁰ 2015 yılı ilk çeyrekte itibaren, numara ve isim ile sorgulama bilgilerinde, kullanıcıların telefonla, SMS’le veya internetle sorgulama sayıları dikkate alınmıştır.

5.7 Ortak Kullanımlı Telsiz Hizmeti (OKTH)

2024 yılı üçüncü çeyreği itibarı ile kullanım hakkı kapsamında ortak kullanımlı telsiz hizmeti sunmak üzere yetkilendirilmiş işletmeci sayısı 42'dir. OKTH işletmecilerinin abone sayısı, kullanıcı sayısı ve gelir bilgilerine Çizelge 5-13'te yer verilmekte olup, toplam abone sayısı 2.849, kullanıcı sayısı 126.684 ve bu hizmetlerden elde edilen gelir yaklaşık 66,2 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Çizelge 5-13 OKTH Hizmetleri

Dönem	Abone Sayısı	Kullanıcı Sayısı	Gelir, (₺)
2023-3	2.867	122.868	47.647.345
2023-4	2.851	126.281	50.979.769
2024-1	2.852	127.241	56.641.148
2024-2	2.834	125.785	59.449.245
2024-3	2.849	126.684	66.208.761